

flacăra

anul xxxii

nr. 12 (1450)
VINERI

25 MARTIE

1983

● săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste ●

Pe agenda politică a săptămânii, un eveniment cu semnificații în toate sectoarele vieții social-politice și economice:

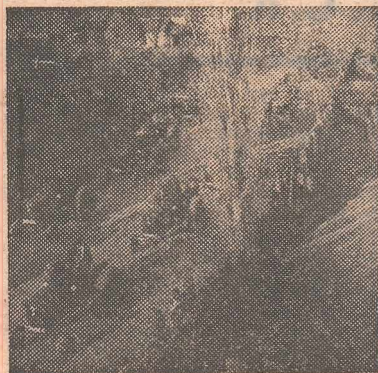
PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI

O clipă
de istorie
care vibrează
în inima patriei:
28 martie 1974,
**investitură
prezidențială
pentru
omul țării,
eroul ei viteaz**

(evocări în pag. 3-5)

La închiderea ediției, ne-a vizitat la redacție cercetătorul Ion N. Andreescu, care ne-a adus vestea unei senzaționale descoperiri: în mijlocul pantei abrupte a dealului bisericii rupestre din satul Jghiaburl, comuna Corbi (Argeș), a descoperit scheletul unui om uriaș (4,75 m înălțime!), culcat pe partea dreaptă, probabil surprins de moarte în momentul în care se odihnea. Cercetătorul presupune că este vorba de omul preistoric, uriașul care a trăit cu circa 10 000 de ani înainte pe pământul patriei noastre. Amănunte într-unul din numerele viitoare.

Noua frontieră a sufletului uman

Dedicație

Acum, când am izbutit să dau ocol cu pământul rostogolitor de 50 de ori soarelui căzător spre constelația lirei, dedic aniversarea vieții mele aniversării poemului Luceafărul, ce a răsărit acum 100 de rostogoliri ale pământului în jurul soarelui și, fix, ne luminează încă.

NICHITA STĂNESCU ■

Focul continuu al agriculturii

Întîlnirea de lucru a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

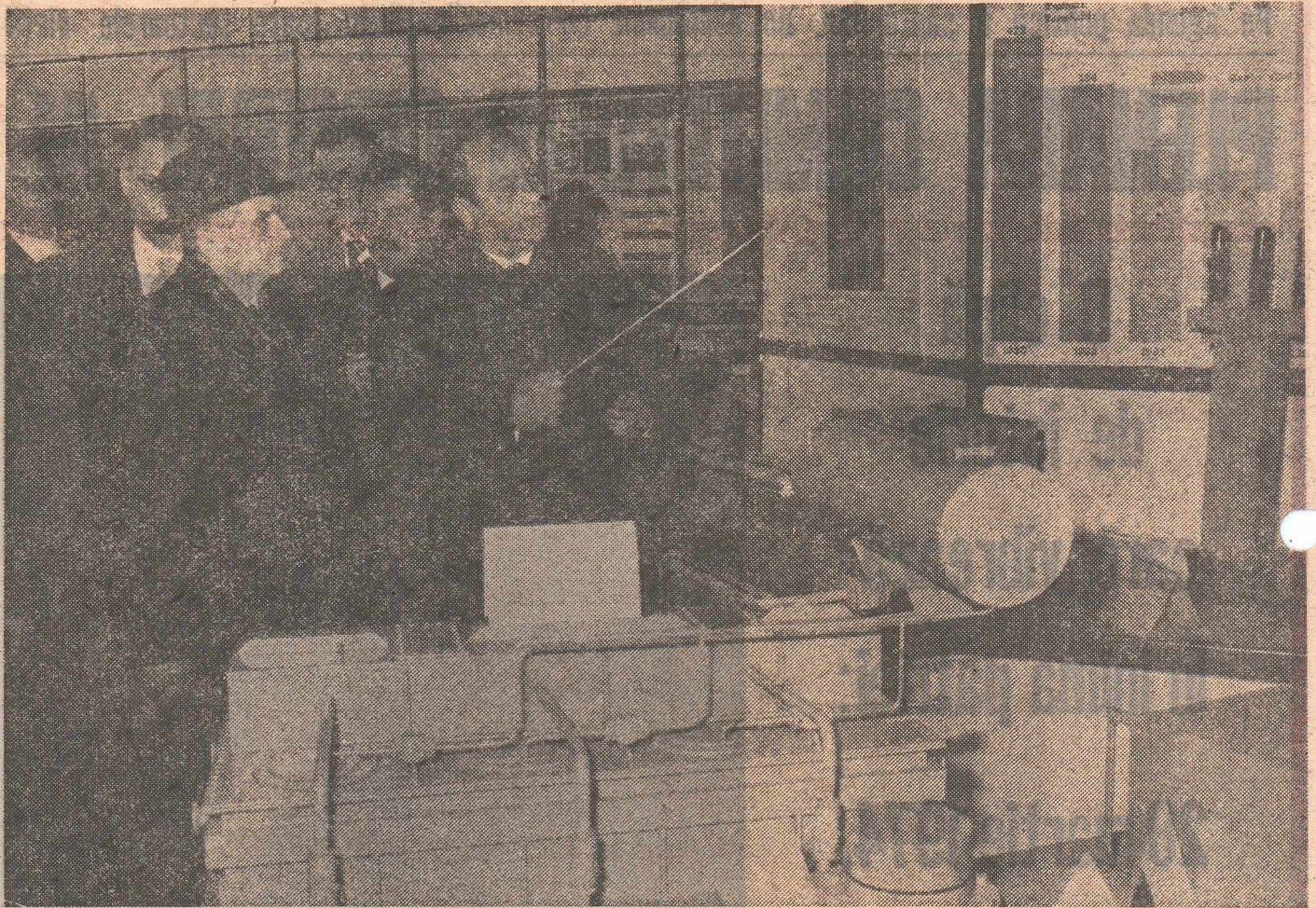
cu specialiști din industria constructoare de mașini, de mașini-unelte, electrotehnică și electronică

**Amplu program de acțiune
pentru sporirea continuă a eficienței întregii activități economice**

Miercuri dimineață tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a avut, la Complexul expozițional din Piața Științei, o întâlnire de lucru cu cadre de conducere din ministerele industriei construcțiilor de mașini, de mașini-unelte, electrotehnică și electronică, cu specialiști din cercetare și proiectare din sectoarele productive ale acestor ramuri. Noua întâlnire de lucru a conducătorului partidului și statului nostru cu specialiști din aceste sectoare importante ale economiei naționale a avut ca obiectiv examinarea măsurilor și a programelor elaborate, la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, în scopul reducerii consumurilor de materii prime, materiale, energie, combustibili și manoperă, gospodăririi mai judicioase și valorificării superioare a acestora, comitent cu creșterea calității produselor, în conformitate cu cerințele și exigențele pieței interne și externe. Cu acest prilej, s-au analizat, de asemenea, măsurile preconizate pentru asimilarea de noi produse cu caracteristici superioare, pentru creșterea exporturilor și reducerea importurilor.

Analizând, în sectorul rezervat industriei constructoare de mașini, măsurile preconizate pentru reducerea consumurilor materiale și de energie, pentru valorificarea superioară a materiilor prime, secretarul general al partidului a remarcat că nu toate consumurile sînt judicios stabilite și a indicat să se revadă la unele produse cantitățile de metal prevăzute a fi folosite. În acest scop, s-a cerut să se intensifice acțiunea de re-proiectare a produselor, care trebuie să aibă ca efect reducerea greutatei lor, în condițiile menținerii caracteristicilor tehnico-funcționale. S-a cerut, totodată, să se elaboreze un program pentru anii 1984-1985, care să cuprindă măsurile ce se vor lua în continuare în direcția reducerii consumurilor și valorificării superioare a materiilor prime și materialelor. Examinînd, în continuare, programul de asimilare a materialelor și producției pentru reducerea importurilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat preocupările specialiștilor și colectivelor de oameni ai muncii în această direcție și a arătat că posibilitățile create și existența unui important număr de specialiști de înaltă calificare permit depășirea prevederilor și în acest domeniu.

Obiectul unei minuțioase analize l-au format și acțiunile stabilite în industria de mașini-unelte, electrotehnică și electronică, în scopul transunerii în viață a programelor speciale adoptate de Conferința Națională a partidului. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat specialiștilor din acest domeniu să producă, pe baza experienței și a dotării de care dispun, mașini specializate care prin înzestrarea lor cu unele dispozitive să fie în măsură să realizeze mai multe genuri de operații și lucrări. S-a atras atenția că se impune ca într-un timp cât mai scurt să se realizeze pentru industria ușoară mașini și utilaje specifice, moderne, care să per-

mită obținerea unei productivități ridicate, mecanizarea și automatizarea proceselor de producție. Au fost remarcate mai multe tehnologii originale, care conduc la valorificarea superioară a diferitelor materii prime și materiale utilizate în electrotehnică și electronică, la reducerea consumurilor. S-a indicat ca toate aceste tehnologii, care și-au confirmat eficiența, să fie generalizate în producție pentru a înlocui tehnologiile vechi, depășite. Totodată, secretarul general al partidului a subliniat necesitatea găsirii unor noi căi și mijloace menite să contribuie la creșterea mai accentuată în continuare a productivității muncii în întreprinderile de mașini-unelte, electrotehnice și electronice.

Preocupările specialiștilor din ramurile analizate în direcția sporirii eficienței economice, a diminuării consumurilor de materii prime, materiale și energie s-au soldat, după cum rezultă din cele releva-

te cu prilejul vizitei la Complexul expozițional, cu rezultate importante. Apreciind aceste preocupări, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut conducerii ministerelor de resort ca programele de reducere a consumurilor să fie elaborate pe întregul cîmp, iar în ceea ce privește diminuarea consumului de energie să se aibă în vedere și influența acesteia la beneficiar. S-a subliniat că este necesar ca tot ceea ce se realizează nou să fie superior produselor anterioare sub toate aspectele și s-a cerut să se acorde în continuare o atenție sporită calității acestora.

Inscriindu-se în aria analizelor întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în vederea stabilirii măsurilor menite să ducă la realizarea, la un înalt grad de eficiență, a programelor de dezvoltare economico-socială a țării, recenta întâlnire de lucru cu specialiștii din cele două ramuri industriale s-a constituit într-un amplu program de acțiune pentru înde-

plinirea, în cele mai bune condiții, a planului pe acest an și pe întregul cincinal, pentru sporirea/continuă a eficienței întregii activități economice, pentru îndeplinirea hotărîrilor adoptate la Conferința Națională a partidului. Cei prezenți s-au angajat, în numele colectivului pe care le reprezintă, să depună toate eforturile pentru îndeplinirea exemplară a recomandărilor primite, a sarcinilor ce le revin din documentele de partid și de stat, să acționeze cu toată hotărîrea eficienței întregii activități economice pe baza reducerii consumurilor, a valorificării superioare a materiilor prime și materialelor, pe baza creșterii calității produselor, a ridicării permanente a productivității muncii, aducîndu-și astfel o contribuție tot mai mare la înflorirea României socialiste.

ION CODRU ■

Sedința de marți a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ținută sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a dezbătut numeroase probleme deosebit de importante, privind atât economia noastră națională, cit și alte sectoare de activitate. Examinînd Raportul privind situația economico-financiară a economiei naționale în anul 1982, rezultată pe bază de bilanț, Comitetul Politic Executiv a subliniat că anul la care se referă raportul s-a încheiat cu rezultate bune în consolidarea realizărilor obținute în dezvoltarea economică a țării, în creșterea cu prioritate a unor sectoare de activitate, în progresul mai rapid al bazei proprii energetice și de materii prime, reducerea consumurilor de materii prime, combustibil și energie, valorificarea superioară a resurselor materiale și de muncă. În cadrul dezbaterilor, o atenție deosebită a fost acordată întăririi autoconducerii muncitorești și autogestunii, aplicării noului mecanism economico-financiar, element ce s-a reflectat pozitiv în creșterea rentabilității, în îmbunătățirea rezultatelor financiare, în asigurarea echilibrului financiar și desfășurarea circulației bănești în limitele planificate. S-a subliniat că activitatea desfășurată pentru îndeplinirea sarcinilor pe 1982, succesele obținute evidențiază realismul prevederilor planului, justetea politicii partidului, a indicațiilor și orientărilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu privind trecerea la dezvoltarea intensivă a tuturor ramurilor de activitate, ridicarea calității producției și creșterea eficienței în întreaga viață economico-socială. Criticînd lipsurile care au dus la nerealizarea unor in-

dicatori de plan, Comitetul Politic Executiv a adoptat un program de măsuri pentru îmbunătățirea continuă a activității economico-financiare, care va fi supus spre dezbateri și aprobare plenarei C.C. al P.C.R.

În atenția ședinței s-a aflat, de asemenea, problema prețurilor. Dezbătînd Raportul privind evoluția prețurilor și tarifulor în 1982, Comitetul Politic Executiv a apreciat că prin măsurile luate s-au asi-

etutul Politic Executiv a cerut să se acționeze ferm pentru legarea întregii activități de producție, atât cantitativ, cit și calitativ, de cerințele de consum, precum și pentru îndeplinirea integrală a prevederilor de plan la prestările de servicii către populație. În același timp, s-a indicat tuturor ministerelor, unităților economice, Comitetului de Stat pentru Prețuri, consiliilor populare să ia măsuri pentru respectarea cu strictețe a prețu-

cu cadrele de conducere, specialiștii și muncitorii din industria minieră și geologie, factorii de răspundere din unitățile miniere au acționat, în preună cu ministerele minelor și geologiei, pentru organizarea activității personalului muncitor în trei schimburi a cite opt ore și asigurarea condițiilor politico-organizatorice și tehnice în vederea trecerii la programul de lucru continuu în toate întreprinderile miniere. Apreciînd că există condițiile necesare ca programul stabilit pentru creșterea producției în sectorul minier să se îndeplinească și chiar să se depășească, Comitetul Politic Executiv a exprimat convingerea că minerii, care au primit cu deplină aderență măsurile stabilite de conducerea partidului, ca și importanțele orientări și indicații date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, vor face totul pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului privind dezvoltarea mai rapidă a bazei energetice și de materii prime, privind asigurarea independenței energetice a țării noastre.

În cadrul ședinței Comitetului Politic Executiv au fost, de asemenea, analizate și aprobate Raportul cu privire la efectivul, compoziția și structura organizatorică a partidului la 31 decembrie 1982, Raportul cu privire la activitatea desfășurată în 1982 de către organele de partid, de stat și organizațiile de masă pentru îndeplinirea politicii de cadre a partidului. Raportul privind activitatea internațională a partidului în 1982 și alte documente, hotărîndu-se ca ele să fie supuse dezbaterii plenarei C.C. al P.C.R.

P. NICOARA ■

**Ședința Comitetului Politic Executiv
al C.C. al P.C.R.**

gurat fundamentarea acestora pe baza costurilor de producție, corelarea pe principii economice a tuturor categoriilor de prețuri, aplicarea în condiții mai bune a noului mecanism economic în toate unitățile socialiste. S-a trasat ca sarcină ministerelor și celorlalte organe centrale și locale să ia măsuri pentru creșterea mai susținută a producției și reducerea costurilor, realizarea intrărilor de produse agricole la fondul de stat și a desfacerilor de mărfuri către populație, la nivelul și în structura prevăzute în plan. Criticînd unele lipsuri care s-au constatat, Comi-

terul, să nu se mai admită sub nici un motiv majorarea — peste aprobări — a prețurilor, orice abateri de la prețurile legal stabilite, inclusiv a celor de mercurial, urmînd să fie sancționate cu severitate.

Analiza Raportului privind stadiul aplicării măsurilor adoptate de conducerea partidului pentru trecerea la noul program de lucru în unitățile miniere a dus la concluzia că, pe baza programului aprobat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. și a indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea

Act istoric intrupat din gândul și voința întregii națiuni

Este limpede pentru oricine examinează cu obiectivitate și bună credință experiența României socialiste din ultimii 18 ani, că toate marile succese și înfăptuirii din această perioadă de aur a istoriei naționale sînt indisolubil legate de gîndirea și activitatea secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul care intruchipează atît de plener crezul, voința și înțelepciunea întregului nostru popor. Pentru întreaga suflare a țării, omul, bărbatul și comunistul de omenie Nicolae Ceaușescu asimilează și sintetizează în chip magistral atît însușirile gînditorului profund, receptiv la cerințele vieții, cît și pe cele ale conducătorului de acțiune, chemat să inițieze și să înfăptuiască pe plan social transformarea concluziilor teoretice în programe mobilizatoare, să galvanizeze energiile și capacitatea creatoare a maselor, să ridice la scara realității marile idealuri ale societății socialiste.

Dînd glas acestor înalte sentimente de stimă, dragoste și recunoștință, întregul nostru partid și popor au adus la începutul acestui an un cald omagiu marelui fiu al clasei muncitoare, tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele României socialiste, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și aniversării zilei sale de naștere. A fost o sărbătoare a vieții și a muncii, a indestructibilei unități dintre partid și popor, națiunea noastră omagînd în persoana secretarului general al partidului pe militantul care din fragedă tinerețe avea să-și contopească destinul cu viața și lupta Partidului Comunist Român, pe revoluționarul neîfricat și, deopotrivă, pe omul care, spre binele poporului român, avea să fie investit, în ultimele decenii, cu cele mai înalte răspunderi în conducerea partidului și statului.

Cu aceeași aleasă simțire și profundă grațitudine, țara vine acum în întîmpinarea unui alt moment aniversar, ce se impune inimii și cugetului nostru atît prin caracterul lui solemn, cît, deopotrivă, și prin lărga și vibranta retrospectivă a trecutului național: se împlinesc nouă ani de cînd Marea Adunare Națională, intrînd voința unanimă a întregului popor, a investit în funcția supremă de președinte al Republicii Socialiste România pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român.

Am fost cu toții martorii acestui act istoric, intrupat din gîndul și voința unei națiuni, care, atunci, în primăvara anului 1974, prin aleșii săi în forul legislativ suprem, a dat glas prețuirii și recunoștinței față de prodigioasa activitate politică, economică și socială promovată de secretarul general al partidului. Alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu ca președinte al Republicii Socialiste România, precum și realegerea sa în aceeași înaltă funcție, în cursul anilor următori, echivalează cu garanția că istoricele hotărîri adoptate la Congresul al XII-lea al partidului vor fi realizate pe deplin, că marilor înfăptuirii ce dau astăzi mindria și demnitatea României li se vor adăuga mereu altele. Este certitudinea că vom fi în continuare martorii și beneficiarii unor noi etape de permanentă redescoperire istorică, de înflorire multilaterală a patriei socialiste, de creștere a bunăstării materiale, de înflorire a științei, culturii, artei, de demnitate și omenie.

Alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român, în 1965, și alegerea sa, în 1974, în înalta funcție de președinte al României, sînt evenimente ce au marcat profund destinul colectiv al poporului

nostru, sînt și vor rămîne în istoria patriei socialiste două momente de o importanță crucială pentru destinul colectiv al poporului nostru. Prin contribuția nemijlocită, determinantă, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a fost desferecată capacitatea creatoare a unei întregi națiuni, a fost inaugurată cea mai fertilă perioadă din întreaga istorie a României, perioadă denumită astăzi pe drept cuvînt în întreaga lume „Epoca Ceaușescu”. Tot ce s-a înfăptuit în acești ultimi 18 ani este indisolubil legat de numele și activitatea secretarului general al partidului nostru. Gînditor revoluționar de larg orizont, promotor curajos al noului, adversar neîmpăcat al rutinei și conservatorismului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a elaborat, pe baza aplicării creatoare a adevărilor universale ale materialismului dialectic și istoric, teze de o mare valoare științifică, soluții originale, cu adevărat innoitoare, pentru problemele dezvoltării economico-sociale a României. Mărturie stau în această privință întreaga strategie a creșterii economice, concepută și realizată prin repartizarea rațională a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, modernizarea și dezvoltarea continuă a industriei și agriculturii, perfecționarea constantă a organizării și conducerii societății, a întregii vieți sociale, adîncirea democrației socialiste. Prin contribuția nemijlocită a conducătorului partidului și statului nostru a fost stabilită de asemenea o legătură nemijlocită între progresul economic-social și prosperitatea materială și spirituală a poporului, între avuția națională și satisfacerea nevoilor de trai ale maselor, munca productivă reprezentînd singura sursă de satisfacere tot mai deplină a necesităților materiale și spirituale ale constructorilor socialismului.

„Epoca Ceaușescu” rămîne în istorie, deopotrivă, prin marea dezvoltare și înflorire a artei, științei și culturii, prin reconsiderarea teoretică și practică a condiției umane, prin făurirea unei civilizații spirituale superioare.

Personalitate marcantă a vieții internaționale, arhitect și promotor al politicii externe a partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adus și

aduce o contribuție remarcabilă la desfrîmarea proceselor și tendințelor noi din viața internațională, la definirea și fundamentarea unor concepte și principii noi privind relațiile dintre state. Sînt fapte, sînt mărturii indubitabile ce confirmă și motivează respectul și simpatia opiniei publice internaționale, afirmarea impetuoasă a României în conclavele națiunilor, recunoștința și îndreptățita speranță cu care este privită dinamica activitatei internaționale a președintelui României socialiste.

În acest larg context al devenirii noastre, al progresului și prosperității generale se înscrie și activitatea colectivului nostru, al unei întreprinderi care a crescut și s-a modernizat și ea odată cu țara, prin grija partidului, a secretarului său general. La sfîrșitul anului trecut am avut bucuria de a raporta îndeplinirea planului la toți indicatorii, iar mai recent, onorarea exemplară a tuturor sarcinilor pe primele două luni ale anului în curs. Este un răspuns pe care oamenii muncii de la „Dacia” s-au străduit să-l dea marilor comandamente istorice ale momentului, într-o țară în care — așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — măsura fericirii o constituie munca rodnică, eficientă. Știm acest lucru pe baza unei experiențe trăite, ca martori și făuritori, alături de întregul nostru popor, ai unei istorii pilduitoare, în care vesele înaripate se îngemănează cu rigoarea matematică. Știm de asemenea că viitorul fericit al patriei este o certitudine. Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului și statului, în dubla sa funcție de secretar general al Partidului Comunist Român și președinte al Republicii Socialiste România, este cea mai deplină garanție că înaltele idealuri ale poporului nostru se vor îndeplini, deoarece marele fiu al poporului nostru intruchipează crezul, speranțele, opțiunile și năzuințele întregului nostru popor.

MARIA DIACONU
Erou al Muncii Socialiste
secretar al comitetului de partid
al întreprinderii textile „Dacia”
București

Un jurământ transpus zi de zi în viață

La 28 martie 1974, dând expresie necesității perfecționării conducerii statului nostru, Marea Adunare Națională a hotărât instituirea funcției de președinte al Republicii Socialiste România. În aceeași zi, forul suprem al puterii de stat a consacrat voința întregii națiuni, alegând în această funcție, prin votul său unanim, pe secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu. A fost una din acele vibrante zile de istorie ce rămân pentru totdeauna în inimi și conștiințe, înscrise în seria marilor acte care jalonează drumul eroic, marcat de atâtea împliniri, parcurs de poporul nostru în anii socialismului.

Votul Marii Adunări Naționale a constituit încă o dovadă a prețurii și stimei poporului nostru față de cel mai iubit fiu al său, a fost, în fapt, dorința unanimă a națiunii noastre, ca în fruntea ei să se afle omul în a cărui gândire și acțiune revoluționară se regăsesc în toate marile înfăptuiri ale României de azi, omul care întrupează într-o fericită sinteză înaltele virtuți spirituale și morale ale poporului nostru, experiența de viață și de luptă a unui popor ce și-a luat destinul în propriile mâini și e pe deplin hotărât să-și făurească lumea sa socialistă, pe care o consideră cea mai bună și mai dreaptă decât tot ceea ce el a cunoscut de-a lungul unei istorii milenare.

Se poate spune, de aceea, pe bună dreptate, că în momentul solemn de acum 9 ani, sub aceeași cupolă se afla prezentă întreaga țară, că votul exprimat atunci a fost votul întregii națiuni. Jurământul rostit de înaltul președinte al României în fața aleșilor poporului, în fața patriei, s-a gravat în conștiința noastră, a tuturor: „Jur că îmi voi face întotdeauna datoria cu cinste și devotament pentru strălucirea și măreția națiunii noastre socialiste, a Republicii Socialiste România“.

Un legământ în a cărui împlinire cred cu neșărită convingere toți fiii patriei noastre. Pentru că este propriul lor legământ de cetățeni ai unei țări puternice și independente. Pentru că sunt deplin încrezători în forța care le călăuzește drumul spre viitor — Partidul Comunist Român.

Imaginea amplă a încrederii și a unității întregului popor în jurul secretarului general al partidului, al președintelui României socialiste, a fost emoționant ilustrată în mii de mesaje ce i-au fost adresate, în acele zile, de pe întreg cuprinsul țării, din orașe și sate, din uzine și ateliere, de pe șantiere, din școli și din laboratoare, de pretutindeni.

Investirea în cea mai înaltă funcție de stat a tovarășului Nicolae Ceaușescu înțelege acțiunea Partidului Comunist Român de forță politică conducătoare a întregii noastre societăți, asigură o mai bună articulare a funcțiilor puterii supreme în stat și o mai eficientă exercitare a acestor funcții, atât în viața internă cit și în relațiile internaționale.

Întreaga activitate revoluționară de peste cinci decenii a tovarășului Nicolae Ceaușescu, opera, ideile și acțiunile care l-au situat în galeria marilor ctitori de țară se leagă profund, organic, de voința și aspirațiile poporului, de realitățile prezentului dând, în același timp, un sens mai adânc, mai cuceritor năzuințelor noastre de viitor, angajării noastre puternice pe drumul de muncă, de eforturi creatoare, în opera de edificare a noii societăți.

Cunoscător profund al istoriei patriei, și interpret de larg orizont al valorilor ei fundamentale, în contact permanent cu poporul, din rîndul căruia s-a ridicat și al cărui glas știe să-l asculte și să-l înarpeze gândurile, președintele României socialiste își fundamentează concluziile și opțiunile politice, prodigioasa sa activitate teoretică și practică, pe o cuprinzătoare analiză a realităților și tradițiilor țării noastre, precum și ale lumii contemporane.

Înconjurându-l cu stimă și dragoste, poporul român este mîndru că alesul său așază înainte de orice eforturile națiunii pentru realizarea cu succes a Programului partidului, pentru împlinirea năzuințelor sale de bunăstare și fericire.

Jurământul solemn rostit de tovarășul Nicolae Ceaușescu în primăvara anului 1974 — de a sluji cu credință patria, de a acționa cu fermitate pentru apărarea independenței; suveranității și integrității țării, pentru edificarea socialismului și comunismului în România — se îmbogățește necontenit cu fapte, cu certitudinea marilor trepte de lumină pe care suie patria noastră.

Un jurământ cărui tovarășul Nicolae Ceaușescu, reales în înalta funcție de Președinte al Republicii Socialiste România în anul 1980 îi dă viață, în fiecare zi, un jurământ confirmat de întreaga sa activitate în fruntea partidului și a țării, de munca sa neobosită, dominată de pasiune revoluționară și dragoste nemărginită față de patrie, de înțelepciunea prevederii și de curajul deciziei în momentele decisive, de neclintit devotament față de cauza socialismului și comunismului, față de idealurile nobile ale libertății și progresului social și național, ale păcii și colaborării între toate statele și națiunile lumii.

Prof. univ. dr. ȘTEFAN LACHE ■

Viața și opera tovarășului Nicolae Ceaușescu aparțin deopotrivă poporului român din-totdeauna, istoriei și spiritualității sale milenare

Viața și opera președintelui Nicolae Ceaușescu sînt, în reprezentarea poporului nostru și în cea a forțelor progresiste contemporane, expresii majore și fundamentale ale nevoilor arzătoare ale timpului istoric în care și pentru care s-au dăruit. Luate în unitatea lor structurală și în finalitatea ce le este intrinsecă ele, viața și opera președintelui Nicolae Ceaușescu, aparțin deopotrivă poporului român dintotdeauna, istoriei și spiritualității sale milenare pe care le exprimă în tot și cu tot ce au dat din adîncul ființei lor unice și aceleia a istoriei universale a popoarelor cu aspirațiile necînd doborîte ori înfrînte de dreptate și libertate, de pace și progres.

Secretarul general al partidului nostru a purtat și poartă cu sine, în spiritul și viața sa, năzuințele fierbinți ale oamenilor cîmpilor care prin cîntecele, legendele, basmele și muna lor, au ținut țara în cursul atîtor secole de amar, înfrîntînd cu nesecat eroism, cu jertfire și înflăcăraie iubire de moșie, atentele atît de numeroase la dreptul sfînt al țării la existență de sine stătătoare.

Nu numai atît însă. Președintele Nicolae Ceaușescu a fost din cea mai fragedă tînerete luptător și revoluționar, comunist; a participat și a condus, în perioada interbelică mari bătălii ale clasei muncitoare împotriva exploatării, a forțelor reacționare care au trădat țara, a fascismului. Alături de proletariatul român, a cunoscut îndeaproape practicile politice niste ale burgheziei și mosierimii, prigoana acestora împotriva forțelor progresiste, împotriva comunistilor în primul rînd, dar în același timp, a vibrat profund, asimilînd și dezvoltînd spiritul de luptă al clasei muncitoare, forța ei transformatoare, puterea ei de sacrificiu și creație.

Președintele Nicolae Ceaușescu a realizat de timpuriu sinteza fericită, izvoditoare de noi sensuri pentru însăși existența țării, dintre ceea ce venea dintr-un adînc de istorie, din istoria clasei muncitoare și lupta ei pentru instaurarea unei noi orîndiri sociale, care să permită realizarea nestînjînită a noului.

În alcătuirile vieții și operelor președintelui României socialiste sînt vii și capătă totodată semnificații noi valorile lesite din legătura adîncă a poporului român cu pămîntul, cu cerul de deasupra sa și cu nemărginirea firii, patosul neos-

toit pentru cinste și demnitate, pentru o dreaptă măsură a lucrurilor și a vieții. Fiorul trăit de poporul nostru în fața miracolelor lumii, al circuitului neîntre-rup de forțe ale naturii, înfinita lui dorință de a intra în stăpînirea tainelor vieții și de a le supune, sînt lanțul sacru pe care conducătorul țării nu doar îl prețuiește, dar îl lansează în spiritualitatea noastră de azi ca săgeată de foc, cum zicea Blaga, știind că fără o astfel de „armă“ nimic nu poate lua forma creației valorice în România. Și că intrarea noastră în universalitatea contemporană nu este posibilă fără fondul marcat cu cea mai înaltă carate — cea a ideii făurită aici, prin gândirea și sensibilitatea poporului și a marilor sale spirite. A pune în centrul activității sociale și al creației teoretice omul, omenia, binele, frumosul și adevărul este pentru președintele României axa vieții și activității sale, rațiunea de a fi a unei existențe plene, sensul însuși al trăirii. A trăi în comuniune cu poporul din care vine înseamnă în viziunea tovarășului Nicolae Ceaușescu atestiat magistral de cei cincizeci de ani de luptă revoluționară, a-i prelua și dezvolta valorile, a milita permanent pentru binele și fericirea poporului, pentru progresul general al țării, pentru împlinirea multilaterală a personalității fiecărui om în parte.

Socialismul în țara noastră nu poate fi construit, cum amply demonstrează tovarășul Nicolae Ceaușescu, decît cu poporul și pentru popor, tocmai de aceea, în practica socială, economică, și politică, în creație în general, secretarul general al partidului a pus un accent deosebit pe lărgirea și dezvoltarea democrației socialiste. Ideea participării nemijlocite a oamenilor la conducerea vieții sociale a luat, grație gândirii și activității originale, profund novatoare, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, conținut și forme unice, de valoare exemplară în contextul istoriei contemporane. Nicînd în istoria poporului nostru un alt partid nu a statornicit un asemenea model al democrației în care oamenii muncii să se poată nu numai exprima în deplină libertate, dar să se și autoconducă, să hotărască ei înșiși destinul lor. Pasiunea pentru democrație nu este, astfel, abstractă, politică doar, ci una concretă, empirică, sensibilă, trăită de fiecare om care își vede, înțelegînd și muncind, gîndind și activînd, obiectivele, forțele și aspirațiile sale. Sistemul demo-

crăției din țara noastră nu are ca scop simpla realizare a omului ca ființă politică decît numai emanciparea omului ca cetățean, ci emanciparea omului ca ființă umană integrală, totală ceea ce echivalează cu edificarea condițiilor materiale care permit afirmarea procesuală a ființei umane ca ființă universală, ca singura ființă universală din universul care ne înconjoară.

Gînditor original, tovarășul Nicolae Ceaușescu concepe ideea naturii umane nu într-un empiriu abstract sau ca entitate abstractă, ci în cadrul istoric dat și în perspectiva dezvoltării vieții istorice, în contextul realităților sociale contemporane și ca realitate ea însăși în perpetuu afirmare și dezvoltare, ca una care se face pe sine în procesul practicii social-istorice, al transformării de natură și istorie. Fundamentată astfel ideea de mai sus capătă caracteristicile celui mai înalt umanism, zeitățile exterioare vieții omului, fie ele cele imaginare, fie ele cele reale, trebuie să dispară, în locul lor instalîndu-se omul cu nevoile și trebuințele sale fundamentale, între care cea a dreptății și creației libere sînt — neapărat, cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — majore și de neînlocuit cu altele. Omul nu are nevoie, cu atît mai mult în societatea noastră, de forme și realități alienante și stă în puterea sa eliminarea lor, atunci cînd apar. Datoria omului, civică și moral-filozofică, menționează tovarășul Nicolae Ceaușescu, este lupta împotriva a tot ce împiedică libera dezvoltare a omului, pentru progresul material și spiritual al poporului pentru edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

În fruntea țării pe care o trăiește cu cea mai înaltă și durabilă realitate, Președintele ei îi poartă cu demnitate demnitatea, o deschide lumii afirmînd-o ca nicînd altădată în istoria ei. Veghea sa este pentru țară în țara, pentru liniștea și pacea lumii, a acestei lumi străbătute azi de puternice contradicții.

Poporul nostru trăiește și muncește alături de președintele țării, cu siguranța că la cîrma patriei se află spiritul și voința sa, expresia năzuințelor sale de a fi liber și stăpîn pe ceea ce face, de a trăi ca egal cu popoarele lumii, de a-și aduce contribuția sa specifică la dezvoltarea pașnică a istoriei.

Prof. univ. dr. GH. AL. CAZAN ■

Inițiatorul unei fundamentale idei de politică economică: materii prime din resurse interne

Ținutul în care m-am născut — Baia de Aramă — a fost o carte de istorie. Și a redevenit. Înainte de a învăța să scrie, cu mult înainte chiar, orice copil de prin părțile locului află și învață legendele despre munții săi plini de „aurul roșu“ din care și-au făcut scuturi dacii, romanii și apoi toți marii vitezozi ai Țării Românești. Ultimele urme ni le-a lăsat Mircea cel Bătrîn: Apoi, o lungă tăcere și uitare s-au așternut pe aceste meleaguri. Doar pădurile au crescut mai departe pe cușme și doar oierii i-au mai menținut faima, cîntîndu-i legendele. Copiii crescînd, au urmat totuși chemările adîncurilor și s-au împrăștiat pe sub alți munți, ca mineri. Unul dintre ei, subsemnatul, a ajuns geolog, cu gîndul ascuns de a mai cerceta pietrele de-acasă în speranța și dorința de a nu fi secătuite. Socotit prea sărac să mai merite atenție, controversat științific, multă vreme zăcămintul Băii de Aramă a rămas ignorat și necercetat.

Cu un deceniu în urmă însă i se redeschide istoria grație altei file de istorie. Acum un deceniu, președintele țării, inițiatorul și autorul prognozelor noastre economice, intuind epoca crizei de materii

prime ce se anunța în economia mondială, indică geologilor, cercetătorilor, specialiștilor să rela studiul geologic al spațiului românesc, să-l investigheze mai intens și cu mijloacele cele mai moderne în vederea descoperirii și punerii în valoare a tuturor zăcămintelor de substanțe utile ale țării. Și, astfel, Baia de Aramă revine în atenție, redevine un element demn de luat în calcul pentru o nouă hartă a materiilor prime din resurse interne. S-a recercetat și redescoperit cuprul și un nou centru minier s-a născut.

Din inițiativa și cu participarea tovarășului Nicolae Ceaușescu se fundamentează, la Congresul al XII-lea al Partidului, Programul național al cercetării științifice, în cadrul căruia cercetarea și prospectarea geologică pentru descoperirea de noi substanțe minerale utile ocupă unul din primele și principalele locuri.

La Conferința Națională a Partidului din 1982, ca și la numeroasele plene ale partidului și în Sedințele Comitetului Politic Executiv, ca și la recenta Consfățuire de lucru de la C.C. al P.C.R. cu ca-

dre de conducere din domeniul geologiei, în numeroasele vizite de lucru la locurile de muncă ale minerilor și geologilor, președintele țării a acordat și acordă o permanentă atenție sectorului nostru de activitate. Într-un moment cînd economia mondială traversează o criză de amploare, una din formele cele mai evidente și mai acute de manifestare fiind tocmai lipsa de materii prime și politica prețurilor acestora pe piețele lumii, România socialistă continuă să-și dezvolte cu succes economia. Și asta tocmai pentru că avem la cîrma un conducător capabil să găsească în fiecare etapă acele pirghii, acele măsuri, acele resurse menite să asigure mersul înainte în toate sectoarele de activitate.

Din acest nou și atît de vechi centru minier al țării, urăm Președintelui nostru, la aniversarea a 9 ani de cînd a fost investit cu magistratura supremă de președinte al Republicii, tradiționalul „Noroc bun“.

SABIN RAUȚI geolog
șeful Secției Mehedintzi, Întreprinderea de
foraje și lucrări speciale

Focul continuu al agriculturii

Campania s-a terminat, campania începe!

Primăvară de an bun la Radomirești

De la Slatina pînă la Seaca sînt 70 de kilometri, pe drum asfaltat. Să tot fi trecut 20 de ani de cînd drumul acesta n-a mai fost străbătut, întreg, de un convoi de căruțe cu cai. Pînă în urmă cu cîteva săptămîni, cînd contabilul șef al C.A.P.-ului, Stelian Ciungu, a înțeles foarte bine că motorină este cit este, și uneori nu este, încît nici nu rămîne prea mult de discutat despre asta, și pentru că avea de ridicat un vagon de țărițe de la Slatina a pornit la drum pe la 10 seara cu 14 căruțe și-a ajuns la oraș la 6 dimineața. Apariția lor a fost un eveniment. Cei din Seaca și-au încărcat căruțele, s-au lăsat fotografiati de un reporter de la ziarul județean „Oltul”, și, pe la 2, în după-amiaza aceleiași zile, au plecat din Slatina și-au ajuns acasă la 8 seara.

Acasă, adică la Seaca, unde mai sînt încă multe de văzut și de făcut, în această primăvară, ca și în cuprinsul întregului consiliu unic agroindustrial Radomirești, de la Olt către răsărit, pe cele aproape 25 000 de hectare împărțite între opt C.A.P.-uri. Dintre acestea, spune Ilie Matei, președintele consiliului, doar 1 600 de hectare sînt irigate. Din Olt, apa a fost trecută în valea rîului sec, Sohodol, și cum la Lacul Secanilor, între comunele Mihăiești și Seaca, se află chiar punctul critic de secetă din întreaga cîmpie a Boianului, în această primăvară se lucrează la extinderea sistemului local de irigații cu încă 180 de hectare. Dacă la Frunzaru, pe malul Oltului, sau la Sprincenata, Călinești și Crăciunești de 37 de ani încoace se recoltează de pe cîteva sute de hectare orez și unele unități s-au situat chiar pe locul întâi pe țară în cultivarea acestei plante căreia-i trebuie apă în primul rînd, în comuna cea mai îndepărtată de Olt, la Seaca, în dreapta și-n stînga albiei uscate a gîrlei numite chiar Călmățuiul sec a fost nevoie să fie săpate la 80 de metri cîteva puțuri pentru ca localnicii să aibă o grădină de legume întinsă, pînă acum, pe vreo 50 de hectare. Făcîndu-și răgaz să privească mai atent în jurul lor, cei din consiliul Radomirești au ajuns să creadă, așadar, nu numai că apa trebuie dar că ea și poate fi drămuțită și gospodărită cu cit mai mult folos, așa precum ingeniozitatea unui arhitect ar face ca un izvor subțire de apă să se răsfire pe talgerele unei fîntîni arteziene. Tot din această primăvară, mai spune Ilie Matei, se va trece la popularea cu puiet de peste a salbei de șapte lacuri dintre Radomirești și Crăciunești și pe întreg consiliul se vor cumpăra 1 200 familii de albine, căci păduri de tei și salcimi precum Călugăreasca, Pănoaia, Gilmeanca, Frații Andrei sau Frații Stoica au fost și rămîn o bogăție care trebuie numai culeasă. Încît, după ce am ținut să dăm de înțeles că pe pămînturile consiliului Radomirești sînt, într-adevăr, încă multe de văzut și de făcut, dacă stai și te uiți bine în preajmă, rămîne să adăugăm că, desigur, drumul înainte și efortul principal al oamenilor tot înspre marea agricultură merge, spre obținerea, în primul rînd, a unor producții bune de cereale. Și nu greșim dacă vom spune că ambiția lor merge chiar către obținerea unor producții record. I-am văzut, de exemplu, cum în marginea Radomireștilor pregăteau pămîntul, pe 140 de hectare, unde vor semăna porumbul de pe urma căruța speră

nădejde ca la Radomirești și prin preajmă anul să se arate chiar foarte bun.

DUMITRU ELIADE ■

Deal, vale și iarăși deal, și iarăși vale

Șoseaua ce pleacă din Sibiu spre Mediaș trece prin cîteva comune mari cărora, afară de nume, nu le lipsește nimic să fie orase. Afară de nume și de orășeni, fiindcă oamenii de pe aici n-au absolut nici un motiv să-și schimbe meseria de țaran cu altele. Drumurile sînt pietruite toate, casele zidite trainic, sobele lucrează cu gaz natural, clădirile au apă curentă. Chiar și sediul I.A.S.-ului (la Slimnic, bunăoară) seamănă a locuința urbană ori a administrație de întreprindere. Că un oraș are niște funcțiuni și niște dotări specifice, se cunoaște, dar traiul țaranului din Slimnic nu-i, cu excepția muncilor, prea deosebit de acela al cetățeanului din Sibiu; mai cu seamă de al cetățeanului dinspre marginile urbei, unde se cresc vite și se țin grădini de legume.

Ce-i aparte la Slimnic e ogorul: deal, vale, deal vale și iarăși deal, și iarăși vale. Nici n-ai apucat să cobori, că trebuie să urci. Din cauza accidentelor terenului, culturile arată, cînd sînt privite din avion mai ales, foarte pitoresc: un mozaic, a cărui lege e alta decît în Bărăgan.

De unde însă chestia cu avionul? Păi, tot din Slimnic, intrucît I.A.S.-ul a calculat că fertilizarea unor dealuri de pășuni și fînețe cu avionul e mult mai rentabilă decît cu mijloacele obișnuite. Mai întîi că, se știe și o scrie în „Flacăra” de ani și ani, industria noastră de mașini agricole nu prea se grăbește să-i dea munteanului mașinile ce-i trebuie la munte. Pe delurile cu pășuni din Slimnic nu pot urca, deocamdată, decît oile și vitele și deloc — ori cu cheltuială mare — tractoarele. Fertilizate cu avionul, parcelele de masă verde dau 20 de t. hrană pentru animale la hectar. Nefertilizate sau muncite cu mijloace de rînd (fiindcă ar fi comic să le zicem „clasice” aici, unde-i numai deal și arareori vale) nu se obține mai mult de 12 t. masă verde la hectar. Nu numai că se scot mai multe tone de furaje, dar, iată, agricultura făcută cu avionul se dovedește mai puțin costisitoare decît agricultura cu tractorul. Pare un paradox, dar nu-i decît realitatea și stăruința unor adevărați specialiști de a nu se speria de paradoxuri. Cum tot un fapt de natură a ne pune pe gînduri este și recolta de griu din '82.

„Griul, spune directorul I.A.S.-ului, medicul veterinar Nicolae Frățilă, nu prea merge la noi. Pe 300 de hectare, am obținut totuși o medie de 3 308 kg. la hectar. E drept, cea mai mare medie pe județ, deși destule comune au pămînt mai bun, însă mai rentabile se dovedesc în zonă — și asta arată și tradiția — pomicultura, zootehnia și unele culturi speciale. Hameiul spre exemplu. Avem 3 ferme de meri, cu lucrarea cărora sîntem în regulă. Acum, că am ajuns într-un moment bun, ne-o putem mărturisii și nouă, și o putem spune și altora: dacă anul trecut am depășit, pentru prima oară, planul la fermele de meri și chiar la griu, orz și hamei, este pentru că anul trecut ne-am ținut foarte strict de disciplina tehnologică, de la arat la respectarea patului germinativ și densitatea la hectar. Am încheiat fertilizările și tăierile la fermele pomicole în condiții de disciplină tehnologică cum spune cartea — și asta nu-i ușor, dacă socotim că avem 516 hectare cu meri —, mergem bine și cu celelalte lucrări. La cartofi, de pildă, din cele 100 de hectare pe care le avem, 50 fac parte în 1983 din programul special pentru obținerea a 40 t/ha. Deși zona cea mai bună pentru cultura cartofului rămîne oricum Brașovul, noi am dat 18 t/ha. Cele 50 hectare suportă un tratament intensiv de fertilizări cu 70 t. bălegar de grajd la hectar, cu îngrășăminte chimice și cu o densitate de 60 000 de cuihuri la hectar. Avem toată nădejdea să fie bine. Avem mult bălegar de grajd — și ne-ar trebui și mai mult — pentru că creștem vite: 2 100 taurine și 13 000 ovine. Creștem vite pentru că e rentabil, pentru că locul e pentru vite, nu pentru — să-i zicem — cultura porumbului, garantăm o medie

anuală de 2 000 l. pe vacă (cel puțin 2 000 l.) și aceasta deoarece sîntem încă în situația de a corecta o măsură greșită de prin '79-'80, cînd ni s-a redus baza furajeră de la 1 200 ha. la 450 ha. Acum ea a crescut la 850, dar ce s-a pierdut greu se mai recîștigă. Animalele sînt uzine perfecte. La un animal, producția e întotdeauna numai netă: lapte și carne. În zootehnie nu poți să ieși cu depășiri de plan la nu știu ce indicatori, iar laptele și carnea să fie sub plan. Cu furajele de care dispunem și în sistemul actual de creștere, 2 000 l. înseamnă o medie cinstită. Pentru o vită mare avem doar 0,14 ha. pășuni și fînețe! Din cele 13 000 de ovine, am metisat o mare parte cu berbeci din Australia și media de lînă pe oaică țigăie (metisată) a crescut de la 3 kg. la 5 kg. Conține enorm material biologic. Poți să-i dai țigăii cele mai bune furaje și nu-ți dai peste 3 kg. lînă. Oile australiene produc și peste 9 kg. lînă, cu condiția să le asiguri cel puțin 1 kg. concentrate zilnic. Acestea sînt realități și pe realități trebuie să ne facem toate socotilele.

La Slimnic, primăvara vine după o iarnă fără zăpezi, totuși speranțele la o recoltă bună sînt mai mari decît în primăvara anului trecut. I.A.S.-ul a reușit să dea garanții de eficiență și astfel se înființează, pe lîngă cele 2 ferme de hamei existente, încă una. Investițiile la fermele de hamei sînt mari, dar și cîștigul e considerabil. Anul trecut s-au obținut 1 100 kg. ha (prețul hameiului fiind dintre cele mai bune în agricultură) dar se contează pe 1983 la o medie de 1 500 kg. la ha, ceea ce, oricum ai privi lucrurile, e o medie foarte bună. „Cînd faci agricultură pe un teren atît de mărunțit și de accidentat ca al nostru și nu ții cum trebuie creionul în mînă și nu socotești totul la bănuț, mai bine te lasi de meserie”, spune Nicolae Frățilă, și ce dreptate are!

Și intrucît numai cineva care-i atent la ce-i iese din casa de bani, dar mai ales la ce-i intră în casă e și depozitar de încredere, să contăm pe țărani din Slimnic.

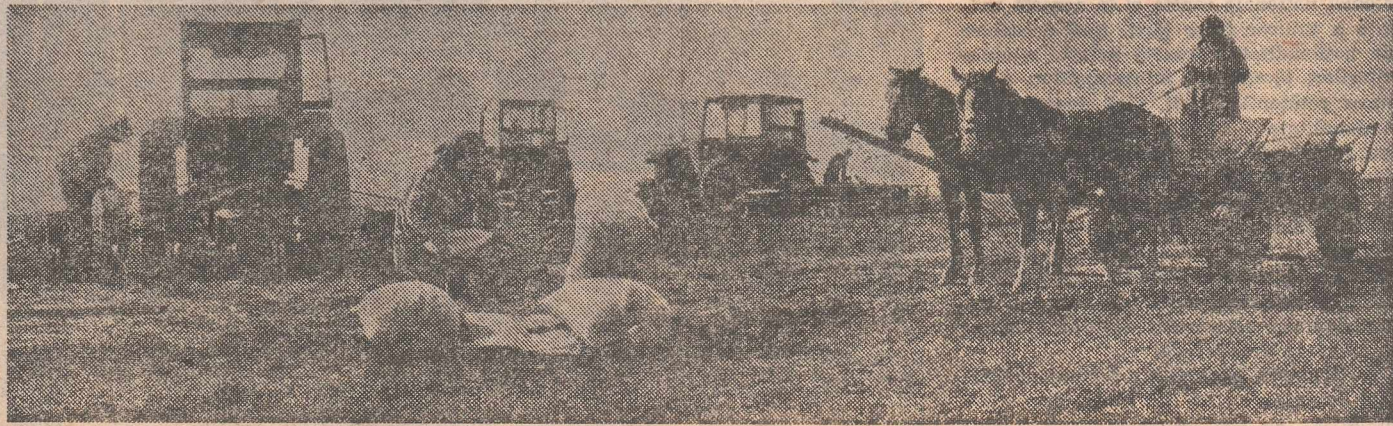
TUDOR OCTAVIAN ■

Printre puținii care n-au văzut victoria Craiovei

Nu în iarna asta, ci în cea de dinainte, nea Nicolae Ionescu, pensionar al S.M.A. Brînceni, județul Teleorman, și-a dat seama, brusc, că satul în care trăiește de-o viață se strînsese în sine precum un melc. Nu era vorba de acea schimbare la față a satului românesc cînd îl strînge frigul, acel frig care obligă la intimitate, la lipire de vatra fierbinte, deci la regruparea și mai strînsă în uman a familiei umane; dimpotrivă, tocmai ea, această familie, se risipise! Adică nînsese bogat, fastuos, nînsese că-n basme o zi și-o noapte, iar dimineața, cînd ieșise din casă și o luase peste troiene, nea Nicolae Ionescu nu mai văzuse decît arar, ici și colo, urme de cizme în fața porților. Cele mai multe case se îngropaseră în zăpadă, fără urme de om în poartă și cu zăburile fără fum. Erau case fără om în ele, ori numai cu vreun bătrîn, care nu mai putea sau n-avea de ce să iasă în uliță. Erau ulițe care se pustiseră de tot, părăsite de toți. Familii întregi se mutaseră la oraș, uneori luîndu-și cu ele și bătrînii. Drept care nea Nicolae Ionescu, bătrîn pensionar cu datorile muncii în sat de mult încheiate și cu casă și neamuri în București, s-a decis ca el, cel puțîn, să rămînă aici, să mai facă ce poate și cit mai poate pentru satul acesta pustiu și rece, slab încălzit de suflarea omului.

Îl găsim, în dimineața de 16 martie, în curtea S.M.A.-ului, cu o foarfecă de grădinar în mînă. Asta face, cit e ziua de lungă: grădinărește.

Un ceas mai tîrziu, pe cîmp (acest cîmp al S.M.A. Brînceni fiind o moșie cit un județ: 24 000 de hectare!), sîntem mai mulți. E și ing. Dumitru Vatau, directorul Trustului S.M.A. al județului, e și directorul din Brînceni, tînărul inginer Marin Fălan, împreună cu la fel de tinerii Petre

Neagu, președintele C.U.A.S.C.-ului, Gheorghe Save, inginer șef, și Alexandru Mina, inginer principal al stațiunii. Zeci de tractoare și de semănători, în monom, înnoată pe cerul câmpului ghea, prin aerul aburos, cu soare palid, ca într-o competiție în care brazdele par valori dislocate de niște inotători perfect sincronizați. S-a isprăvit însămînțatul mazărilor, al lucernelor, al sfeclei furajere și al borceașului (922 de hectare cu totul), bătaia se duce acum pentru sfecla-de-zahăr și floarea-soarelui. Un vînt cald, cu dulceață de omăt topit, se insinuează de undeva, dinspre miazănoapte, spală cerul, soarele arde, lumina zilei e acum odihnitoare și castă. Mașinile arată bine, strălucesc, se mișcă ușor, parcă fără efort. Doar oamenii din cabine sînt încordați, sînt încordați și Iulian Ologeanu, și Ștefan Rușanu, și Ilie Linčan, și Ene Florian, și Gurban Putină, și toți ceilalți, sînt încordați și înclistați pe manete de parca ar stăpîni, cu sforțări supreme, ceva foarte puternic, care se răzvrătește mereu. Probabil că astfel se stăpînesc pămîntul din cabina unui tractor.

Da, zice directorul Marin Fălan, acum mașinile arată bine, dar să le fi văzut mai în iarnă, pe rampele de revizii și reparații! Unele erau ca niște epave, la capătul unui an cu secetă grea (n-a plouat din mai pînă-n august!), deci cu pămînt de cremene, care le-a ros și le-a tocit. S-a bătut mult pe reconștinări, dar reconștinările, oricît de atente și de meșteșugite, ajung, fatal, la un punct mort, punctul în care piesa respectivă, supusă unor succesive operații de prelucrare, își dă duhul, transformîndu-se în praf și pulbere. Au lipsit și lipsesc o serie de repere (axuri post-bătătoare, sîta Peterson, pinioane planetare, plăcuțe contra-cușit etc.). Unele piese de schimb se mai găsec la baza de aprovizionare din Alexandria, dar pentru altele trebuie să alergi și să scormonești prin toată țara, de la București la Brașov, de la Craiova la Miercurea Ciuc, de la Medgidia la Cîmpulung sau la Cluj-Napoca, cheltuind timp, nervi și bani, fără să mai vorbim de plocoane; și nu o dată cu riscul drumurilor zadarnice. Cam la fel stau lucrurile și cu motorina. Firesc, ar trebui să și-o procure de la Alexandria, dar uite că firescul, din nu se știe ce pricină, încă n-a fost introdus în drepturi, căci cea mai mare parte din motorina trebuitoare este cîrăată tocmai din Pitești. Și încă asta n-ar fi nimic dacă vagoanele cu petrolașă încărcătură ar descinde aici la timp, adică la somațiile cîmpului, la presiunile pîinii, imposibil de aminat sau de temperat cu promisiuni. Dar cum nu se petrece așa, se recurge la soluția cisternelor închiriate, aflate într-un continuu du-te-vino pe drumurile Piteștiului. Din cele 70 de tone de motorină obținute de S.M.A. Brînceni între 1 și 15 martie, 46 au provenit din Pitești. O cisternă de 7 tone de motorină care vine de la Pitești e plătită cu 1.800 de lei. Aceeași cisternă, sosită de la Alexandria, costă numai 300 de lei.

Orele trec, vizităm mai departe cîmpul, totul arată bine, frumos, îngrijit, dichisit, grîul a răsărit viguros, în ciuda secetei, se vede dragostea de pămînt, se vede mîna gospodărească. Insoțitorii mei îmi pîndesc reacțiile cu o satisfacție neascunsă. Sînt oameni tineri, care muncesc tinereste, care vorbesc la fel, adică limpede, franc, neocolind greutățile ce-l apasă, dar fără să facă din ele un cap de țară. Cuvintele, acum, vin mai greu, unul din ei sînt obosiți (au stat trei azi-noapte pînă tîrziu, veghind felurite operații de pregătire pentru culturile din „urgența a două”), peste toate plutește o dulce alarmă, ca un frison. La ceasul 2 după prînz urmează să se transmită meciul Universitatea Craiova — Kaiserslautern. O luăm spre sediul S.M.A.-ului, oprindu-ne pentru cîteva clipe, în drum, la cele trei case din cîmp în care dorm, în companie, tractoriștii, ca să nu mai piardă timp cu drumul spre sat și înapoi. Nu sînt chiar niște vile, dar sînt solide și sănătoase, acoperite cu țiglă, înăuntru nu-s numai paturi, ci și plite pentru gătit. În curînd, ne încredințăm directorului D. Vatau, vor avea și aparate de radio, și spălătoare. (Sintem de-acum la sediu, mai sînt cinci minute pînă la meci, spre sala unde se află televizorul și aparatul de radio e imbulzeală de inginerime, funcționările, oameni de la atelierelor stațiunii.) În rest, lucrurile merg bine, din cele 3.500 ha destinate fertilizării grîului n-au mai rămas decît 200. (Ne precipităm spre sală: ni s-or fi reținut oare scaune?) O atenție specială e acordată porumbului, nu mai puțin de 2.200 de hectare sînt prevăzute pentru „planul 20.000” adică pentru producția de 20.000 kg știuleți la hectar. (Ne așezăm neliniștiți în fața micului ecran: dăm drumul și la radio, preferînd transmisiunea lui Domozină.) În pauză discutăm mai departe despre porumb, despre mașinile ce-l sînt destinate, printre care o formație de 35 de CARP-uri, celebră în tot județul. (Minutul 32, vocea lui Domozină ne-a spart timpanele: goal!) Da, campania iernii s-a terminat cu bine, campania de primăvară a început cu bine. De-ar mai da și o ploaie...

Singurii din Brînceni care n-au văzut meciul au fost, firesc, tractoriștii, aflați în acele clipe la datorie.

ILIE PURCARU ■

Aceeași cifră, transformată în muncă, n-a mai speriat

La Grivița, toți șefii fermelor vegetale ale cooperativei agricole de producție sînt țărani: unul dintre ei se numește Vasile Nica, celălalt Nicolae Căluț... În șirul celor pe care se mai poate conta, președintele Ion Mocanu adaugă pe Grigore Paraschiv, Grigore Munteanu, Ștefan Zănea și Florea Cîrligeanu. Și a început nu demult o primăvară cînd este și încă va fi nevoie de oameni pe care se poate conta. Timpul frumos, blînd nu amăgește pe nimeni. Numai oamenii locurilor știu cit de amăgitoare sînt orizonturile deschise ale Bărăganului și cit de repede se scufundă soarele în neființa unor nori iviți de niciunde. Cu alte cuvinte, oamenii dau bice cailor, chiar dacă nu prea mai au cai.

Ideea că fiecare lucru trebuie făcut la timpul său nu este nouă la Grivița, dimpotrivă, oamenii sînt convinși că anumite lucruri se pot face și înainte de timpul lor. În primul rînd, întreaga suprafață a fost arată din toamnă. Apoi, în ferestrele iernii, au fertilizat 920 ha rezervele păioaselor, au ales la masă semințele de floarea-soarelui și fasole și, din cînd în cînd, au mai dat cite o mînă de ajutor lui Dobre Drăgănescu, Victor Cojocar, Ion C. Constantin, Nicolae I. Damian și tuturor celor ce s-au îngrijit să scoată în primăvară, în stare de funcționare, toate tractoarele și utilajele secției de mecanizare din sat. Tot în ferestrele iernii, au scos în cîmp îngrășămintele organice, cite s-au adunat, au săpat pomii, 37 ha, și au lucrat via, 13 ha. Multe par bagatele, suride președintele Ion Mocanu, dar nici un țaran nu se simte cu adevărat liber decît atunci cînd are mîinile dezlegate de mărunțșuri. Cînd nimic nu-l mai ține în loc să înceapă și marea trîntă cu pămîntul recoltelor adevărate, unde socotelile nu se mai încurcă în subdiviziuni și în fracțiuni de procente. Și trîntă aceasta, la Grivița, începuce...

Cînd am descins noi în Bărăgan, ing. șef Constantin Pislaru supraveghea însămînțatul cartofilor. Alături, vorbele se legau în jurul deficitului de apă din sol, deși grîul, semănat pe 920 ha, e frumos și promițător. Din 3.666 ha arabile, irigațiile cuprind numai 420 ha și, întimplător, în acest an, peste suprafața irigată s-au întins păioasele, dincolo de care oamenii nutresc speranța unei bune culturi duble. Pe 1007 ha se va semăna curînd porumb. Jumătate din această suprafață va trebui să producă 20 tone știuleți la hectar. Și aici incurcă lucrurile acel deficit de apă. Dar la Grivița, îndeobște, prînsorile s-au înnut, și aici nu e vorba de prînsorile unui singur om, ci de prînsorile a 420 de oameni. Și președintele Ion Mocanu suride oarecum stînjnit: să dezvăluie sau să nu dezvăluie o socoteală anume? Și, firește, la urma urmelor o dezvăluie. În centrul ei fiind tocmai această recoltă fabuloasă, de necrezut pînă în urmă cu doi sau trei ani, de 20 tone știuleți la hectar. Cifra sperie, admite liniștit Ion Mocanu, și eu știam că cifra aceasta sperie. Și am înțeles că trebuia redusă sau transformată în altceva, în orice, dar în altceva decît în tone. Tona sperie, numai ce rostești cuvîntul și ai și simțit că spinarea pîrie. Și atunci am transformat cele 20 tone în muncă, în zile de prășală, în alte feluri de a trudi. Curios, dar adevărat: aceeași cifră, transformată în muncă, n-a mai speriat. Și oricum am răsuci lucrurile, ajungem la același deznodămînt: în Bărăgan, munca nu sperie. Numai să se știe cit e de muncit, de unde pînă unde, de cînd pînă cînd, de ce și pe ce.

Am spus că la Grivița oamenii nu mai sînt incurcați în prea multe bagatele. Citeva totuși le mai răpesc din timpul dedicat brazdel din largul cîmpilor. De pildă, au avut de pregătît 4.400 mp de pat cald pentru răsădirile de tutun. Și le-au pregătît. Însă uneori năvălesc peste ei mărunțșuri care nu le legă doar mîinile, de muncă aici nu se sperie nimeni, ci de-a dreptul le leagă mîinile. O asemenea bagatelă a năvălit peste ei chiar în primăvara aceasta. În fața sediului cooperativei agricole din Grivița crește de vreo două decenii un pilc de conifere zvelte, de un verde intens, răcoros. În Bărăgan, coniferele nu cresc cu una cu două, se prînd greu și de cele mai multe ori rămîn chircite și bătute în cap. Dar la Grivița s-a întimplat o minune și nu are nici un rost să stăm și s-o cercetăm. Mai bine ne bucurăm de ea. Apoi, operatorii au avut ideea de a întîndă un solar lîngă aceste conifere. Zis și făcut. Nu demult, cineva de la județ i-a sfătuit să mai întîndă un solar, dar să taie coniferele, să nu la din arabil... Ceea ce este o inițiativă pentru care noi nu avem cuvinte ca s-o calificăm cit de rezonabil, ca să nu supere. O anume observație ne îngăduim totuși: este pur și simplu curios că printre grîile atît de mari ale oamenilor cîmpiei, fel de fel de înși plîmbă idei atît de meschine. E ca și cum am plîmba pe cîmpia Mărășeștilor un pechinez sau un baset schiop.

MIHAI PELIN ■

Independența energetică — starea noastră de veghe (II)

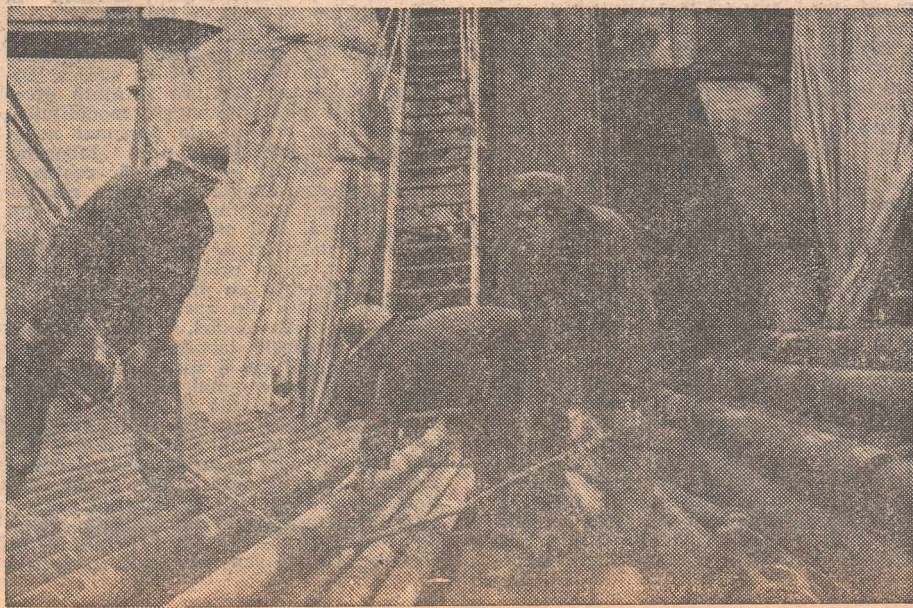
Petroliștii din Videle, dincolo de un calcul formal

Sub cristallul de pe masă, în biroul său, pe un cartonaș stă scris, cu litere mari: Oamenii spun puțin cînd vorbesc mult. Nu-l contrazic pe inginerul Mircea Alexandrescu, deși e limpede că oamenii pot să vorbească puțin și să nu spună chiar nimic. Știu că mi-ar putea răspunde că tehnicienii pe care-i adună în fiecare dimineață, într-o sedință scurtă, în jurul acestei mese, au de vorbit nici mai mult și nici mai puțin decît despre datoria lor de a da țării 9 la sută, deci a 11-a parte din producția ei anuală de petrol. Cel puțin așa se prezentau lucrurile pînă de curînd, pînă la începutul lunii martie, cînd planul a fost și el modificat în funcție de măsurile cuprinse în programul inițiat de conducerea superioară de partid și de stat, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind reorganizarea activității din industria petrolului. Înainte, Schela de extracție Videle se întindea de la Ciolănești, înspre Roșiori de Vede, pînă la Bălăria, pe-aproape de șoseaua București — Alexandria. În lungime, teritoriul ei măsura cam 100 de kilometri iar în lățime vreo 30. Intrucît pe aproximativ o treime din acest spațiu a luat ființă o schelă nouă, la Clejani, planul schelei din Videle s-a redus și el, proporțional, și reprezintă acum 6 la sută din producția națională de petrol. Însă acest calcul, zice directorul Mircea Alexandrescu, este corect numai din punct de vedere formal, fiindcă pe lîngă relația directă dintre teritoriul atribuit fiecărei schele și cifrele de plan trebuie luat în considerare și faptul că odată cu adoptarea noii structuri organizatorice, se va produce, neîndoielnic, o creștere a eficienței muncii petroliștilor. Dealtfel, după cum se știe, sporirea producției anuale de la 13,5 la 15 milioane tone de țitei se întemeiază în bună măsură tocmai pe acest plus de eficiență iar în ce-i privește pe sondorii de la Videle ei știu că independența energetică a țării depinde și de efortul lor de a extrage mai mult decît cele 800 mii tone, cit prevede planul stabilit pentru acest an.

La 33 de ani, citi are, inginerul Gheorghe Marinică, director adjunct și răspunzător de problemele de producție ale schelei, n-a învățat încă și nu-l interesează să învețe a vorbi nici mai mult și nici mai puțin decît vrea să spună: „Înainte schela era împărțită în două secții, aveam una la Ciurpereni și alta la Angheliești, iar fiecare cuprîndea cite trei ateliere de producție în cadrul cărora se aflau cite 5-6 parcuri, cite 6-7 brigăzi de intervenție și, bineînțeles, activitățile auxiliare mecanice și electrice. Era un sistem greoi, care făcea dificil de urmărit felul cum se lucra și adăuga dificultăți nejustificate chiar muncii sondorilor. Aceștia umblau pe un teritoriu prea mare pentru a se putea afla întotdeauna, la timp, acolo unde era nevoie de ei. Trebuie să recunoaștem că unele probleme rămîneau rezolvate și erau aminate, uneori, de la o zi la alta. Și dacă o astfel de problemă era, să zicem, chiar o sondă care se oprise, e limpede că producția de țitei se întîmpla să fie mai mică decît ne-ar fi îngăduit îndeminarea oamenilor noștri, care eu cred că sînt buni sondorii, prin dotarea tehnică de care dispunem. Prin aplicarea programului de măsuri privind noua structură organizatorică a activității noastre, urmînd îndeminările pe care la recenta Consfătuire de lucru cu cadre de conducere și alți oameni ai muncii din industria petrolului ni le adresa secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, am organizat schela în 12 brigăzi de producție, eliminînd verigile intermediare ale secțiilor și atelierelor, astfel încît fiecărei brigăzi îi revine un număr mai mic de sonde decît înainte și ea poate funcționa pe principiul autogestivității economice, fiind titulară de plan și primînd retribuția în funcție directă de producția obținută. În locul unei anumite devălmășii, ca să zic așa, care exista pînă acum, s-a instaurat o răspundere concretă și bine precizată: unei formații de lucru i se cere să răspundă de un număr de sonde și chiar i se dă posibilitatea să răs-

pundă, fiindcă, așa cum arătam, nimeni nu mai voiajează de-a lungul și de-a curmezișul schelei, obosindu-se inutil și chiar păgubitor”. Și pentru că inginerul Gheorghe Marinică are dreptate cînd adaugă că un sistem organizatoric bun își vădește utilitatea nu numai prin faptul că este adoptat ci și prin felul cum este aplicat, nu ne rămîne decît să-l ascultăm și pe tehnicianul Marin Marin, pe care l-am întîlnit la sonda 2.044, unde execută cu oamenii din subordinea lui o cimentare sub presiune. Pînă acum, ca șef al secției de probe și reparații capitale, conducea 17 formații însumînd 237 de oameni și de multe ori era nevoit să umble de la un capăt la altul al schelei, deci uneori chiar și 100 de kilometri, pentru a ajunge acolo unde era nevoie de el. Drumurile astea, zice, pînă la urmă lasă și ele urme, te obosesc. Acum, Marin Marin este adjunctul șefului de brigadă de la Ciurpereni și-o să bată mai puțin drumuri iar datorită acestui fapt, crede, o să poată să facă lucrări de mai bună calitate, căci asta vine ca și cum un medic ar avea de consultat 100 de pacienți într-o zi iar altul doar 10. Bineînțeles că al doilea va fi mai atent. La rîndu-l, subinginerul Gheorghe Cotoi, șeful brigăzii nr. 7, ne spune că pînă de curînd a condus atelierul nr. 6 și că în acea calitate avea în subordine șapte echipe de intervenție cu 120 de oameni, plus patru parcuri de extracție cu 40 de sondorii. Mai ales pe timp de noapte îl era imposibil să-l supravegheze pe tot. Acum poate să meargă însă pe jos la fiecare dintre cele 75 de sonde de care răspunde, întinse pe cîteva kilometri doar, și să vadă cum lucrează cei 74 de oameni din subordinea lui. Avînd această posibilitate, a descoperit și lucruri imbecurătoare dar și din cele ce n-aveau cum să-l bucure. Două sonde, 3.121 și 3.218, considerate pînă de curînd inactice, au fost supuse unor tratamente speciale și acum produc, în 24 de ore, 4 tone de țitei. În schimb, la sonda 608, care dă singură 4 tone în 24 de ore deși e veche de 15 ani, s-a produs de curînd un act de indisciplină. Cu o seară în urmă, la ora 18, sonda s-a oprit, i se defectase pompa care la 700 de metri sub pămînt împinge țiteiul din zăcămint către suprafață. Asta e cea mai grea operație pe care o fac cei de la intervenții, fiindcă ei sînt nevoiți să demonteze, de fapt, întreaga sondă. Defecțiunea a fost reparată imediat și echipa de intervenție și-a început defîndat lucrul, fără să mai fie nevoie să fie chemată, prin telefon, de la zeci de kilometri. Pînă la 12 noaptea au lucrat Nicolae Iordan, Ionel Bălănică și Costache Drăghici, împreună cu șeful lor, Ion Rănacu, iar începînd cu acea oră, pînă la 8 dimineața, ar fi trebuit să lucreze echipa condusă de sondorul șef Cornel Constantin. Din această echipă nu s-a prezentat însă la lucru decît șeful ei, Constantin Troncea, Dumitru Vasile și Alexandru Bodan au lipsit nemotivat, spune șeful de brigadă, și pe cit de supărat este că unii și-au uitat datoria pe atît de mulțumit se arată de acest nou sistem de organizare a muncii care permite, iată, descoperirea oricărui act de indisciplină. În sistemul vechi de lucru exista într-adevăr posibilitatea ca o astfel de abatere să rămînă neștiută de nimeni, nesancționată. Și chiar dacă ar fi fost sancționată, hotărîrea ar fi aparținut conducerii atelierului, secției sau schelei, pe cînd în noile împrejurări ea poate lua forma, mai greu de îndurat, a unei opinii colective, a unei dezaprobări generale față de orice act de indisciplină, fiindcă, așa cum spuneam, brigada este titulară de plan iar cîștigurile sondorilor depînd direct de cantitatea de țitei extrasă. În cazul de față, ne spunea șeful brigăzii nr. 7, sonda 608 ar fi putut să fie pusă în funcțiune cu opt ore mai devreme, iar dacă s-a infirziat înseamnă că s-a pierdut, oricum, 1 tonă de țitei. Iată o realitate despre care, desigur, în spiritul devizei, așezate la vedere în biroul directorului Mircea Alexandrescu, nu e de vorbit decît atît cit este de spus.

DUMITRU ELIADE ■

Pentru un centru național de medicină tradițională

— Tovarășe doctor Florin Brătîlă, știu despre ce vom discuta, despre acupunctură, dar e obligatorie o întrebare: cum de-ați reușit să-l recuperați pe fotbalistul craiovean Irimescu în numai 4 zile după ce făcuse, cel puțin așa s-a spus, o ruptură musculară? A avut el cu adevărat ruptură?

— E cert că-a avut, afecțiunea a fost confirmată de doctorul Tiberiu Pop de la Centrul de medicină nucleară de la „Panduri”: ruptură fibrilară musculară la 1,5 centimetri adâncime pe cvadriceps. Atât ruptura cit și hematomul au cedat în urma unui tratament cu acupunctură și moxibuzie.

— Ce-i aceea moxibuzie?

— O terapie orientală tradițională datorată plantei „Artemisia vulgaris” un soi de pelin. Ea se prezintă sub formă de batoane din care se taie rondele ce se inserază pe acele de acupunctură. Rondelelor li se dă foc și, arzînd, ele au proprietatea, unică, de a nu degaja căldură, ci o energie electromagnetică asemănătoare, într-o oarecare măsură, cu razele infraroșii cu lungime de undă mică. Energia se transferă prin acele de acupunctură și echilibrează meridianul deficitar.

— Lîmpește. Tovarășe doctor, să nu mi-o luați în nume de rău, dar e ciudat, că să nu zic altfel, că un medic sportiv, fie el și la Clubul „Sportul studentesc”, e atât de preocupat de acupunctură! De unde pină unde v-ați apucat dumneavoastră de treaba asta?

— Pasiunea e mai veche, dar am avut ocazia, în urmă cu cîteva ani, însoțind echipa națională de fotbal în China, să urmez un curs intensiv de acupunctură. Alte două cursuri, de durată mai lungă, le-am făcut la București, în cadrul Centrului de perfecționare a personalului sanitar superior, unitate pe lângă care am fost, ulterior, cooptat ca lector. Ba, mai mult, Cabinetul în care lucrez, ca medic al „Sportului studentesc” a fost desemnat, anul trecut, printr-o decizie a Direcției sanitare a municipiului, drept Centrul metodologic de acupunctură, afiliat Spitalului clinic municipal.

— Aveți, fără să exagerez, un cabinet ultradotat. Spațiul e mare, văd aparatură electronică de diagnostic și tratament în acupunctură, mai multe truse de ace, materiale didactice, tot felul de planșe, machete etc., cărți de acupunctură și așa mai departe. Cum le-ați procurat, cine v-a ajutat să-o faceți?

— M-am străduit mult în această direcție, dar am fost și sprijinit. Am găsit înțelegere la Ministerul Învățămîntului, la Ministerul Sănătății, la Direcția sanitară a Capitalei, la Institutul politehnic și, firește, la Clubul „Sportul studentesc”. În timp, lucrez pentru „Sportul” de 10 ani, dotarea cabinetului s-a îmbunătățit, ceea ce îmi permite să folosesc, azi, întreaga metodologie de acupunctură. Adică somatopunctura clasică, auriculoterapia, moxibuzia și electroacupunctura. De la o vreme, cum ziceam, cabinetul a devenit și Centrul metodologic și se organizează aici, sub egida C.P.P.S.S., condus de doctorul Ioan Teleianu, lucrări practice și cursuri de inițiere în acupunctură.

— Ce afecțiuni tratați, tovarășe doctor Brătîlă?

— Eu cred, chiar dacă alții susțin contrariul, că terapia acupunctivă nu-i un panaceu, ea are limite și chiar contraindicații. Dar și dă rezultate, uneori spectaculoase, într-o gamă întinsă de boli: în nevralgiile de tragemen, în majoritatea afecțiunilor reumatismale, gastrointesti-

nale, digestive, renale etc. Ca și, desigur, în traumatologia sportivă. Aș include pe această listă și tulburările psihice minore. Am să repet un lucru: acupunctura nu-i exclusivistă, terapia prin ace merge, ba chiar e recomandabilă, în paralel cu oricare altă. De altfel, în „Flacăra” am avut ocazia să întîlnesc, în câteva rânduri, această idee.

— Cum vi se pare, de aici, de pe strada Ștefan Furtună 110, acupunctura noastră de azi?

— O găsește reductibilă. Avem o serie de practicanți și, totodată, de teoreticieni de elită, între care, la loc de frunte, doctorii Constantin Ionescu Tirgoviște, Teodor Caba, Dumitru Constantin, Traian Crăciun ș.a. Necazul e însă altul: cadrul organizatoric adecvat încă lipsește. Am să dau un singur exemplu. În septembrie 1982, a fost organizat la București un curs de acupunctură pentru medici danezi, prelegerile și demonstrațiile fiind încredințate lectorilor Centrului de perfecționare. Știți unde s-a ținut?

— Nu. Probabil într-un spital.

— La hotelul „Turist”? Motivul? Inexistența unei instituții medicale specializate.

— Înțeleg că pledați, chiar dacă indirect, pentru înființarea unui, hai să-l zic, Centrul de acupunctură, da?

— Ideea e alta, mai completă: un Centrul național de medicină tradițională, a cărui înființare „Flacăra” a mai susținut-o. Dacă nu greșesc, atât Ionescu Tirgoviște și Caba, cit și, mai recent, Dan Filimon au făcut, în paginile revistei dumneavoastră, o propunere asemănătoare. Lucrurile fiind știute, n-am să insist. Am să subliniez însă avantajele terapeutice și economice ale unui astfel de așezământ, care ar trebui să adune în același local acupunctura, homeopatia, apiterapia și fitoterapia: costul redus al tratamentelor, caracterul nemedicamentos al acestora, evitarea polipragmăziei, lipsa de nocivitate etc., etc. S-ar lucra în echipă, prin intrajutorare, desgestionându-se spitalizarea. În plus, s-ar evita o medicație costisitoare care nici nu dă, totdeauna, randamentul scontat. Centrul național de medicină tradițională ar fi, în concepția mea, for metodologic, avînd însărcinări pe linie de asistență medicală, de învățămînt și de cercetare. De pe urma înființării lui n-am avea, bolnavi și medici deopotrivă, decît de câștigat. Pretutindeni, medicina se întoarce spre natură. Noi am acceptat această concepție, dar întîrziem în a o pune în aplicare.

— Aveți dreptate, dar se mai pune, veți fi de acord, cu mine, o problemă: cea a spațiului.

— Centrul respectiv ar putea fi găzduit, fără investiții suplimentare, chiar aici, unde există, cred că v-ați convins, spațiul suficient.

— Am notat propunerea dumneavoastră și, notînd-o, am și înalțat-o forurilor în măsură să decidă. Am încheiat, tovarășe doctor?

— Centrul, tot revin, dar acesta e oful meu, și nu numai al meu, ar trebui să însemne un bloc funcțional, capabil să valorifice cunoștințele medicinei tradiționale extrem-orientale și populare în interesul bolnavilor, realizînd totodată economii, căci terapia ar fi, în primul rînd, ambulatorie. Specialiști care să lucreze avem, o doar nevoie de un impuls. De o inițiativă.

— Vă mulțumesc, tovarășe doctor Brătîlă. Înainte de a încheia, îmi fac o datorie din a menționa că numele dumneavoastră figurează pe mai multe brevete de invenție și că cel puțin una din lucrările pe care le-ați întocmit, „Protecția biologică prin utilizarea acupuncturii la indivizii cu suprasolicitare psihofizică” a atras atenția asupra unei activități de mare. Vă doresc succes în continuare.

OVIDIU IOANIȚOIA

O enigmă veche de trei secole, elucidată de un cercetător român

Ne bucurăm faptul că exact după un an de la apariția articolului nostru în „Flacăra” cu titlul **Consecrare mondială pentru navigatorul solitar**, privind opera cu caracter de unicat pe plan mondial a doctorului inginer Constantin I. Staicu, același cercetător, grație aceleiași metode fertile expusă în cartea publicată de o prestigioasă editură britanică, pășeste din nou — ca să spunem așa — în arena mondială. Descoperirea sa va face probabil să ducă multă cerneală în presa științifică de pe glob. În adevăr, el a reușit să demonstreze Marea Teoremă a lui Fermat, ilustru matematician francez al secolului al XVII-lea. Este o teoremă de înșelătoare simplitate care de trei secole sfidează generații întregi de oameni de știință, de pe toate meridianele, printre care un Euler sau un Cauchy. În 1909, în Germania s-a instituit un premiu de 100 000 mărci pentru cel care ar demonstra teorema sau măcar ar infirma-o printr-un singur exemplu, adică printr-un caz particular. Deoarece condițiile de premiere prevedeau că demonstrația trebuie să fie publicată, iar editurile nu erau dispuse să accepte demonstrații false, autorii li se tipăreau pe cont propriu. Astfel au apărut în diferite țări o sumedenie de demonstrații greșite. De remarcat însă că vanele încercări de demon-

stratie nu au fost inutile, ele ducînd la descoperirea unor metode noi în matematică, avînd fertile aplicații în alte domenii.

În fond ce afirmă Marea Teoremă? Că pot fi găsite numere naturale care să satisfacă ecuații simple de tipul $x^n + y^n = z^n$, de exemplu $5^2 + 6^2 = 11^2$, $3^2 + 4^2 = 5^2$, adică $9 + 16 = 25$, dar pentru puteri mai mari decît 2 nu există soluții, de pildă nici un fel de numere întregi nu pot fi găsite care să satisfacă $x^3 + y^3 = z^3$. Pare incredibil că o problemă la prima vedere atât de simplă să fi rezistat timp de secole eforturilor reunite ale matematicienilor lumii. E drept, s-au găsit soluții parțiale, dar nici una generală. Fermat însuși notase pe marginea unei cărți pe care lucra: „Dispun de o demonstrație cu adevărat minunată, dar marginile sînt prea înguste ca să o pot scrie aici.” Demonstrația nu a fost însă niciodată găsită, de unde și „goana” multiseculară pentru a elucidă problema.

Desigur, nu ne-am propus ca în articolul de față să redăm demonstrația lui Constantin I. Staicu, doar să relevăm rodnicia și larga aplicabilitate a metodei pe care a dezvoltat-o și i-a adus notorietate internațională. În adevăr, încoronînd munca sa asiduă de 30 de ani, editura britanică de renume mondial „Abacus Press”, care a „lansat” la vremea lor pe un Maxwell sau un Einstein, i-a publicat anul trecut, în traducere engleză, lucrarea „Analiza dimensională restrînsă și generală”, iar una din cele mai importante reviste de fizică din S.U.A., „Journal of Franklin Institute”, i-a înserat la loc de cinste un studiu într-un număr special analizei dimensionale. Asemenea lucrări se înscriu pe linia aporiturilor românești de rezonanță mondială, de talia operelor lui Vranceanu sau Onicescu, pentru a nu cita decît aceste două nume. În plus, cartea doctorului inginer Staicu răspunde unor cerințe tehnologice presante ale contemporaneității, intersectînd la nivelul cel mai înalt matematica, fizica și tehnologia și deschizînd perspective în domenii extrem de diverse, de la folosirea energiei termionucleare pînă la proiectarea economică a cazanelor. (Autorul este cercetător la ICEMENERG.)

Iar acum, cea mai recentă aplicație, neașteptată, la „dezlegarea” Marii Teoreme a lui Fermat, despre care un ilustru matematician sovietic, A. O. Ghelfond, scria: „Dacă demonstrația va fi obținută printr-o metodă nouă și rodnică, importanța teoremei, datorită importanței metodei, poate fi foarte mare.” Se pare că tocmai așa s-a întimplat.

Dincolo de aspectul insolit, de elementul de noutate și de cercul impact pe plan internațional, se poate contraargu-

Ciudățeniile istoriei au aruncat o punte de legătură între un inginer român și cel pe care-l prezintă ilustrația noastră, după un tablou al timpului: matematicianul francez Pierre de Fermat, contemporan cu Blaise Pascal și denumit de acesta primul om al lumii. Și un alt fapt nu lipsit de interes: Pascal, el însuși matematician și fizician de geniu, mărturisea că nu poate urmări în toată profunzimea lor cercetările științifice ale lui Fermat. Dar iată, abia în 1983 un inginer român, Constantin I. Staicu, de la ICEMENERG, a reușit să demonstreze, grație unei metode originale cu multiple aplicații în tehnică, Marea Teoremă a lui Fermat, care timp de trei secole și mai bine a sîdit eforturile conjugate ale unora dintre cei mai mari matematicieni ai lumii.

„Este totuși doar o problemă de matematică pură, un joc al minții...” Adevărat. Dar să nu uităm că soluția a fost obținută printr-o metodă elaborată de fapt pentru abordarea problemelor tehnice de imediat interes, învederîndu-se astfel îngemănarea științei pure și aplicate, verificată și confirmată de întregul mers al științei mondiale. De cite ori în istoria omenirii o cercetare pură nu s-a dovedit a fi, în cele din urmă și în chip surprinzător, ancorată în realitatea vie, în viața cotidiană, în tehnica de mîine! Cînd Faraday a descoperit inducția magnetică (fenomen care stă la baza întregii noastre civilizații, clădite pe miriadele de aplicații ale electricității) unii au exclamat disprețuitori: „Ei și? La ce servește?” Faraday le-a răspuns: „La ce servește un nou-născut? La nimic. Dar crește mare.”

LIONEL NIȚESCU

Alergenii doctorului Ionel Dinu

Multă vreme o mare necunoscută a medicinei, alergiile este astăzi socotită o boală învinsă, o maladie vindecabilă. Cel puțin pentru anumite tipuri de alergii și bolnavi. Școala românească de medicină a afirmat și confirmat cercetări și rezultate valoroase, originale pe care revista noastră le-a consemnat la vreme. Una dintre acestea sînt alergiile de concepție proprie — atât pentru diagnostic cit și pentru tratament — obținute de doctorul în medicină Ionel Dinu de la Spitalul județean din Timișoara. Inițial internist și 19 ani cadru didactic la Institutul de medicină din orașul său (la care a renunțat în favoarea noii pasiuni), se specializează în alergologie (în care și-a susținut și teza de doctorat) la renumita clinică Karl Hansen din Bad-Lippspringe din R.F. Germania, o veritabilă stațiune pentru alergici. Întors în țară, în 1972, a început o intensă muncă de cercetare atît pentru investigarea mecanismelor ce produc această terifiantă boală care, de multe ori, aduce omul în situații de-a dreptul tragice, cit și pentru obținerea în țară a unor produse anti alergice în vederea testării (a diagnosticului) și, firește, a tratării diverselor tipuri de alergii dat fiind că se aduceau din import la prețuri din ce în ce mai mari. A pornit cu o metodă recunoscută pe plan internațional („Frugoni”), dar în timpul cercetării își schimbă metoda de lucru și obține printr-un procedeu original, al său, mai întîi, un alergen (din polen nedegresat), apoi din ce în ce mai mulți, pînă la o gamă, o trusă de 30 de produse. Metoda și o parte din alergeni fiind brevetate în 1977 de către OSIM. Publică rezultatele cercetărilor sale — și-a testat produsele pe 20 000 de bolnavi — precum și un impor-

tant număr de lucrări în domeniul de graniță dintre alergologie și imunologie în țară și străinătate, participă cu comunități la congrese și reuniuni internaționale de specialitate (la Freiburg, Montreuil, Vichy, Roma...), care îl fac cunoscut și apreciat în lumea alergologilor, fiind ales membru al Academiei europene de alergologie și membru al Societății internaționale de alergologie, precum și membru al Societății europene de sistem reticulofibrositar. În momentul de față are tratați și dispensarizați, urmăriți în timp, în jur de 7 000 de bolnavi.

Cum toate încercările sale de a preda industriei de medicamente fabricația alergienilor nu s-au soldat cu succes, Direcția județeană sanitară îl ajută efectiv, găsește posibilitatea și modalitatea, aparatura și schema de personal necesară, pentru înființarea unui laborator special — „Alicis” — menit să realizeze într-o microproducție produsele respective, tot mai solicitate de bolnavii din întreaga țară. Mai mult, cu sprijinul comitetului județean de partid, din aprilie anul trecut, micul colectiv al laboratorului este înzestrat cu un „polinarium” în comuna Pișchia din apropierea orașului. Astfel, cei cîteva medici, biologi, chimiști, asistente medicale, laborante care slujesc atît laboratorului cit și secția de alergologie a spitalului nu mai alergă, ca pînă acum, la extremitățile județului, pînă la Poiana Mărului și mai sus în munte pentru a culege polenurile a tot felul de plante, vinovate pentru numeroase afecțiuni alergice (astm bronșic, rinite, laringofaringite etc., etc.) Iși concentrează aceeași activitate, fără egal printre migală, atenție și insistență — muncă de albină — în perimetrul micii stațiuni. Au la dispoziție

o casă țărănească și 1 000 metri pătrați de teren pe care au semănat (cu ajutorul C.A.P.-ului) „deocamdată cu 5 soiuri din flora spontană, soiuri incriminate mai frecvent pentru declanșarea fenomenelor de intoleranță și sperăm să ajungem în primăvara aceasta la vreo 12”, ne informează dr. Dinu, pentru a-și asigura „baza de producție”, materia primă.

Acum 4 ani, dr. Ionel Dinu obține brevet de invenție și pentru extractul de Candida. Un produs atît pentru testare, decît pentru diagnostic, și tratament, cit și un vaccin în cazurile rebeli și de hipersensibilizare a organismului. „Vaccinul va apărea în cursul acestui an, ne asigură autorul. O serie de medici alergologi și dermatologi din țară au însă alergenul nostru de Candida. Îl încearcă, îl testează pe bolnavi și nu puțin ne comunică rezultatele, ca fiind foarte bune. Așaminti doar pe profesorul Bădănoiu de la Craiova, recunoscut dermatolog.”

— Și cînd se va afla în farmaciile din țară, din toată țara?

— Nu știu, cînd va fi cerut. Ca și toți alergienii pe care putem să-i producem. Chiar vă rugăm să informați medicii și bolnavii din județe să nu-i mai trimită și să nu se mai deplaseze la Timișoara pentru a-i obține, cheltuiesc bani în plus de pomană și ne aglomerează și pe noi, îi pot avea cel puțin în farmaciile din orașul de reședință al județului. Desigur, cu condiția ca Oficiile farmaceutice să îi comande. Putem produce cit ni se cere. Și la export putem da. Medicii și cabinetele de alergologie fac de obicei un singur fel de comenzi: pentru teste; cantități plătite de spitale. E cel puțin ciudat, dacă ai pus diagnosticul că, de pildă, bolnavul este alergic la polen de gramină, ce-i folosește dacă nu-i indică și doza pentru tratament? Un flacon de polen pentru

prima cură de șase luni costă la noi 270 de lei, iar în străinătate același medicament costă 350 de mărci.

La fel de greoaie și de neînțeleasă este și amînarea punerii în practică a unui alt proiect (foarte bine documentat, calculat ca eficiență economică, sanitară și științifică) al dr. Ionel Dinu și anume: „Crearea în apropierea stațiunii, Buziaș, a unei secții de alergologie. Un laborator de alergeni este incompatibil fără o secție corespunzătoare, demonstrează medicul timișorean. Acești bolnavi trebuie să fie supravegheați aici; în ambulatoriu pot apărea tot soiul de surprize. Astfel, Buziașul ar putea să devină o stațiune balneară internațională foarte căutată. Am cerut de nenumărate ori ca unul din sanatoriile nou construite să capete acest profil. Dacă la utilizarea factorilor naturali de cură existenți adăugăm și fizioterapia, aerosolii specifici ca și tratamente corespunzătoare cu produse anti alergice românești putem avea rezultate dintre cele mai bune pentru sănătatea oamenilor și totodată am putea aduce importante contribuții valutare. Deocamdată nu avem un răspuns, nici de la Ministerul Turismului, nici de la Ministerul Sănătății. Știți cit costă o cură de 6 săptămîni la Bad-Lippspringe: 10 000 de mărci. Și asta fără costul rețetei cu produsele medicamentoase anti alergice.”

Propunerea dr. Ionel Dinu merită toată atenția și urgența. Nu avem voie să fim indiferenți față de ideile, față de posibilitățile pe care le avem pentru a stuji cit mai bine sănătatea oamenilor, interesele țării, prestigiul medicinei românești și chiar eficiența turismului internațional al României.

CICI IORDACHE-ADAM

Pe linia nutriției

de tip integral:

Sucurile naturale

De ani buni, întreprinderea de legume și fructe Brașov produce concentrate pentru sucuri. Este vorba de sucuri naturale din legume, fructe și fructe de pădure. Pe an, secția de producție a întreprinderii amintite trimite în întreaga țară 2750 tone concentrate pentru diverse sorturi de sucuri, unele dintre acestea fiind foarte noi și desigur necunoscute. Sucurile se numesc citrom (format din prescurtarea cuvintelor citrice românești), care, potrivit explicațiilor directorului întreprinderii, Ion Furcoi, este fabricat din sucuri de morcov, măr și cătină, cico, băutura fără nici o legătură cu cea cunoscută, fabricată tot din morcov și măr, smeuro în a cărui compoziție intră, de asemenea, sucuri de morcov, măr sau struguri și esență de smeură și așa mai departe, adică lămâie, uvasoda, bitterlemon, rocola, vitis, cum am spus, toate pe bază de legume, fructe și fructe de pădure. Unele dintre ele încă mai sînt în testare la populație, în județul Brașov, o populație privilegiată dacă ne gândim la bogăția de vitamine conținută de aceste sucuri. „Noi, spune Ion Furcoi, nu mai importăm esențe pentru băutura răcoritoare și sîntem în câștig: Brașovul este județul cu cea mai mare producție de morcov iar fructele de pădure le primim prin contracte de la inspectoratele silvice din țară. În ceea ce privește realizarea concentratelor, meritul este în primul rînd al catedrei de fizică și chimie de la facultatea TCM a Universității Brașovene și, în special, al lui Florin Felecan, lector la catedra amintită.

— **Tovarășe Florin Felecan, ce conține citromul?**
— Carotenoide (provitamina A) din

morcovi, concentrat de clorofilă din urzică și lucernă (fără să alterăm furajul), concentrat de măr sau struguri, cătină albă, pe care o valorificăm cu vagonul, ulei de lămile obținut din plante medicinale.

— **Apropo de caroten, de cînd vă ocupați de el?**

— Preocupările sînt mai vechi și vă propun să lărgim puțin discuția. Avem aproape toate posibilitățile, în domeniul de care ne ocupăm, să rezolvăm problema materiilor prime. În primul rînd este vorba de o atitudine, de schimbarea unei mentalități. De pildă, fabricile de zahăr se despart de melasă care conține 48-50 la sută zaharoză. Aruncăm deci jumătate din conținutul de zahăr. Noi sîntem la catedră un colectiv de șapte cadre didactice și prin cercetările efectuate, cu mijloacele noastre, am reușit să mai „salvăm” o treime din această zaharoză conținută în melasă. Am găsit un procedeu simplu de diminuare a concentrației ionilor de sodiu și potasiu care împiedică zahărul să se cristalizeze. Încercările le-am făcut la laboratorul de tehnologii moderne și valorificări superioare amenajate și utilitate de catedra noastră în cadrul C.A.P. Cristianu.

— **Ce este cu acest laborator?**

— Nimic complicat. Fiecare C.A.P., fiecare comună poate face, spre beneficiul propriu, ceea ce facem noi. Utilajele sînt lesne de realizat, prin autototare. Noi am primit de la conducerea județului o listă cu produsele chimice de mic tonaj care se importau. Cum este alafolna. Nici nu știam că se importă. Acum o facem singuri. Se folosește în industria cosmeticilor.

— **Din ce se obține?**
— Din plante medicinale, tătăneasă, și deșeurii agricole.

— **Am plecat de la sucuri și am ajuns la cosmetice. Ce ați reușit pînă astăzi?**

— Anul trecut am pus la punct, în comuna Vulcan, o secție similară cu cea din Cristianu, și s-au realizat două milioane lei producție globală de pe urma concentratului de caroten natural din morcov și concentrat din clorofilă de la urzică și lucernă. Solicitați de Plafar Brașov, am proiectat și pus în funcțiune

o stație de obținerea unui concentrat de clorofilă semisolid. Cîștigul producătorului: 1580 lei la kilogram. Este un nou orizont pentru ei, Plafarul depășind faza de simplu intermediar.

— **Să revenim la sucuri...**

— Cu concentratele pentru sucuri am rentabilizat C.A.P.-urile din Cristianu și Vulcan. Carotenul l-am făcut și sub formă de ulei. Întreprinderea de ulei comestibil din Iași, una dintre cele mai moderne din Europa, ne-a solicitat să le facem ulei carotinizat pentru colorarea și vitaminizarea margarinelor. Și sînt foarte mulțumiți.

— **Și totuși sucurile naturale nu se găsesc. Și cînd se găsesc, lumea nu știe că sînt naturale. Dealtfel, denumirile citrom, cico etc. nu te lasă să bănuiești care le este compoziția.**

— Sucurile naturale sînt ușor de făcut, așa că nu înțeleg de ce să nu se găsească. Ele se inscriu pe linia nutriției de tip integral, care refuză rafinările de orice tip, oferind consumatorului nu doar substratul energetic alimentar (glucoză, amidon etc.), ci și un sistem întreg de factori biochimici esențiali în stare activă: vitamine, provitamine, fermenți și altele. Vitamina C, pastile, are o eficiență redusă față de un suc de fructe. Se confundă uneori lucrurile în sensul că sucurile naturale, conținând substanțe biologice active (în sens pozitiv), nu foarte solubile în apă, se depun pe fundul sticlei. Această depunere e constituită din pectină, o substanță naturală cu virtuți nutritive și în special biochimice de excepție.

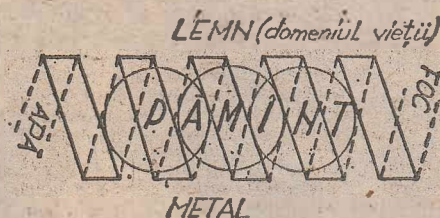
— **Spuneți-ne cîteva lucruri despre caroten.**

— Este un factor de creștere în metabolismul celular și un foarte bun tonic al funcției vederii. De asemenea, o spun și cunoscuți specialiști străini, de pildă prof. Nskrinsky din Statele Unite, carotenul este și un factor eficient atât ca tampon anticancer, cit și ca agent curativ. Dar pentru o discuție despre sucuri, ceea ce am spus pînă acum este destul.

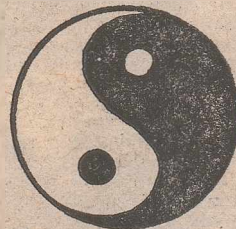
RĂZVAN BĂRBULESCU

ACUPUNCTURA -
concepție medicală
integralistă

Interesant este faptul că, deși „teoria Yin-Yang”, cit și „teoria celor cinci elemente”, par să fi apărut la momente diferite, ele sîrșesc prin a fi unificate completîndu-se armonios. În timp ce prima teorie descrie antagonismul dialectic universal, cea de a doua detaliază aspectele pe care le suferă un fenomen pe parcursul evoluției sale spațio-temporale și stările esențiale prin care trece pe acest parcurs. Numărul elementelor „fundamentale” este impar, cinci, acest lucru nu este întîmplător. Dacă ar fi fost descris un model de sistem fundamental cu numai patru elemente fundamentale: lemn, foc, pămînt, apă, sistemul rezultat prin transformările succesive ar fi avut o dispoziție circulară, perfect închisă, fără libertatea de a permite manifestări noi. Împlicarea celui de-al cincilea element, pămîntul, determină o perturbare a simetriei cvadrupolare (descriptibilă în plan + timpul: ciclul de evoluție) și ilustrează modul în care apare o stare nouă, esențial deosebită. De data aceasta situația este mai complexă, deoarece se manifestă într-un spațiu tridimensional + timpul (ciclul de evoluție).

Modelul arată că nici una din stările care s-ar putea produce nu devin manifeste fără a fi dimensionate și de coordonata timp, care, astfel devine parte integrantă a oricărui mod de trecere din domeniul potențial în domeniul real. Acest aspect este descris de antici prin simbolul „IChing”.

Descrierea simbolului este foarte interesantă și ne vom ocupa de ea într-un alt material.

Deși materialismul dialectic al extrem-orientalilor este de tip primitiv, nu putem neglija totuși aspecte extrem de valoroase ale sale. Mai mult, considerăm că noțiunea de „elemente fundamentale” nu trebuie preluată în sens simplist, ad litteram. Ceea ce este evident pentru noi astăzi, putea fi evident și pentru gânditorii altor vremi. De aceea ciclul transformărilor universale nu trebuie înțeles în sensul că elementul apă se transformă în lemn, sau pămîntul în metal etc. Aceste noțiuni au un înțeles mult mai profund reprezentînd categorii posibile și succesive și nu substanțe sau altceva. În consecință, vom privi, și credem că nu facem nici o eroare, aceste „elemente” ca pe stări posibile a materiei în Univers. Adică, stare caracterizată de modul de a exista al focului, în sensul de stare a materiei la temperatură ridicată; stare a materiei conformă cu temperaturile scăzute: apă; stări ale materiei situate la diferite nivele de temperatură: lemn, metal, pămînt. În fond aceste stări se disting prin felul în care este organizată materia. Cu alte cuvinte „ciclul celor cinci elemente” poate fi înțeles ca ciclul al transformărilor (predominente) de agregare.

Dinamica, în Univers, se produce în virtutea trecerii materiei prin aceste stări de organizare a componentelor sale, trecere care este provocată de acțiunea forțelor antagonice Yin-Yang. Se observă că „viața”, este o formă tipică de organizare a materiei, posibilă într-un anumit domeniu de temperatură, încadrîndu-se între două stări antitetice: cald și rece, (foc și apă). Viața este unul din punctele cardinale ale ciclului parcurs de stările posibile de organizare a materiei. Metalul se distinge printr-o organizare riguroasă a componentelor sale, focul, dimpotrivă: prin lipsa de rigoare a ordinii în cadrul conținutului, aiodoma gazelor, apa are o organizare de tip polimer, elicoidal. Lemnul, simbol și punct cardinal al vieții, se manifestă ca o structură conținînd părți cristaline și amorfe alternînd între ele. Fundamentalul vieții este proteina: polimer (similar apei) dublu elicoidal.

Pămîntul se distinge ca o stare deosebită de toate celelalte, el caracterizează posibilitatea de evoluție, transformările reale dintr-o stare în alta, dînd stabilitate sistemelor. De aceea el este plasat central, nu poate exista în afara ciclului celor patru stări, care la rîndul lor se produc cu participarea obligatorie a pămîntului.

(va urma)

Dr. DAN VLAD FILIMON

Omule, fii primul tău medic

În conformitate cu medicina Extremului orient, ne informează doctorul Miron Matei, depresivitatea nervoasă este un simptom al nevrozii astenice care atinge și dezechilibrează mai multe meridiane de acupunctură. Pentru combaterea afecțiunii, se propune un tratament complex: dietă alimentară, relaxare psihică, exerciții fizice, precum și cîteva aplicații prin presopunctură. Prezentăm în continuare cîteva tehnici de presopunctură:

1. Se masează cu pulpa degetului următoarele zone: templele, plexul solar și tălpile picioarelor. Masajul se va face în cercuri, de la dreapta spre stînga și de la stînga spre dreapta. Tălpile picioarelor vor fi masate cu un plus de presiune.

2. Prin metoda de armonizație (masarea cu virful degetului pe suprafața unei zone care să nu depășească diametrul indexului) se va stimula punctul denumit „bariera internă” și care se află la două laturi de deget deasupra pliului pumnului, pe partea anterioară a antebrațului. Acest exercițiu este destinat să reducă încordarea psihică (fig. 1).

3. Prin aceeași metodă se recomandă stimularea punctului denumit „viziunea originală” și care este situat la mijlocul sternului între cele două mameloane. Un specialist în materie, medicul chinez, Yang-Ki-Keon, apreciază că acest punct

contribuie la regularizarea energiei psihice a organismului. (fig. 2).

4. Se propune de asemenea ca, odată pe săptămînă, să se facă un masaj pe fața dorsală a corpului, de-a lungul a două linii imaginare situate paralel cu coloana vertebrală, fiecare la trei laturi de deget de aceasta. Se acționează de sus în jos, de la nivelul ultimelor două vertebre și pînă la mijlocul feselor. Se masează cu putere pînă cînd pielea se roșește.

Pentru combaterea asteniei (oboseală la cel mai mic efort, indigestie, insomnie sau somnolență cronică), colaboratorul nostru Viorel Pașcanu (al cărui **Tratat de medicină naturalistă** va forma în curînd obiectul unei relatări speciale), recomandă următoarele:

Ținerea miinilor în apă rece amestecată cu sare sau oțet; mersul pe jos (sau mersul desculț prin casă, dacă persoana nu suferă de vreo afecțiune reumatismală); băi cu infuzie de măghiran, tei și busuioc; inhalatii cu busuioc; pastă din muguri de nuc (200 muguri în 150 g miere).

Pentru liniștirea sistemului nervos, următorul exercițiu de respirație: se inspiră 4 secunde pe nara stîngă, se ține respirația 16 secunde și se expiră pe nara dreaptă.

Și cîteva considerații și recomandări

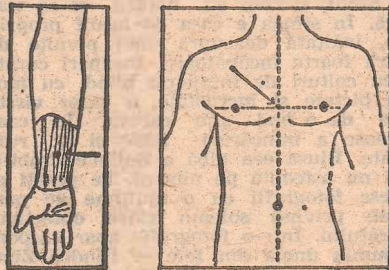
din partea colaboratorului nostru, inginerul Valeriu Popa:

Astenia și nevroza sînt la ora actuală cele mai răspîndite afecțiuni. Ele sînt consecința suprasolicităților intelectuale, muncii excesive, unor depresii psihice, dar și a unor carențe de ordin alimentar. Iată cîteva rețete ce pot contribui la ameliorarea bolii. Pentru echilibrarea dietei alimentare, propunem în primul rînd aceste sucuri din legume:

1. Morcovi 283 g, sfeclă 85 g, castraveți proaspeți 85 g.
2. Morcovi 263 g, țelină 198 g.
3. Morcovi 236 g, țelină 142 g, ridiche neagră 85 g.
4. Morcovi 264 g, salată 142 g, spanac 85 g.

Sucurile se obțin prin presare sau centrifugarea legumelor și se consumă obligatoriu proaspete între orele 7-11 dimineața timp de 40-60 zile.

LIVIU MAIOR

Metodă originală
pentru combaterea
tensiunii arteriale

Medicul Gheorghe M. Costin din București, str. Brezoianu nr. 51 B, este autorul unei metode originale de tratament împotriva tensiunii arteriale. Interlocutorul nostru ne asigură totodată că procedeuul său a fost experimentat cu succes pe aproximativ 120 de cazuri, că a sosit deci momentul ca metoda sa terapeutică să fie aprobată de forurile în drept, că în această situație, reluarea experimentelor implică prezența unei comisii de specialitate și cuvîntul de ordine al Ministerului Sănătății și pe cel al Academiei de Științe Medicale. Iată ce ne declară în scris doctorul Gh. Costin:

„Am lucrat ca medic radiolog, dar și ca medic internist în mai multe spitale și clinici din Iași, activitatea mea profesională însumînd mai bine de 45 de ani. În tot acest rîstimp m-a pasionat în mod deosebit problema hipertensiunii arteriale, maladie extrem de răspîndită mai ales în rîndul persoanelor în vîrstă. Am putut să observ astfel că la foarte multe pacienți această afecțiune apare ca urmare a încetării sau dispariției funcțiilor periodice. Studiul în consecință influența pe care o au hormonii asupra organismului uman, am ajuns la concluzia că menținerea hipertensiunii arteriale la valori normale — iar aceasta

fără repaus clinic, restricții alimentare sau tratament cu substanțe vasodilatatoare — este posibilă, la ambele sexe, pe baza unei terapii hormonale. Este vorba, în esență, de o tehnică proprie de administrare a substanțelor hormonale la care am ajuns ca urmare a unor îndelungate observații și experimente de laborator. Întregul secret îl constituie modul de combinare și amestec al hormonilor. Acest lucru l-am arătat într-un studiu științific pe care l-am întocmit în urmă cu mai mulți ani și în care am prezentat pe larg descoperirea mea, studiile clinice și de laborator și tot ceea ce argumentează și validează tehnica mea de lucru.

Prin această metodă am tratat 120 de bolnavi, cel mai mulți suferînd de hipertensiune avansată. La marea majoritate a acestora am putut observa, îndată după tratament, o spectaculoasă scădere a tensiunii arteriale, aceasta inscriindu-se între valori normale. Trebuie să arăt de asemenea că toți acești bolnavi au fost urmăriți timp de zece ani și că în tot acest rîstimp nu am fost martorul nici unui incident.

Tratatul nu este costisitor deoarece se bazează pe produse autohtone și nu aduce nici un fel de prejudiciu sănătății.

Aceste rezultate m-au îndreptățit să înregistrez la O.S.I.M., sub numărul 82774, un dosar de invenție cu titlul „Tratat de eradicare a hipertensiunii arteriale”. Acest dosar, completat cu datele solicitate ulterior de O.S.I.M., a fost trimis cu adresa nr. 25028, din 27 august 1975, la Academia de Științe Medicale. Aici dosarul a zăcut aproape șase ani și numai în urma intervențiilor mele reșitate, Ministerul Sănătății a consimțit, pe

baza unei adrese datate 16 martie 1981, să-mi comunique că Academia de Științe Medicale, care a analizat propunerea mea, consideră că invenția nu prezintă suficiente date științifice și că, în consecință, nu poate fi înaintată comisiei care se ocupă cu avizarea experimentelor medicale.

Personal consider că răspunsul este formal, că descoperirea și metoda mea nu au fost cercetate atent și cu obiectivitate, că s-a trecut prea ușor cu vederea faptul că tratamentele mele pot fi dovedite pe baza unei cauzistici medicale, că oricînd eu pot să demonstrez în mod practic valoarea și importanța tratamentului propus. În sprijinul propunerii mele pot aduce de asemenea opiniile unor distinși confracți din Iași, care au fost martorii cercetărilor mele și au constatat eficiența terapiei pe bază de hormoni. Iată de ce, prin mijlocirea revistei „Flacăra”, doresc să readuc în atenția forurilor în drept tehnica mea de tratament a hipertensiunii arteriale, considerînd în continuare că nimeni nu are dreptul să promoveze sau să infirme o idee originală decît numai ca urmare a unei cercetări științifice, judicioase.”

Înainte de a începe tiparulul acestei rînduri, l-am vizitat acasă pe doctorul Gheorghe Costin. Cu acest prilej interlocutorul nostru a ținut să ne încredințeze că nu urmărește nici cîștiguri bănești, nici obținerea de titluri științifice. „Am împlinit de curînd 82 de ani, deci sînt la o vîrstă cînd omul trebuie să se grăbească dacă are ceva de spus. Ar fi păcat ca descoperirea mea să se piardă în anonimat, cînd ea ar putea îmbogăți arsenalul medical spre folosul miilor de suferinzi.”

LIVIU TIMBUS

Moto:

„Cine are părinți, pe pământ nu în gând,
Mai aude și-n somn ochii lumii plingând.

Că am fost, că n-am fost, ori că sintem cumiști,
Astăzi, îmbătrânind, ne e dor de părinți.

Ce părinți? Niște oameni ce nu mai au loc
De atîția copii și de-atîț nenoroc.

Niște cruci, încă vii, respirînd tot mai greu,
Sînt părinții aceștia ce oftează mereu.

Ce părinți? Niște oameni, acolo, și ei,
Care știu dureros ce e suta de lei”.

ADRIAN PAUNESCU ■

Niște moși de treabă, la care treaba începe abia cînd crezi că s-a terminat

Mihai și Sofia Zimmerman sînt doi bunici din aceia pe care mulți i-ar cumpăra, dacă ar fi bătrîni de cumpărat. Au crescut copii, au crescut nepoți, au acum și strănepoți, dar nimeni nu-i în-treabă de bătrînet, fiindcă viața lor nu dă nici o grijă nimănui. La oamenii care fac caz de principiile lor trebuie să fii atent, fiindcă îndeobște aceștia nu prea și le țin. Sînt mult mai interesați cei care nu știu să-și povestească și să-și numere regulile existenței lor. Poți fi sigur că felul lor de a fi și de a considera munca și relațiile cu oamenii e chiar principiul.

Mai întîi că în gospodăria Zimmermanilor nici Mihai și nici Sofia nu se în-treabă: „ce faci tu ca să știu ce fac și eu“. Ei cunosc ce au de făcut cam din-totdeauna. Se trezesc la ceasurile 5 din zori și pînă în noapte tot fac: hrănesc vitele și păsările, coc piine, sapă grădina, lucrează la vie, cosesc finul și toate astea fără grabă, bătrînește, cum s-ar zice, însă cu o încetineală la care trebuie să iei aminte întrucît, în ziua cînd se scotese roadele, cei care nu se grăbesc ajung de regulă în fața aceloră care-s vesnic grăbiți și presați de timp și de însărcinări.

Casa bunicilor, pe care o țin cu munca ei singuri, mai tot anul, e una din casele acelea pentru care de-ar fi numai ea și tot ar merita să-ți cumperi, dacă nu-i ai, niște bătrîni. Ca să-ți povestească cum au fost ei crescuți, ca să-și trăiască astăzi bătrînețile atît de demn și de luminat.

În stradă, ca în mai toate satele din Transilvania, afli doar un zid și o poartă mare de lemn. Pe strada principală din Ruși — care nu-i altfel decît celelalte ulițe ale așezării — porțile mari de lemn, verzi, albastre și citeodată roșii se deschid spre curți împărătești, cu un belșug de loc ce se arată curînd a nu fi risipă, ci întocmire logică. Locul, bă-tătura adică, și acareturile ce-l în-

prejmuiesc arată clar ce interese au avut țărani Zimmerman din Ruși, județul Sibiu, și cum au hotărît ei să trăiască. În stînga e casa de locuit propriu zisă, înălțată deasupra unei pivnițe de piatră foarte încăpătoare. Încăperi curate și cu colțuri de întineric blind, cu mobile pictate și încrustate, a căror vîrstă abia de o mai știe careva. În casă miroase a mîncăruri bune și a rufe curate. Bluza cea albă a Sofiei e scrobîtă, deși nu așteaptă pe nimeni. Pe pereți se găsesc fotografii cu o multime de persoane privind solemn către obiectivul aparatului. Într-o fotografie apar oaspeții la nunta uneia din fete — fiindcă Zimmermanii au două fete, Caterina, educatoare, și Sofia, lucrătoare la I.A.S. — și după multimea în port tradițional săsesc și românesc ce umple curtea îți dai și mai bine seama de mărimea ei: se văd șoproanele, cu marelui cuptor alb de făcut piine, grajdurile, cămările, se vede fîntina și groapa cu gunoii de grajd și, în fundul curții, dominînd nu doar zidurile gospodăriei ci parcă tot satul, se vede finarul, o clădire monumentală, cu un acoperiș, mai bine-zis, monumental de țigla roșie, un acoperiș ce urcă pînă la cei zece metri înălțime ai crestei. Averea țaranului de la Ruși se face din fin, și casa finului este, de drept, cea mai importantă construcție într-o gospodărie. Dacă te urci pe ea, vei descoperi că tot satul pare a fi alcătuit din astfel de finării grandioase, unde încapă hrana animalelor în lunga iarnă transilvană.

Mihai și Sofia Zimmerman țin două vaci — Rezi și Miți —, cinci oi, 20 de găini, pe lotul personal, de pensionari ai C.A.P.-ului, pun mai ales culturi intercalate de cartofi și sfeclă timpurie, sfoara lor de vie scoate un vin pe care multe mari restaurante l-ar pofti, vara bătrîni lui „în parte“ de la stat 3 hectare de fineață pe care o cosesc, așa, ușor, îndoiiți de ani, cum sînt, și încet, fără grabă, atît cit să încheie treaba primii. Mai au și o purcea cu zece țîțe care a fătat cincisprezece purcei. „Vedeți cum e viața, spune bunicul Mihai, au trăit nu cei mai lacomi și care au ajuns primii la țîțe, ci aceia mai cumiști. Lacomii s-au stricat la mațe și s-au prăpădit întîi“.

Cînd își povestesc traiul, Zimmermanii spun numai lucruri pe care orice om cu cugetul deschis le ține minte. Bătrînul vorbește, iar Sofia, care rareori deschide gura, și numai dacă i te adresezi, zîmbește aprobator. Îi întreb dacă îi mai

BĂTRÎNI SATELOR,

Milă sau silă față de bătrîni? Nici milă, nici silă. Ci, pur și simplu, respect. Formula respectului e elementară, inclusă oricărui cod al omului, de la decalog la codul familiei. Și e inclusă mai ales unei tradiții, una dintre cele mai nobile ale românilor: cea a aplecării ocrotitoare față de orice ființă, mai cu seamă față de ființele neputincioase, acele ființe care ocupă începutul și sfîrșitul vieții — copilul și bătrînul.

Aceste gânduri ne-au fost confirmate într-o recentă vizită în Bistrița Mehedinților. O vizită într-o casă cunoscută, unde am reîntîlnit un om singur, în vîrstă de 88 de ani, învățătorul pensionar Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. De ce e oare un om singur? Există, știm bine, o dramă a lipsei de urmași, care poate lovi orice ființă. Nu e cazul cu gazda noastră. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița are o fiică, pensionară și dînsa, care trăiește la Drobeta-Turnu Severin și care-l vizitează din cînd în cînd. Mai mult nu i se poate cere, avînd și dînsa propria-i familie și propriile-i greutăți. Cui i s-ar mai putea cere, în cazuri ca acela al lui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, vreun ajutor? Obiectiv, nimănui. Familile unei colectivități sînt unități puternic constituite, care, desigur, își sar în ajutor una alteia, dar numai în cazuri de extremă nevoie, în rest nedatorîndu-și decît respectul de la distanță, printr-o specie sui-generis de neamestec. De ce să te amesteci în viața altcuiva, a vecinului? — e o zicere care circulă prin satele noastre. Dacă te amesteci, unii ar crede că urmărești vreun scop, că vrei să apuci o moștenire, uzurpînd legitimitatea drept al cuiva din familie.

Asemenea raționamente sau asemenea practici de viață îl fac și mai singur pe Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Deși, ne spune, pentru această singurătate a sa n-are ce reproșa celor din jur nimic. Practic, n-are nevoie de nimeni. Își poartă viața pe picioarele proprii — încă îl duc picioarele! —, are o pensie cuvințioasă, își sapă singur grădina din fața casei și îi culege roadele, e încă în stare să-și taie lemne pentru foc și să-și prepare o fiertură hrănitoare. Peste toate, citește fără ochelari,

ajută copiii și nepoții sau dacă ei sînt acela care umplu cămările copiilor și nepoților. „E bine că sîntem sănătoși, spune bătrînul. Cînd ai ce face, nu ai vreme să te îmbolnăvești și nici să mori. Noi avem pensie, dar cine iese cu ade-vărat la pensie la țară? Și cu vitele ce faci, dacă-ți vine pensia? Nu le mai dai de mîncare? Îmi mai spune cite unul: oprește-te, măi, Mihai, că merge și așa, fără muncă. Uită-te la mine ce bine o duc. Și mă uit la ei cum se opresc, cum într-un an, doi se îngrășă ca niște butoie și cum mor. În industrie mai poți amina o treabă pe a doua zi sau pe luna viitoare, dar în agricultură nu dai decît de treburi ce nu pot fi aminate: nici hrana vitelor, nici prășitul, nici coșitul. Nimic.

Cît desvre copii și nepoți, ce să le dau? Au destul și ei, fiindcă sînt muncitori. Poate așa, ceva lapte, la cei mici. Și cite un purcel. Poate ceva vin, cînd le place mai mult vinul meu. Poate cite un miel, cînd les miel. Poate o slăni-nuță, acolo. Poate ceva bani, cînd sînt în armată și la facultate, fiindcă au nevoie și sînt mai spornici banii de la bunici. Poate tot ce avem, dar incolo nimic!“

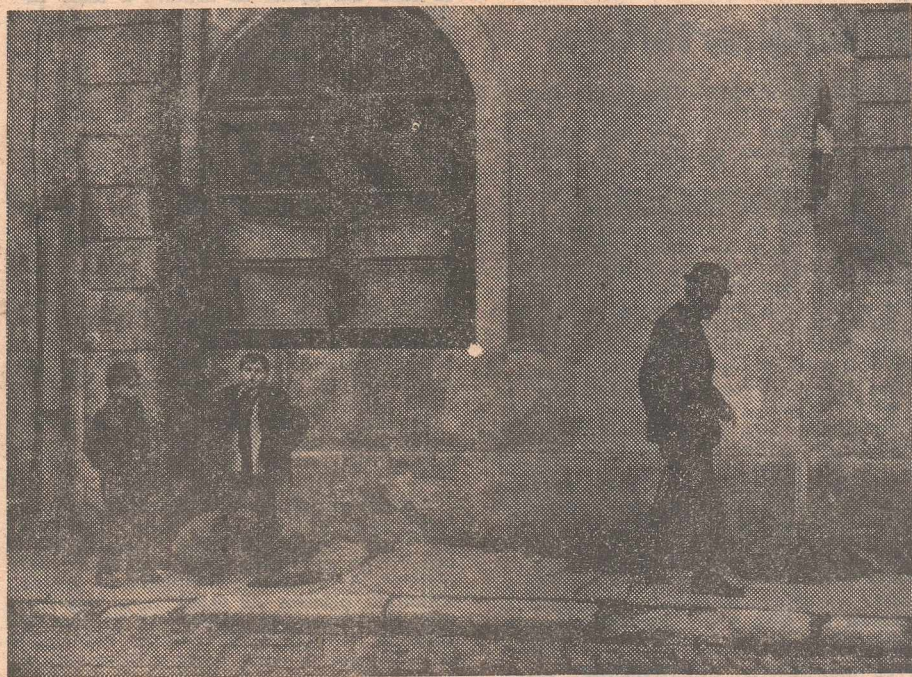
Mihai și Sofia Zimmerman s-au născut la începutul veacului, la Ruși, părinții lor sînt tot din Ruși, „moșul lui tata“, care a construit casa, a scris pe hornul ei anul 1887. Zimmermanii sînt așași ce gîndesc românește chiar și atunci cînd vorbesc săsește. „Venise în vizită la un vecin un neam de-al lui, din Austria, spune Mihai Zimmerman, și se lăuda cum are el lada de bere în pivniță, iar eu dădeam din cap, ca să priceapă omul că apreciam că are o ladă de bere în pivniță și-mi ziceam: mă, să cobori tu la mine în pivniță, să vezi ce am eu acolo, n-ai mai vorbi atîta de lada aia a ta!“

TUDOR OCTAVIAN ■

Unii joacă Rustemul, alții cumpără gaz și plătesc pomi

Tencuiala de pămînt a casei a crăpat ca pămîntul sub secetă. Patru copii au crescut în această casă Tănase Fircică și nevastă-sa, Dumitra, și toți s-au risipit prin lume, după piine, zic ei, unul a

ajuns mecanic pe la Tîrgu Jiț, altul sudor la București, o fată este tot la București, funcționară la bancă, iar încă un băiat e gestionar într-o comună apropiată, Mihăiești. Acesta din urmă le-a adus părinților lemne și cărbuni, în casă e cald și pe lingă sobă dormitează doi lezi fătăți azi-noapte de capra pe care bătrîni o țin în bătrîni ca să nu fie nevoiți să cumpere laptele care se vinde, la Seaca, cu 15 lei litrul. Tănase Fircică are 82 de ani, iar nevastă-sa 74. Ea e bolnavă de reumatism, nu poate să meargă decît sprijinindu-se în două bastoane, iar pe el îl apasă o tensiune în cap, zice, și pe cel cu care vorbește îi vede uneori ca pe niște pete negre. Nu poate să sufere să se știe cam povîrnit de mijloc, cam cocoșat, cum spune chiar el, și citeodată se ambiționează să stea drept și să-și salte umerii dar atunci îl cuprinde o durere de parcă l-ar azvirli cineva în spinare un sac cu pietre și din această pricină mărturisește că voința de a părea mai zvelt l-a cam părăsit. Însă tot e mai bine așa decît cum a trăit Ion, bunicul contabilului șef al C.A.P.-ului, Stelian Ciungu. Printr-un act de bravură, acela a salvat, în vara anului '917, steagul regimentului lui, dar a fost rănit și încă 40 de ani, pînă în 1957, cînd a murit, nu s-a mai putut ridica din pat. Pentru fapta lui eroică i se dăduse atît pămînt cît n-ar fi putut munci nici dacă ar fi rămas sănătos. Vara îi întindeau așternutul pe prispă și acolo dormea, ca mai toți țărani în vremuri trecute, dar mai mult nu dormea, căci pe la 2 — 3 ceasuri din noapte, cînd începeau căruțele să treacă la cîmp, îi trezea pe-al lui și-l trimitea la lucru. Ajunsesse să deosebească toate căruțele din sat numai după mersul lor, numai după zgomotul roților. Tănase Fircică a prins războiul celălalt, a fost mecanic de avion și a rămas teafăr iar dacă-și amintește de un zbor de recunoaștere zădărnicit de o ceață parcă fără margini o face pentru a recunoaște că în ceață, intrucîtva, plutește și acum, chiar dacă merge încet de tot, și că prin bunăvoința unora, ceața asta s-ar mai putea risipi. Nu intră mai mult decît poate intra în discuție teama că mașina salvării din Drăgănești Olt, care nu vine întotdeauna cînd este nevoie, s-ar putea să nu vină nici cînd va avea nevoie chiar el să fie dus, cine știe, la spital. Dar cînd au rugat-o pe Marina Misto-die, o fată a unor vecini, să se ducă să le cumpere gaz, copilul s-a întors spunîndu-le că-i costă cu 10 lei mai mult, că așa cere gestionarul Grigore

așa cum sînt ei, și VIAȚA LOR, așa cum e ea

Aceasta l-a fost în viață și bucuria cea mai mare: lectura, iubirea față de carte și de frumos. Nu numai o bucurie, o pasiune. O pasiune care l-a condus la alcătuirea unei impresionante biblioteci (peste 4000 de cărți, peste 200 de colecții complete de publicații periodice românești), lângă care se adaugă o bogată colecție de piese arheologice din zonă, o colecție numismatică, o fastuoasă colecție de cusături populare, o colecție de tablouri, multe din ele semnate de nume ilustre. Și, lângă toate, ca podoabă supremă a acestei case-muzeu, colecția revistei de folclor „Izvoarașul”, tipărită, cu mari sacrificii, chiar de Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, aici în sat. O revistă care a apărut, fără întrerupere, vreme de 21 de ani, din 1919 în 1940 (pentru epocă, un record de longevitate!), constituindu-se într-un veritabil monument al folclorului literar și muzical din Mehedinți și din toată țara.

Acest om a fost, peste toate, un mare dascăl. Un dascăl de simțire și de cugulare românească, un pasionat al istoriei locurilor, un inițiat în tainele spirituale ale acestui popor. Cunoștințele lui de istorie și de folclor rivalizează cu ale unui universitar. Rivalizează și competența lui în materie de științe și arte. Fiindcă toate exponatele din această casă sînt alese cu o înaltă grijă și poartă girul autenticității. Trecindu-l pragul, ai ce învăța.

Dar nimeni dintre cei care ar trebui să învețe nu-l trece pragul. Nu ne referim la prietenii de generație, care îl vizitează adesea, ci la unii din cei care, așa cum spuneam, ar trebui să învețe, să caute, să afle, să se formeze, să-l ia ca exemplu de muncă și viață pe Gh. N. Dumitrescu-Bistrița. Ne referim, ați ghicit, în primul rînd la elevii scoții din sat, care nu se învrednicesc să bată la ușa acestei case cu minuni. Chiar nu pot tinerii dascăli ai satului să-l ia de mînd pe acești copii și să-l aducă la vechiul dascăl, unde ar avea atîtea de văzut și atîtea de învățat despre istoria și viața spirituală a Bistriței și a țării? Ce-ar pierde și ce-ar câștiga, într-un astfel de caz, tinerii dascăli? Ar pierde niște ceasuri, poate chiar niște ceasuri bune, câștigînd în schimb pentru elevii lor, dar și pentru ei, în experiență de viață,

în cunoaștere, dobîndind un util respect față de o carieră de exemplaritate, desăvîrșit împlinită. Ar câștiga deci ei, acești tineri dascăli, mai mult respect față de profesia lor, față de menirea lor în societate. Fiindcă, de la un anumit punct, bătrînețea asta înseamnă: un reper de demnitate și împlinire care strălucește în fața noilor generații. Fără acest reper începe noaptea.

Cine n-are bătrîni, să-și cumpere. La Bistrița există, dar nimeni nu-i vede, lăsîndu-i singuri. Cine pierde?

ILIE PURCARU ■

P.S. Dar să nu absolutizăm, să nu idealizăm. Nu toți oamenii știu, pot sau vor să îmbătrînească frumos. Am dat tot aici, la Bistrița, peste un caz cutremurător. Un bătrîn de 70 de ani, C. Pupăză, împreună cu ginerele lui, Gheorghe Pele, și-au clădit un cavou-palat, în valoare de zeci de mii de lei, într-un loc pe care l-au ales cu de la sine putere. Acest loc este cea parte a cîmîturii săteșe rezervat eroilor din 1877, 1916—1918 și 1944—1945. Ca să-și toarne acest sfidător cavou, cei doi au „degajat” terenul, adică au spart mai multe cruci de piatră ale eroilor și le-au azvîrlit la o parte. Să fim exacti, nu-i vorba de o profanare de morminte, respectivele cruci fiind cenotafe, adică omagîindu-i simbolic pe cei căzuți pe cîmpurile fără drum de întoarcere ale celor trei războaie. Să mai spunem că acest cavou s-a ridicat nu într-o noapte, ci în multe, foarte multe zile, sub ochii orbi ai autorităților locale?

Gheorghe Pele, ginerele, e un cunoscut infractor, eliberat din pușcărie în decembrie anul trecut. Bătrînul candidat la eternitate C. Pupăză are și el o carieră pe măsură. Ne mirăm cum nu și-a scris încă memoriile și cum nu le-a dăruit vreunei edituri sau colecții în care au mai apărut memoriile la fel de urît mirositoare.

De asemenea bătrîni nu ne poate fi milă, ci numai silă.

L. P. ■

Albu. Acela a adus mai demult niște pomi, s-a întîmplat că o parte s-au uscat și acum își scoate și el pîrleala cum poate, ca să nu rămînă în pagubă. Ca să cumpere gaz, bătrînului i s-a cerut, așadar, să plătească și un pom. Apoi, mai zic ei, ca pensionari au lot în folosință și de ce se tot schimbă lotul asta de colo pînă colo? Anul trecut au semănat pe 10 arți porumb și au mai semănat, prin porumb, și cinci rînduri de fasole. Pe urmă lotul lor a fost dat Mariei Decă, îngrijitoare la zootehnie, iar lor li s-a dat lotul Linei Burcea, semănat tot la fel, cu porumb și fasole. Urma ca bătrînii să primească de la Maria Decă 70 lei, cit îl costase arătura, și jumătate din fasole, tot așa cum ei s-au obligat față de Linea Burcea să-i plătească 70 lei, pentru arătura, și jumătate din fasolă semănată de aceasta. Ei s-au ținut de cuvînt, dar nu și Maria Decă. Ce-l drept, contabilul șef Ștefan Ciungu a promis că împreună cu conducerea cooperativei va căuta o rezolvare grabnică a cererilor bătrînului, în spiritul aceleiași griji pe care, este adevărat, C.A.P.-ul a arătat-o față de cei 560 de pensionari și chiar față de cei, cițiva, care au apucat să îmbătrînească și să nu albă nici o pensie. Această grijă înseamnă mai întîi piinea zilnică pe care o face brutăria C.A.P.-ului, și ea mai înseamnă și paiele și cocenii ori tulpinile de floarea-soarelui trimise pe la casele țărănilor mai vîrstnici pentru ca nimeni dintre cei ce n-au pîut să-și cumpere lemne să nu sufere de frig. Alte cîteva lucruri ar fi însă și necesar și posibil să fie rezolvate de-acum încolo, cu atît mai mult cu cît e vorba despre bătrînii încă în putere, care mai vin să muncească la cooperativă. De pildă, Ion Dirvă, om de 73 de ani și aelncolțit încă de nici o boală, a muncit anul trecut peste 200 de norme, în vreme ce unii mai tineri n-au izbutit

să facă nici minimul obligatoriu de 150. Pentru munca lui a primit cîte 30 lei de normă, deci vreo 6000 în total, plus ajutorul, parte gratuit și parte plătit, de 110 kilograme porumb și 100 de griu. El lucrează în echipa condusă de fiul lui, Marian, și nu s-a îndoit deloc că atîta chiar ar avea dreptul să primească. Ce-l drept, spune că s-ar fi bucurat să poată lua mai multe produse. Întîmplător sau nu, bucuria la care el rivnea, s-a și împlinit, aieva. Ilie Matei, președintele Consiliului unic agroindustrial Radomirești, ca și inginerul șef al consiliului, Ion Coacă, au avut o opinie tot la fel de fermă și împede cum este prevederea legii: dacă un pensionar muncește încă în cadrul cooperativei și își îndeplinește numărul minim de norme stabilit de adunarea generală, el are dreptul să primească produse ca orice membru activ. Ion Dirvă ar fi fost îndreptățit să primească 300 kilograme de porumb și ni s-a dat asigurarea că el chiar le va primi. Și în aceste condiții nu se știe dacă el nu va găsi un motiv pentru a nu mai vedea nici o cale de comparație între dreptul care i se cuvine pentru munca lui și ceea ce i-a fost dat să vadă în tinerețe pe drumurile Europei, pînă la Zvolen, în Cehoslovacia, acel tanchiști carbonizați și care se fărîmîtau de-ndată ce-i atingeai cu degetul. Îl mîngîie pe creștet pe strănepotu-său, Mihai, un ghemotoc blonziu, de 3 ani și intruna zimbăreț, și spune că e bine că i s-a lăsat viața și sănătatea și puterea de a-și crește cei patru copii, nepoții și acum, iată, chiar strănepoții. Cît privește cuvintele nevesti-sii, Oprica, tot de 73 de ani, care-l amintește că o parte din pămîntul cu care fusese improprietar le fusese luat cu japca, semănat gata, de către un individ din sat care avea obiceiul că ședea cu ghioaga la briu și că de la o vreme acela tușește de răsună tot satul, poate și ca o împlinire a unor cuvinte spuse la minie de către Oprica, Ion Dirvă face un semn cu mîna către cuvintele astea femeiești ca și cum ar vrea să alunge fumul supărător al unei țigări și mai zice o dată că e u numai bine ci chiar foarte bine cum e. Și de pe pragul acestor cuvinte ale lui n-ar mai fi decît un pas pînă pe scena unde alții de vîrsta lui, ca Ilie Dirvă, Radu Dragomir, Tudor Mareș, Nicolae Neagu sau Nicolae Cirjaliu s-au făcut vestiți în județul Olt și chiar pe țară, tot cu jocuri bătrînești ca Ciuleandra, Salta, Balta, Rustemul, Bugeacul, Boiereasca ori Simianca. Un pas pe care nu e mai important să-l facă pe cit să știe că-l poate face brîncind.

DUMITRU ELIADE ■

În așteptarea lui Constantin Tatu

Ioniță Matei, Matincă după numele său străbun, fiind adus pe lume la 23 ianuarie 1917, nu este chiar cel mai bătrîn dintre țărăni satului Orboiești din inima Bărăganului, dar poate să spună mai multe decît alții despre rosturile vîrstei cîrunte, cine știe de ce, poate pentru că a trăit mai adevărat decît alții, adică mai aproape de miezul virtuții numit viață. Și poate de unde a prins și a fost amestecat, uneori cu voia lui, alteori fără voia lui, în mai toate întîmplările răsunătoare ale timpului său. Înainte de toate, a trăit ameteala războiului, din care a cules și o învățătură anume: de unul singur nu răzbești nicăieri, un umăr de om încălzește aerul alfel cînd simte alături alt umăr de om. Și, totodată, atunci s-a năpădit și de o credință anume: monumentele și pomenirea le merită înaintea oricui cel de rînd, anonim. El, Ioniță Matei, dincolo de faptul că nu poate, neavînd de unde, i-ar ridica totuși o statuie unui om despre care nu s-a vorbit niciodată, locotenentul brăilean Constantin Tatu. Și dacă nu îi poate ridica o statuie, îl pomeneste. Doar cu o hartă și o busolă, acest Constantin Tatu a scos din incercuire întreaga companie a 7-a a regimentului 36 infanterie și a adus-o intactă în țară, într-o clipă cînd sorții războiului se tulburaseră, și faptul acesta a avut o însemnătate mult mai mare decît s-ar putea crede. Dacă nu s-ar fi salvat compania a 7-a din foc, după război, la Orboiești, nu ar mai fi avut cine să bage plugul în brazdă. Cu atît mai mult cu cît și pămîntul țărănilor s-a lărgit, prin cunoscuta reformă agrară, cînd a primit un hectar și Ioniță Matei, după ce s-a întors rînit din Cehoslovacia, un hectar din care a ales mai puțîn folos și mai mult umilînță. Zicea atunci un deștept, dintre cei care s-au obișnuit să facă războaiele la manutanță, că drept și firese ar fi fost ca cel asemenea lui Ioniță Matei, și mulți alții ca el, să nu primească pămînt. Că ar fi făcut de ris țara... Biata țară! Parcă mai multe știa ce înseamnă o țară aceluși Constantin Tatu. Cu o hartă și o busolă s-ar fi întors între hotarele ei și de la capătul lumii, peste orice împotrivire.

Însă umilînțele trec, ca și cum n-ar fi fost, în schimb rămîn pămîntul și grija lui, rămîn viitorul și frigul din fața lui. Cînd viitorul a devenit trecut, parcă e mai simplu și mai plăcut să-l depeni: la 16 martie 1952, mai devreme decît pe alte meleaguri, s-a întrupat și cooperativa

agricolă de producție din Orboiești, cu vreo 60 de familii întîi și întîi, printre ele numărîndu-se și familia lui Ioniță Matei; iar de la 18 februarie 1955, timp de zece ani încheiați, fără nici un răgaz, Ioniță Matei a fost președintele acestei cooperative. De ce l-au ales pe el, nu pe altul, parcă se arată a fi o întrebare cam lipsită de rost, de vreme ce omul și-a făcut datoria și nimeni n-a avut să-l arunce în spate vreo vină.

Prin toamna lui '64 a avut un accident, a trecut la un fir de păr de nenorocire, a ieșit în șosea și l-a luat o mașină pe bot, azvîrlindu-l în șanțuri, la vizita medicală, pe lingă oasele rupte, i s-a mai descoperit ceva pe pămînt și a fost trimis într-un sanatoriu, la Moroieni, unde s-a odihnit și s-a tratat ca un boier de pe vremuri. O dată în viață, la Moroieni, s-a simțit și Ioniță Matei boier sadea. Firește, în lipsa lui a fost ales un alt președinte, însă asta n-a fost nimic, asta era în firea lucrurilor. Dimpotrivă, altceva l-a durut: la reîntorcerea în Orboiești, parcă nu l-a mai cunoscut nimeni. Și atunci, înăuntrul său, și-a îngăduit și Ioniță Matei o întrebare: oare toată omenirea aceasta nu cumva aleargă prea năvalnic spre ziua de miine, fără să mai privească în urmă și fără să vadă peste ce calcă?... Ce folos de un viitor în care ajungi ca un caș în spume, nemaștiînd nici ce mamă te-a zămislit și nici ce fin ai păcut? Dar în ciuda nedumeririi lui, a muncit la un rînd cu toți și, cu vremea, a devenit șef de fermă, de unde s-a și pensionat. Și cînd a mai scăpat și de ședințe, pentru că de muncă nu s-a lăsat, a avut și răgazul să-și rotească privirile de jur-împrejur și să vadă cum i s-a risipit neamul: Maria și Manole sînt cercetători la Fundulea, Stana și Ion au ajuns la Brașov, Vasile e în București, încadrat la Republica. Doar Nata-lița mai stăruie în Orboiești, pentru că a apucat să se mărite înainte de valul orb al plecărilor. Și așa a păt-o mai fiecare familie din Orboiești. Dar acum nu mai pleacă nimeni: cine a vrut a plecat și cine ar mai vrea nu mai poate, de bătrînețe, nu din altă pricină, se înțelege. Apoi, nici pe altă față a lucrurilor socotelile nu sînt intru totul limpezi. Ioniță Matei a avut șase și toți acești șase, la o înmulțire fără greșală, datorî ar fi fost să aibă la un loc treizeci și șase. Dar fiecare dintre copiii lui, iată, nu a izbutit să aducă pe lume mai mult decît o odraslă. Și el, Ioniță Matei, rămas aproape singur într-o gospodărie totuși înfloritoare, cu vaci cu lapte, cu porci și cu oi, cu păsări și toate cele, se mai împiedică din cînd în cînd de Răzvan, nepotul pe care i l-a lăsat să i-l crească Vasile, și nici nu are ce-i spune, pentru că prichindelul încă nu pricepe nimic. Ce anume i-ar spune? Nimic altceva decît că uneori se simte întocmai ca în ceasul acela greu și deznădăjduit din tinerețea lui irosită prin tranșee săpate și în fața soarelui și în spatele lui. Se simte încercuit. Și brăileanul acela isteț și viteaz, Constantin Tatu, cu harta și cu busola lui, nu se mai învește. S-o fi prăpădit și el, cine mai știe...

MIHAI PELIN ■

TOPUL PREFERINTELOR

Ce face Claudia Sirbu?

Scrisoarea pe care o prezentăm nu purta mențiunea „Topul preferințelor”. Am ales-o totuși pentru superbul gest de omenie pe care-l povestește.

„Gara Caransebeș, 12-03-1983, ora 22. Neputându-se urca în trenul aglomerat, o bătrână plîngea cu un copil bolnav în brațe. Călători răzleți se furiau de frigul tăios spre sălile de așteptare, nepăsători față de silueta bătrînei. M-am apropiat de bătrînă, am încurajat-o și am condus-o în sala de așteptare, la căldură. Copilul fu așezat pe scaunul lung și tapizat. Ardea ca focul și transpira mult. Uitați, mi se adresă o elevă (am aflat că se numea Drețcanu și învăța la Școala pedagogică din Caransebeș), am eu o aspirină! Fără să aștept minunea unei aspirine, alergai la biroul de mișcare, rugînd imediat să cheme cit se poate de repede o salvare, deoarece un copil de 10 ani este grav bolnav. Curînd, cobori împiegatul. Era o femeie. S-a aplecat asupra fetei, s-a minunat cit e de frumoasă și i-a spus bătrînei să stea liniștită că vine salvarea. «Am vorbit eu cu spitalul. Plec că trebuie să primesc acceleratele». Impiegata se numește Rodica Drăgan. Am întreb-o pe bătrînă de unde sint și cum s-a îmbolnăvit fetița. «Sintem din Boufari, mi-a răspuns ea. Am fost la concursul Cîntarea României, la Reșița. Fetița a spus poezii. În piesă avca rolul „să împărțeașcă colăței și nuși, la colindători”. După ce am terminat, am văzut că s-a schimbat la față, a îngălbenit și a căzut jos. Am mers așa cu ea la gară.

— De ce n-au venit părinții cu ea? — Taică-su, Sirbu Drăgan, este primar în Boufari, nu e acasă, e plecat la niște cursuri, la București, iar maică-sa e gestionară, n-are timp.

Nu sîrși răspunsul ca lumea și intră pe ușă un om solid cu șapcă. Era șoferul de la Salvare. A pus cîteva întrebări, eu am dus bagajele femeii la mașină și am plecat, descifrînd în lumina slabă, numărul salvării: 31—CS—2152. Reîntors din delegație, la București, sint îngrijorat de starea sănătății Clădiei Sirbu, intrucît m-am întreb tot drumul de ce salvarea a venit fără medic. Fiind simbată noaptea poate nici la spital n-a fost vreun medic de gardă? Și atunci, cine a dat fetei primul ajutor? Nu era bine să-i fi dat și aspirina elevului Drețcanu? Lată pentru ce rog redacția să răspundă ce s-a întimplat cu fetița bolnavă transportată la spital, fiind bucuroși să aflăm de însănătoșirea ei și tatăl ei, cred că aflat tot la București, cit și toți celerștii care au ajutat-o pe Clădie. Rădoi I. Dumitru, operator Departamentul comercial — M.T.T.C. Nu știm ce s-a întimplat cu Clădie Sirbu și așteptăm ca și dv. vești, precum și răspuns la întrebarea de ce salvarea a venit fără medic. Sperăm să fie bine.

Sint cam timidă...

„Ce-aș putea să vă spun despre mine? Probabil că trebuie să spun ceva. Am 170 cm înălțime (fără tocuri), 59 kg (cu eforturi), blondă (spre roscat), ochi albaștri (cenușii, verzi — după vreme) și cred că fotografiile vă mai pot spune cite ceva și pe bună dreptate (deși n-am citit cartea!). Sint născută la 27 ianuarie (ca și Florin Piersic 1962). O, aș fi foarte fericită dacă l-aș putea asculta cîntînd pe Mircea Baniciumi în cadrul mult iubitei emisiuni „Valori ale muzicii tînere”, dar se pare să vă trebui să mă adresez direct. Știți, sint cam timidă în febură dintr-astea. Dacă recitese scrisoarea asta (pe care mă chinui de o săptămînă s-o trimt) sau mă mai gîndesc puțin, sigur nu v-o mai trimt. Curios! Acum imi vine să vă scriu mai mult și mai multe. Ce prostie. Poate că nici nu ajunge plicul la redacție, poate îl aruncați chiar dv., deși n-aș crede, totuși, mai bine mile înapoi! (Tatiana Huzum, Bucu-

rești). E drept, ne-ați trimis mai multe fotografii, prima, cea cu ghiveciul în față și avînd pe spate cuvintele „Visul supără, rănește cînd e numai vis”, fiind din 1980, iar ultima, purtînd un citat din Faust „Rămii în tine însuși și vei fi mai puțin singur decît în întreaga lume”, din 1983. Intre aceste date v-ați schimbat mult. Păstrați însă o expresie crîncenă și neinduplecată, de parcă — mi-aduc aminte de o glumă proastă — v-ar fi întreat cineva de datorii. Din '80 începe n-ați mai zîmbit deloc? Publicăm ultima fotografie și să vedem ce se poate face pentru dv.

Nu credem în dv.

Din partea clasei a IX-a a școlii din comuna Olteni, Telcorman, am primit un bilet cu cîteva rînduri și o fotografie. Fițiua, compusă la repezeală, probabil într-o recreație sau, pe furis, într-o oră la care copiii (în mai mult, cuprinde următoarele: „Colega noastră pentru topul preferințelor. Sperăm să îndeplinească condițiile necesare pentru a deveni „miss” — noi toți credem în ea”. Da, dar noi nu credem în dv. Pentru că nu vă dați numele, pentru că aceea în care vă puneți atîtea speranțe se pare că nu știe nimic și pentru că, așa cum am mai răspuns într-un număr anterior, nu publicăm fotografiile furate (dealtfel, și localitatea școlii am aflat-o de pe plic, descifrînd ștampila poștei). Nu de alta, dar la 15—16 ani părinții sint foarte activi. Încolo, pentru liniștea clasei, colega voastră îndeplinește condițiile necesare.

Vă place cifra 7?

„Absolvent al Facultății de matematică-fizică, tînăr absolvent, sint rugat de soția mea, învățătoare, care obținuse o zi liberă, să o suplinească la clasa I. Mi-am fixat ca sarcină didactică să predau cifra 7. M-am pregătit pentru lecție, făcîndu-mi un plan detaliat cu ajutorul învățătoarei clasei. Am început lecția așa cum imi propusesem, am descompus cifra în liniuțele componente, pe care le-am scris ca la carte, una înclinată, alta orizontală, pe rînduri separate. După ce am intuit cu elevii elementele cifrei, am purces la scrierea ei caligrafică pe tablă. Vă mărturisesc că nu a fost ușor, dar satisfăcut și eu de ceea ce am reușit să realizez, m-am înfocat cu un cocos în fața clasei și i-am întreat: Vă place cifra pe care am scris-o? Elevii au răspuns în cor: Nuuu...! Derutat de insucces, am pus mina pe cîrpă și am șters-o de pe tablă, ceea ce a provocat un adevărat haos în clasă, deoarece și elevii au început să-și rupă foile din caiete și să le arunce. Lecția a fost ratată și eu, „marele profesor”, crunt dezamăgit. Acasă, soția mi-a explicat greșeala: N-ai cunoscut psihologia copilului mic. Lui îi place de obicei numai ceea ce face el și nu ce face altul. Nu trebuia să-l întreati dacă le place sau

nu cifra 7. Vă place sau nu vă place, copiii, asta este cifra 7. A fost cea mai urîtă „faptă de eroism” din viața mea. Am învățat ceva și de la clasa întii”. Leontin Domide, str. Tineretului 6/a, Baia Mare. Omul potrivit la locul potrivit. Meseria de învățător e mult mai grea decît credem.

Sint total nemulțumit

Nu sint un specialist în ale cinematografiei, ci unul din cei cîteva milioane de spectatori — din ai căror bani se fac, însă, filmele — și care m-am bucurat mult, cînd am văzut că „Flacăra” deschide și aici o ușă spre îndreptarea multor insuccese și rămîneri în urmă ale cinematografului, plecînd de la indicațiile de partid pentru eliminarea lipsurilor: critica deschisă, constructivă, care nu lartă pe nimeni, nici o persoană (nici chiar pe tov. Răchită — pe care nu-l cunosc — și nici biroul executiv România film).

În această direcție, am fost și rămîn de acord cu părerea tov. Al. Tatos (pe care nu-l cunosc) din interviul din Flacăra nr. 5/11.2.83 și sint total nemulțumit de răspunsul României film din Flacăra nr. 8/25.2.83.

Nu este locul să mai detaliem lucrurile. Gustul amar, lăsat de răspuns cititorului, e cauzat de lipsa oricărei fărîme de atitudine autocritică, atunci cînd, chiar dacă critica dezvăluie numai parțial lipsurile, autocritica ar fi trebuit să fie făcută, cu maturitate politică, nu să-l persiflize pe critic, ci să-și vadă propriile greseli și să ne arate măsurile luate, pentru îndepărtarea lor.

Răspunsul dovedește că tov. Al. Tatos a avut dreptate. România film n-are o atitudine justă, necuțînd îndreptarea propriilor greșeli, ci lovirea persoanei care critică. Amenințarea cu justiția este încoronarea poziției neprincipiale a biroului executiv, ea este lamentabilă, lasă un gust amar de nemulțumire, cîntînd să intimideze pe fricoși, nu pe cei stăpîni pe convingerile lor. Noroc că justiția românească știe bine ce e critica și autocritica.

Atitudinea biroului executiv al Centralei României film explică de ce avem filme slabe, lucru pe care răspunsul se face că nu-l vede și se mai și laudă.

Nivelul răspunsului îl plasează în atmosfera de acum 30 de ani.

Ar fi bine dacă revista noastră, Flacăra, care-și merită respectul nostru, tocmai pentru poziția consecventă partinică, ar deschide posibilitatea exprimării părerilor din masa de spectatori și ale specialiștilor, fără a menaja persoane, pentru a se sparge coaja închistărilor conservatoriste și a se putea merge cu succes înainte.

N.N. Această posibilitate există: chiar pagina în care apare și scrisoarea dv.

ALEX. PETRESCU, str. Drumul Taberei nr. 2, bl. H, ap. 18, Loco.

Gînduri despre speranță

În urmă cu cîteva nopți, am fost chemat la căpătîiul unui bolnav, slăbit, galben ca paiul, trist, deznădăjduit și neajutorat. De la prima vedere, diagnosticul mi-a sărit în ochi, l-am examinat după toate legile profesiei noastre și trepat-trepat presupunerea mea se transforma în certitudine nudă și dureroasă. Omul mă urmărea atent și nu mă scăpa o clipă din privire. Simțeam că speranța lui atît de fugărită, se întorca atunci toată și se lega într-un anumit fel de mine.

Avea un dosar voluminos, cu internări, analize, rețete și alte prescripții, toate fără excepție îl condamnau la moarte. Era un om inteligent, cultivat și aceasta mi-a permis să vorbim deschis, am descoperit la el puternice afinități artistice. N-am putut ocoli prea mult problema care-l ardea și am trecut de partea lui pentru că nu mă puteam ascunde. Era conștient de situația în care se găsea, nu spera în utopii, nu spera în minuni. În gînd consideram moartea acestui om o mare nedreptate.

Cînd discuția noastră se îndepărtase de subiect, mi-a pus brusc întrebarea de care

mă temusem atît de mult. Care este diagnosticul meu? Care este tratamentul meu? M-a avertizat apoi, să nu-l repet ce știe și el din dosarul alăturat. El vrea părerea mea. Am înțeles că încerca să soneze opinia mea dîncolo de orice judecată, dîncolo de orice limită profesională. El căuta în mine nu interpretul, ci creatorul medical. Am fost pus în încercătură. Nu eram pregătit să răspund la o astfel de întrebare, fiindcă nici nu exista un astfel de răspuns. Din experiență și din constatarea făcută lupta noastră, a mea și a lui, era total pierdută, nu avea rost s-o mai repet pentru că o cunostea. Avea nevoie de un sprijin, avea nevoie de o speranță, nu puteam să-l părăsesc așa și nici nu puteam să-l urzesc una imaginată și în care nu credeam. Atunci, l-am trimis în strada Precupeții Vechi. Acel dialog de dîncolo de cumpăna nopții mi-a zdruncinat profund conștiința și cîteva gînduri mi-au fluturat prin minte.

Cercetarea medicală trebuie să devină o activitate de masă, problema aceasta este a tuturor și ea nu trebuie în nici un fel îngrădită, fiecare om, fiecare medic indiferent de grad trebuie chemat să observe, să încerce, să inventeze cu condiția de a nu face mai rău.

Cercetarea medicală nu mai poate fi monopolizată de cercul strîns al esotericilor și cu această ocazie nu pot să nu remarc tirul tîntit al revistei Flacăra pe cuirasa suveranității medicale, fisurată greu dar susținut bombardată.

A mai trăit mult timp. Trăia fiindcă se legase de-o speranță, de o speranță despre care vorbisem în ceasurile acelea, ceasuri pe care nici acum nu-mi îngădui să le uit. L-am căutat apoi, dar am aflat că murise.

ION TUTUNARU, bd. Uverturii 51—55, bl. 9, sc. A, ap. 29, București.

Parkinsonism

În urma publicării unei scrisori de mulțumire adresate revistei și dr. farm. Ovidiu Bojor, scrisoare ce cuprindea și informații privind un medicament recomandat în parkinsonism, am primit la redacție foarte multe scrisori și telefoane. În această situație, ne-am adresat din nou cercetătorului științific dr. farm. Ovidiu Bojor, rugîndu-l să ofere celor interesați cîteva lămuriri. Iată cum stau lucrurile: — noul produs fitoterapeutic, sub formă de comprimate, este în atenția cercetătorilor noștri, acordîndu-i-se prioritate față de alte produse tot în curs de omologare — compoziția noului produs este foarte complexă, în formulă intrînd plante medicinale și extracte din plante, indigene și exotice, conținînd alcaloizi, glicozide, alcoolii sesquiterpenici, acizi organici, microelemente, vitamine și alte substanțe active

— în acest sens, se va încerca introducerea în cultură experimentală (pînă la stație pilot) a uneia dintre speciile exotice care în prezent ne lipsesc. Sperăm însă că dificultățile nu vor fi de trecut și vom obține în cel mai scurt timp Parkinsoniul (P.K.3), denumire provizorie, care, asociat medicamentelor clasice, să reducă cu cel puțin 50 la sută cantitatea acestora. Noul produs, după omologare, va fi fabricat de Laboratoarele PLANTA-VOREL din Piatra Neamt, care, în prezent, sint în stadiu avansat de reamenajare.

Sperăm și noi că dificultățile de care amîntea farm. Ovidiu Bojor vor fi depășite, astfel ca medicamentul să poată intra cit mai curînd în rețeaua farmaceutică, situație cu care vă vom ține la curent.

Rubrică realizată de RĂZVAN BĂRBULESCU

Opinia unui alegător

Despre „fiecara la locul lui”

Una din soluțiile bunului mers al lucrurilor într-o societate, sau cînd se impune, una din soluțiile îndreptării lucrurilor atunci cînd ele nu merg cum am dori sau cum s-ar dori o constituie aplicarea cu obstinație a formulei cunoscută, dealtfel: „fiecara la locul lui să facă tot ce depinde de el pentru ca tot ce depinde de el să fie exemplar sub toate aspectele, de la privirea și recunoașterea lucidă fără iluzii, a realității, așa cum e ea, la acțiunea concretă, practică oricît ar fi de neînsemnată această acțiune.

Sigur, inginerul de la mine, de la Slătioara, specialist în zootehnie, nu poate, singur, să rezolve problema rămînerii serioase în urmă a acestui domeniu de importanță vitală pentru economia noastră, nu la el se va re-curge, pentru soluția generală a chestiunii, însă faptul că sectorul zootehnic de care răspunde el este, sub raportul producției de lapte, primul pe județ, înseamnă foarte mult. Dacă în toate gospodăriile agricole s-ar proceda cu ambiția și cu serioasa răspundere cu care acțiunea inginerului meu,

tot ar fi ceva. Evident, eu nu fac abstracție nici de faptul că locul frunț de care vorbeam presupune o producție care, în urmă cu patruzeci-cincizeci de ani, îl făcea pe țaranul individual să nu țină vaca pe mîncare ci ori să o taie ori să o vîndă rapid. Aceasta e însă altă poveste, după cum altă poveste este și aceea privind unele cifre statistice în producția zootehnică deloc favorabile unei comparații ca aceea făcută mai înainte.

Important acum este însă ca fiecare om, absolut fiecare om, să-și facă datoria pe locul lui cu prisosință, cum știe el că trebuie făcută o treabă ca ea să fie făcută bine și să fie productivă în raport cu investiția ce se află la temelie ei.

Interesant este de observat că foarte mulți oameni știu cum trebuie făcută o anumită treabă pentru care sint plățiți, dar cînd e să lucreze așa cum știu, teoretic, ei lucrează numai pe jumătate așa, dacă nu uneori, chiar pe dos sau în orice caz destul de străin de ceea ce știu ei bine, altfel.

Am vorbit într-un colectiv exact de-

spre această problemă. Colectivul era de oameni de știință, cercetători. Știau toți cum se poate lucra cu economii și rentabil dar ei lucrau și neeconomicos și, evident, nerentabil.

Mi-au spus că se supuneau unui plan anume pe care, în particular, îl criticau, dar pe față lucrau prost, după acel plan.

— De ce n-ați atras atenția că planul nu e bine făcut?

— Am atras, a zis timid unul dintre ei, dar n-am prea fost lăuți în serios, planul fusese făcut în altă parte, în acea parte noi n-am avut acces sau n-am fost consultați etc., etc.

— Și de ce nu v-ați bătut pentru convingerea voastră?

Liniște! O liniște lașă, oportunistă, neprîndipială, necomunistă, nepatriotică!

Nu spun, sigur, noutăți, dumneavoastră care mă citiți cunoașteți destule exemple de acest fel, nu este singura noutate pe care vreau să o sugerez, este lipsa de morală a unei astfel de abdicări, de nimic justificată și cu nimic justificabilă.

A nu face, la locul tău mărunt de muncă tot ceea ce depinde de tine pentru ca marea cauză a țării să fie slujită exemplar, înseamnă a abdica de la elementara morală a muncii.

Nu pot crede că cineva care mun-

cește e, sau poate fi, indiferent la ce muncește sau la cum muncește, mulțumindu-se numai cu faptul că, oricum, muncește, deci nu ia banii degeaba.

Ce bani cinstiți sint banii luați de un inginer căruia i-au murit vacile de foame sau căruia nu i-a răsărit griul la timp pentru că nu l-a însămînjat la timp?

Am văzut pe cineva care era foarte liniștit că, zicea el, își făcuse datoria, în limitele date, dar datoria era un faliment economic. Cu limitele date el își liniștea bruma de conștiință după ce făcuse un recensămint care arăta că sub conducerea lui, în domeniul respectiv, muriseră cîteva sute de porci, iar el înregistrase conștient pierderile și limitele date.

Asumarea răspunderii pe fiecare metru pătrat de muncă productivă e singura justificare a conștiinței și a retribuției.

— Dar asta înseamnă și atitudine deschisă față de ce nu e conceput bine sau nu e, de la început, bine calculat — mi-a replicat cineva.

— Da — am zis eu, fiindcă țara e toată a noastră și noi toți sintem răspunzători de soarta ei.

De aceea, fiecare la locul lui, e începutul unei propozițiuni hotărîtoare pentru mai binele tuturor.

DINU SARARU

Flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

Ioan Ieremia:
„Orice text — se lasă, nu se lasă — trebuie să treacă prin sita mea!”

— Stimate Ioan Ieremia, sînteți eroul unui adevărat maraton regizoral: în anul 1982 ați montat nu mai puțin de patru spectacole la Teatrul Național din Timișoara: VELASQUEZ, de Vallejo, JURISTII, de Rolf Hochhut, ARMA SECRETA A LUI ARHIMEDE, de Dumitru Solomon și CA FRUNZA DUDULUI DIN RAI, de D.R. Popescu. Care ar fi cîștigul artistic al acestei performanțe?

— Cîștigul? Aș spune că nu este decît unul de ordin cantitativ. Dar n-o spun. Serios vorbind, cred că singurul cîștig al acestui „record personal” este concluzia că n-am să mai fac așa ceva altă dată. Un asemenea ritm seamănă cu munca unei cîrțițe care sapă un tunel către beznă. Nu ai timp să inspiri. Respiri doar. Alternanța beznă-lumină, inspirație-respirație îi este strict necesară chiar și minerului. În condițiile în care am lucrat anul trecut, nu poți face lectură, program, concepție. Autopastîșa devine, în acest regim de „regularitate”, inevitabilă, cîștigul experiență profesională, dar și o siguranță foarte dăunătoare în plan estetic, cîștig, dacă se poate socoti acesta un cîștig, rutină și acel manierism lipsit de stil (pentru că eu socotesc manierismul un curent estetic la fel de stimabil ca acela din care, „degenerînd”, se generează).

— Fișa dumneavoastră regizorală cuprinde multe texte din dramaturgia românească actuală (și nu numai): în afară de piesele deja pomenite, ați mai pus în scenă, după cite știu, MOBILA ȘI DURERE, de Teodor Mazilu, STUDIUL OSTEOLOGIC, de D.R. Popescu, VIFO-

RUL lui Delavrancea, ș.a. E vorba de o simplă opțiune repertorială, condiționată de necesitățile de moment ale teatrului, sau de un program?

— Dramaturgia contemporană românească este — vrea să fie — punctul forte al programului Teatrului Național din Timișoara. Or, cum eu lucrez în acest teatru...

— De cînd?

— De la absolvirea institutului, în 1974. Cum eu lucrez aici, spuneam, și în măsura în care am contribuit la formarea unui asemenea program, îmi revine obligația să-l urmez. Apoi, faptul că la Timișoara se desfășoară din doi în doi ani Festivalul dramaturgiei românești actuale este, probabil, o dovadă de consecvență.

— Ce credeți că ați adus nou în Naționalul timișorean?

— Sigur, întii de toate, pe mine. Apoi, odată cu mine, niște speranțe, ambiții și... statornicie. În ce mă privește, am o mentalitate de salabor. Dacă mine directorul teatrului mi-ar spune să o înlocuiesc pe femeia de serviciu, aș face-o, cu convingerea că și acesta este un gest necesar bunului mers al teatrului. Ieremia nu există. Ieremia este doar o „firmă”, la care eu sînt angajat ca salabor. Brîncuși zicea parcă: să muncești ca un sclav, să poruncești ca un rege și să crezi ca un Dumnezeu. Sînt trei trepte pe care n-ai șansa să le calci dacă nu îți oîmpui cu plăcere pe prima, pe aceea de sclav. Ei, și poate că am izbutit prin spectacolele mele (cele bune, firește) ca teatrul în care lucrez să fie

cotat la nivelul lor. Deci, cea mai importantă „noutate” pe care am adus-o ar fi „obida” cu care am muncit și cu care i-am muncit pe cîțiva actori, fără de care această obidă ar fi rămas o tristă moară de vînt.

— O întrebare banală, dar al cărei răspuns este întotdeauna interesant: care este condiția regizorului de talent (nu vă flatez, ci formulez o apreciere care nu-mi aparține în exclusivitate) într-un teatru de provincie?

— Complexă. Mai întii, ea este cum și-o face regizorul. Apoi, cum se poate. Sînt avantaje și dezavantaje. Uneori, de cele mai multe ori, dacă mă gîndesc bine, cei din Capitală lucrează în bronz sau în alte materii prețioase, în timp ce noi sîntem obligați să ne mulțumim cu lutul sau cu lemnul. Nu e însă mai puțin adevărat că, adesea, marmura își este suficientă sieși și devine foarte greu să găsești locul moale unde poți s-o atingi prima oară. Pentru a ieși din metaforă, am să spun că, față de vedeta din Capitală, atît de adinc infestată de narcisismul reputației sale, actorul de provincie este mai aproape de modalitatea estetică a teatrului. Tendința lui e, de regulă, una centripetă, față de tendința centrifugă a vedetei. Aceasta din urmă nu se lasă turnată cu ușurință într-un proiect de spectacol. Din acest punct de vedere, mai exact, din punctul de vedere al mentalității cu care se situează față de arta spectacolului, actorul din provincie este mai modern decît vedeta din Capitală, pentru că slujește spectacolul și nu propria sa glorie. Cu alte cuvinte, el apără o poetică și nu un show, ceea ce, în plan estetic, este decisiv.

— Sînteți asadar pentru actorul maleabil față de inițiativele regizorului. Cum vă selectați distribuțiile?

— Folosesc toți actorii pe care-i simt că aderă la modalitatea mea estetică. Folosesc pînă și „actorii dificili”, care-mi creează dificultăți prin convingerile lor estetice, prin ifose, uneori, dacă nu chiar prin pretextele prin care se sustrag sarcinii venind din partea regizorului. Singura mea exigență față de actor, s-ar putea formula astfel: stimez actorul cu păreri personale. Detest însă actorul care se încapăținează în a-și apăra pămîntul pe care stau numai fîlpile sale, rămîind opac față de suprafața complexă pe care trebuie să se ridice spectacolul și care nu e deloc același lucru cu pămîntul.

— Cum se naște pentru Ioan Ieremia opțiunea repertorială?

— Sînt piese din literatura clasică română și universală care mă atrag, care mă cheamă și cu care, dacă nu m-am întîlnit pînă acum, probabil că mă voi întîlni. Dar un plan de perspectivă nu mi-am formulat niciodată pe o durată mai mare de o stagiune. Mi se pare oarecum hazardat. Cred că un asemenea program se naște vîzînd și făcînd sau, mai bine zis, făcînd și vîzînd. Mi s-a întîmplat ca o opțiune certă, făcută azi, mâine să mi se pară mult mai puțin certă, din motive uneori chiar exterioare preferințelor sau afinităților mele. Teatrul este și context. Un context foarte complex, la timona căruia poate sta uneori chiar hazardul. Cred că e nevoie de o supli, dinamică mobilitate pentru ca întotdeauna să întorci pinzele în direcția vîntului favorabil. S-ar putea să sune a oportunism o asemenea declarație, dar nu e. Sînt de părere că un regizor, prin programul său, trebuie să

(Continuare în pagina 19)

TANIA RADU ■

Tezaur folcloric

O fericită întîlnire

Semnalul atît de îndrăgit al emisiunii nelipsită de luni seară incredintată Marioarei Murărescu și colaboratorilor ei, semnal atît de fericit ales, este, cum s-a putut vedea sau mai bine-zis auzi, un fragment al uneia din nenumăratele doine alcătuit de fermecătorul și neîntrecutul repertoriu al unui artist al cărui nume îl pronunț, ori de cite o il întîlnesc, cu sfîințenie: Dumitru Fărcașu.

Alegerea tocmai a acestui „semnal” este un amănunt care ne dovedește respectul și prețuirea pe care Marioara Murărescu le închină marelui artist. Dealtimei și Dumitru Fărcașu — o știu — are o excelentă părere despre emisiunea săptămînală semnată de Marioara Murărescu.

Sîntem bucuroși că prin rubrica noastră permanentă de-a lungul anilor în revista „Flacăra”, am fost printre prea puținii care și-au legat numele de al Marioarei Murărescu de la debutul ei, deci cu mult înainte de a fi ajuns cunoscută și prețuită, înainte de a fi cules — pe drept cuvînt — lauri unor mari succese atît acasă cît și peste hotare.

Totusi nu știm din ce motive obiective Marioara Murărescu colaborează pentru prima oară cu Dumitru Fărcașu în această antologică — socotim noi — emisiune pomenită mai sus, emisiune prin care, pentru nu știu a cîta oară, s-a înscris pe răboiul penitenții un moment de profunzime, nobil și demn simțire românească. Emisiunea oferită de Dumitru Fărcașu al nostru, al tuturor, a fost urmărită de Marioara Murărescu și de valoroasa ei echipă într-un tot armonios. Muzica atît de vizuală a lui Dumitru Fărcașu a fost fericit susținută de cadrul scenografic și mai ales de talentații și harnicii operatori, care și-au dat osteneala — și au reușit — să lasă din tiparele învechite și lipsite de har cu care de atît amar de ani nu ne-am putut obișnui...

Dialogul în care ne-au fost înfățișate explicațiile nepieritoarelor „doine” i-a prilejuit lui Dumitru Fărcașu cuvinte curcetoare, îmbelșugate, cu adînci tîlcuri ce se înscriu „în solare armonii cosmice”. Cu cită noblete Dumitru Fărcașu, marele Mecena Dumitru Fărcașu, oferă incintătoarele-i doine și jocuri contemporanilor lui și mai tinerilor, doine și jocuri ce ne proiectează în lumea basmului, trecînd de la nevinovăția cîntecului copilăresc la bucurie, de la bucurie la grava melancolie sau jale.

Ne-a umplut inima de bucurie și apariția admirabilei Sava Negrean-Brudașcu, atît de îndrăgită de Dumitru Fărcașu, aceeași Sava Negrean pe care Marioara Murărescu ne-a oferit-o în multe alte emisiuni, spre bucuria noastră, și pe care marele nostru artist o socotește, pe drept cuvînt, minune a simțirii artistice românești, a genului popular românesc.

Marioara Murărescu știe că nu am fost de acord cu concepția ei în legătură cu fundaturile în care evoluează dansatorii ce nu au nimic comun cu sensul și profunzimea muzicii și textelor prezentate, nimic comun cu viața și tradițiile satului românesc.

Ne bucură cu atît mai mult puritatea și noblețea acestei ultime emisiuni. Corespunde pe deplin vederilor noastre.

HARRY BRAUNER ■

Important pentru amatorii de umor

La TEATRUL FOARTE MIC s-a redeschis expoziția de caricatură Mihai Stănescu, astfel că publicul care n-a încăput în Galeria „Eforie” are loc destul în Galeria astfel inventată de Dinu Săraru.

Vorbiți și scrieți românește

Unde dai și... ce iese!

Vărul meu (care nu e lingvist) și cu mine mai cumpărăm cite ceva pentru casă, ca toți bărbații, mai ales ca să ne punem bine cu soțiile. Zilele trecute am cumpărat cite o cutie de detergent DETIM, produs de Intreprinderea „Dero”, Ploiești. Succese vărul meu cutia și-mi spune: „Ia, uite, ce scrie aici”. Mă uit și eu. Scrie „Garantat minimum 12 luni”. Stăm amîndoi și ne gîndim. Ceva nu merge... Dar ce?

De fapt, ce dorim să aflăm cînd citim termenul de garanție pe cutia oricărui produs? Desigur, cit timp îl putem păstra fără să se degradeze, deci maximum. Cutare medicament, de exemplu, poate fi folosit maximum pînă în luna x a anului y. Aceasta, pentru că și detergentul și medicamentul sînt produse de utilizare imediată.

Ce aflăm în legătură cu detergentul DETIM? Că îl putem ține minimum (adică cel puțin) 12 luni. Și maximum (adică cel mult)? Păi, un an și o lună... Sau doi ani. Sau trei... Sau... un secol! Iată, un neașteptat și interesant rezultat respectivă ne îndeamnă pur și simplu să stocăm deter-

gentul produs de ea fără nici o grijă, căci se pare că bate toate recordurile de rezistență!

Ce vreau să spun? Simplu. Utilizarea neglijentă a limbajului poate duce uneori la efecte cu totul pe dos decît cele pe care le urmăm. Producătorii și-au spus că, garantînd produsul „cel puțin” 12 luni, în condițiile în care gospodina folosește detergentul imediat ce îl cumpără, îi asigură un fel de certificat de calitate. Dar, cu aceasta nu au transmis cumpărătorului informația de care are el nevoie.

Și iată cum de la o banală inscripție pe o cutie de detergent ajungem la nebanuite implicații de ordin social, de ordin lingvistic (observați cit de mult depinde întrebunțarea unor cuvinte, cum sînt minimum și maximum, de situația concretă la care ne referim atunci cînd le folosim!), de ordin cultural.

Poate că nu merită totdeauna să despici firul în patru cînd e vorba de probleme de limbă. La urma urmei, ce altă țevatură pentru o mică improprietate de exprimare pe... o cutie de detergent?

Dar poate că cititorul și-a dat seama și de faptul că, atît în intervenția de azi, cît și în cele dinalte, vreau să subliniez legătura — uneori foarte strînsă — între limbaj și viața practică, cu alte cuvinte, între ceea ce facem și ceea ce spunem. Iar această legătură, trebuie să recunoaștem cu toții, este foarte importantă.

CEZAR TABARCEA ■

POEZIE

Nu miine, ci acum

Ioanid Romanescu, Demoul, o nouă antologie de versuri apărută în prestigioasa colecție **Hyperion** a Editurii **Cartea Românească**, 1982. Adică un portret — mai exact spus un autoportret, întrucât autorul însuși a făcut selecția — al unui amplu discurs liric cuprins în cele 13 volume ce compun opera poetică de până acum a acestui important reprezentant al poeziei anilor '60-'70.

Un portret-autoportret, care ilustrează, așa cum avea să remarce **Marian Popa** într-un pertinent studiu publicat la finele cărții, o **predispoziție filozofică abia marcată în variatele preocupări ale volumelor anterioare**, predispoziție prin care **Ioanid Romanescu se arată solidar cu preocupările generale ale poeziei tinere de prin anii '60-'70**. Dealtfel, pentru a lămurii această notă generală a poemelor cuprinse în volumul **Demonul**, **Marian Popa**, în același studiu, intitulat **Ioanid Romanescu — de la egotismul militant la hieroglifele gnomice**, avea să precizeze: „Acum, în acest volum retrospectiv, **Ioanid Romanescu renunță la ironie și în parte la exuberanța cinică** (atribute des întinse în poezia de până acum a lui I.R., n.n.); l-am avertizat cîndva pe poet asupra limitelor morale ale ironiei, care evidențiază inteligența, dislocă cele mai compacte construcții ale spiritului dogmatic, relativizează totul și nu edifică nimic... Și iată că poetul renunță, cu complicității pe care le bănuiesc trăite viril, la o parte din ceea ce l-a reprezentat. Iată-l așadar oarecum altul, întreg, deși nu integral...” Subscriem întru totul acestei păreri și-n cele ce urmează ne vom strădui să ilustrăm, între altele alte teme, una singură: definiția mai mult sau mai puțin dramatică pe care **Ioanid Romanescu** o dă poeziei în general și poeziei sale în special. Astfel, în **Poezia mea**: „Poezia mea e nervoasă, tot vorbind peste umăr / uită să-și scoată bileț / e coborîtă cu forța / însă de fiecare dată o conduc / pină acasă prietenii anonimi / nu are glorie / din simplul motiv că nu și-a dorit-o, / nu are religie / pentru că prea mult iubeste viața, / nu face prozeliți / pentru că niciodată nu se uită înapoi // nu merge în vizită / nu așteaptă pe nimeni / nu visează-n culori / nu se hulește pentru a obține ceva // are tot ce-i trebuie” dincolo de o afișată modestie, dincolo de o însingurare a ei, dar nu lipsită de prietenii anonimi, totuși, poetul ne avertizează că întreg actul său artistic, poezia însăși, are tot ce-i trebuie. Această neclintită încredere în forța propriei lui poezii se sprijină, după cum vom observa, pe faptul că „...spre voi / nu vin cu o hirtie mototolită adusă de vînt / spre voi / vin să bea roua de pe aripile privighetorii // sint un poet fără cuvinte / sint un poet fără masă de scris / eu sint poet cu inima / spre voi mă apropii de mine însumi // cîndva / în cer se va vedea și urma / zborului de pasăre — // sint cel care vă apără de prea multe cuvinte” (**Cu inima**). Și totuși, poetul, ca oricare autentic poet, este ros și de îndoiele: „Am rămas cu greu să fiu văzut / și toți care veneau mă priveau / și erau foarte atenți / și de fapt nu-mi interesa / și de fapt vedeau altceva / ca și cum ar fi privit în altă parte / și de fapt — privindu-mă / ei se studiau între ei // pină cînd i-am rugat / să mă înlocuiască // simt și acum respirația / celor care mă priveau / și nu înțelegeau nimic / însă — privindu-mă / se înțelegeau între ei...” (**Confesiunea unui tablou celebru**). Dar poemul care, credem noi, ilustrează cel mai bine condiția de pină acum a poeziei lui **Ioanid Romanescu**, și, aidoma lui, a poeziei multor alți poeți, este **A doua zi**: „M-am născut în octombrie patru / dar figurez în acte născut a doua zi / am așteptat scrisoare de la tine / dar a venit abia a doua zi / eram sărbătorit am foarte mulți prieteni / dar ei și-au amintit abia a doua zi...”

Cu acest antologic poem credem că poetul încețază a mai trăi, poetic vorbind, doar a doua zi, adică într-un îndepărtat miine **Ioanid Romanescu** este acum.

VICTOR NIȚĂ

Centenar Urmuz

Sorta unui precursor

Fără de însemnătatea considerabilă a operei, așezată pe drept cuvînt printre acelea care au prevestit umitor avangarda românească și europeană, puținătatea creațiilor lui **Urmuz** pare a fi pur și simplu de necrezut. Sint, în totul, nu mai mult de cincizeci de pagini, cuprinzînd cîteva schițe (unele subintitulate „roman” sau „poem”), o fabulă care circula oral și nu s-a găsit în manuscris, trei-patru concepte de „reflecții” pe tot soiul de teme, cîteva scrisori și atît. Autorul era însă un maniac al stilului, lucra, precum **I. L. Caragiale**, cu o minuțiozitate afară din comun și s-au găsit teancuri de manuscrise cu variante nu de tot diferite față de forma finală însă cu cite un cuvînt modificat, o virgulă, o întorsătură de frază. El copia de cinci-șase ori o schiță întreaga spre a experimenta, poate, efectul în întreg al unei cratime.

S-ar putea zice, prin urmare, că a rămas puțin de la **Urmuz** fiindcă el scria ticăit, insistînd la amănunte, corijînd la infinit, ca un chinez cite un milimetru dintr-o stațuie. Cu toate acestea, la spiritul lui migălos și mănăciul s-a adăugat, spre a reduce opera cunoscută cit mai mult cu puțință, și un destin ostil, a cărui desfășurare mai cu seamă postumă e în multe laturi uluitoare. Este probabil că **Urmuz** a scris mai mult decît se știe și, într-o ladă de o mărime impunătoare, se găsiseră prin 1930 și niște caiete groase, pline de cugetări, complete, care ar fi adus poate o semnificație acum imprezvizibilă a operei lui **Urmuz**. S-au pierdut! S-au pierdut și cîteva zeci de compoziții muzicale, sonate și, pare-se, chiar simfonii — un doctor militar le luase ca să le consulte și după moartea acestuia nu s-a mai aflat nimic din partiturile imprumutate. Nici urmă de ele, cum s-a așezat uitarea definitivă și peste poeziile, în felul „Cronicarilor”, care circulau oral printre actori în jur de 1930. Nu s-a găsit cine să le culeagă.

Scrisorile, cite se cunosc, sînt puține și fără însemnătate literară: niște bilete de familie și atita tot. Actele juridice, dacă și acelea pot intra în vreun fel în discuție ca „operă”, n-au fost văzute, din cite se știe, de nimeni deși se propusese odată să fie scoase pentru studiu din arhive. Adăugînd la acestea că nici pină azi nu avem clarificată biografia lui **Urmuz**, reconstituită citeodată patetic și nimic mai mult, înțelegem că misterul cel mai adînc și un șir de coincidențe fatale care au obstrucționat pe cercetător împing și mai mult proza urmuziană în ceață. Mitul ei, alimentat incontinuu, nu e însă pozitiv, dimpotrivă.

Oricum ar fi, **Urmuz** rămîne un caz dintre cele mai pasionante, un precursor solitar care s-a exprimat alături de curente. Contemporan cu el și cu o carte apărută în 1914 („**Inginerul Tinca**”), **Dalocrin** (**Nicolae Oprea Dinu**) despre care încă nu se vorbește după cum ar merita, presimte suprarealismul pe latura magică și visătoare însă pornind de la simbolism, de la reverie și din „**Gaspard de la nuit**”. **Urmuz** nu preia aparent de nicăieri dar „urmuzianism” există înainte de el în folclor (așa cum rămîne de demonstrat) și în poezia cîltă, la **Mihail Zamfirescu**, la **Depărățeanu**, în proza lui **Caragiale**, a umoristilor de pe la 1880 și de mai tîrziu. Cum însă nu aceștia făcuseră „curențele literare” ci dimpotrivă, ilustra „bizarul” care a crescut întotdeauna indiferent de „istoria literară ideală”, a manifestelor și a programelor, înțelegem de ce **Urmuz** nu dezvoltă nimic organizat și parea să creeze totul din nimic. El exemplifică, în fond, categoria autorilor indiferenți la fenomenele normative; ca să-l așezăm într-o serie de prototipi, el este un **Dinicu Golescu** al literaturii române moderne.

Mulță vreme s-a putut susține, fără prea mari riscuri, că am avea în **Urmuz** un „amator” străin de sentimentul artei, compunînd ca să-i distreze pe alții (rude, prieteni și colegi), un naiv care ar fi revoluționat mentalitatea asupra literaturii printr-o desăvîrșită revoltă involuntară. Cînd s-au găsit însă manuscrisele lui și s-a putut confrunța totul prin elementare operațiuni filologice, a rezultat fără nici o îndoială că nu conștiința literară era aceea care îi lipsea lui **Urmuz**. Un truditore maniac al creației, laborioase precum la cei mai înrași dintre adepții literaturii somptuoase, e, nu încapă îndoială, un scriitor în toată puterea cuvîntului. „**Naivitatea**” lui care se poate, probabil, dovedi, ține numai de difuziune și nu de creația propriu-zisă; el nu este **Rousseau Vameșul**, el este **Franz Kafka** al nostru, obsedat de literatură spre a nu muri de urît.

Cînd se vor excepta acele fragmente urmuziene care tratează despre literatură și o parodiază într-un chip care nu pune la îndoială numai o tehnică sau alta ci însăși ideea clasică de „estetic” se va înțelege mai clar despre ce este vorba. Fără **Urmuz** nu avangarda ar fi întîrziat ci o întreagă literatură hotărît modernă ar fi fost mult mai greu de înțeles el a creat nu doar un stil care imitat de mulți (**Moldov**, **G. Cugler**, **Madda Holda** ș.a.) nu putuse dea izbînzii majore ci a îndrăznit, cel dintîi, să interogheze fără prejudecăți legea clasică. S-ar putea face încă o sumedenie de observații, mă rezum însă numai la două: recunoscut de istoria literară și sanctificat de avangarda ajunsă astăzi la **Academie**, **Urmuz** nu are o ediție științifică și nici o monografie care să explice, după merit, acest „moment”. Destinul straniu lucrează și azi.

ARTUR SILVESTRI

CARTE

Letopisețul

Un vîrîm masiv de 900 pagini aduce în actualitate opera lui **Neculce** într-o ediție critică, îndelung elaborată de **Gabriel Strempele**, directorul actual al **Bibliotecii Academiei**, familiarizat cu vechile noastre texte; autorul unei ediții excelente din opera lui **Antim Ivireanu**: **Didahiile**, contemporane cu **Neculce** și cu **Canemir**, savantul principenorocos, despre care găsim atîtea detalii esențiale la **Neculce**.

Ediția de față este critică, fiecare pagină avînd la subsol toate variantele, precedată de un solid studiu introductiv (120 pag.) și o „notă asupra ediției” (30 pag.), — ceea ce indică amploarea muncii editorului, autor și al glosarului și indicilor de nume de persoane și nume de lucruri. **Bibliografia** lucrărilor despre **Neculce** nu putea fi dată aici, ea singură putînd forma un volum aparte, căci „se cifrează la peste trei sute, mai multe decît cele consacrate lui **Miron Costin**”, spune editorul.

Neculce e apreciat pentru valoarea documentară și literară a operei, pentru calitățile cronicarului devotat țării, judecător competent, mai totdeauna obiectiv și informat, al faptelor și oamenilor. **Neculce** a fost în medias res, în miezul faptelor despre care vorbește, fără a se fi angajat vreodată față de o facțiune sau față de un stăpîn pentru a scrie un letopisetz partizan, cum au făcut-o atîția. Dar el n-a fost totdeauna detașat, consecvent, cum se știe. Studiul introductiv al editorului de azi arată, documentat, șirul de fapte semnificative pentru istoria **Moldovei**, pentru istoria lui **Canemir** de care s-a legat viața cronicarului, atît de frîmintată, mai ales după tragedia de la **Stănilești** (1711). Se putea valorifica pentru elucidarea unor aspecte istorice și documentul unic, descoperit de noi și publicat încă în 1969, apoi în românește în **Steaua** la tricentenarul nașterii lui **Canemir**, o relatare a unui diplomat francez martor ocular al luptei de la **Stănilești**, consemnînd detalii esențiale, politice și militare, cit și înțelegerea în șapte puncte (ultimul cu mențiunea: „Acest articol privește pe moldovenii”, document esențial, credem, pentru vastul capitol al istoriei lui **Canemir** din **Letopisețul de față** (p. 515-625). Mai ales că editorul insistă cu dreptate asupra valorii istoric-documentare a operei lui **Neculce**, față de cercetătorii predecesori, care au fost reținuți mai ales de valoarea literară a acestei opere, copleșindu-l pe autor cu toate elogiile, și nu fără motiv desigur: nu spuse **Sadoveanu** că **Neculce** și **Creangă** îi sînt cărți de căpătîi, inegalabile în specificul spiritual, de civilizație și limbă al prozei lor? Putem fi satisfăcuți acum că vechiul scris al cronicarului ne e prezentat în această ediție critică în toată autenticitatea și amploarea sensurilor și frumuseții construcției literare.

Valoarea noii ediții stă în acuratețea textului, fiind vădită grija de exactitate și de specific, al limbii, al scrisului marcat de epocă și de personalitatea cronicarului. Subliniem, de asemenea, bogăția variantelor, a comentariilor, a glosarelor și a observațiilor critice în legătură cu edițiile anterioare, inclusiv la ediția acad. **I. Jordan** de acum aproape trei decenii, nu lipsită de „unele inconsecvențe în transcriere, prezența adesea a unui u final acolo unde nu se găsește în original” (p. 149). Dar și în actuala ediție dificultățile transcrierii persistă: pe mai multe pagini, editorul ne vorbește de complicata grafie a copiștilor lui **Neculce** după care s-a făcut transcrierea de acum a prozei cronicarului: foarte des apare grupul șș ca în cuvintele: **domnesșii**, **boeresșii**, **muntencesșii**, **eresștini**, niște oameni, lăsați așa de editor în acest volum. Ceea ce pare ciudat, ca și păstrarea dubletelor: **cetaate**, **lupp**, **suppee**, **saale** (p. 151), sau accentul în: „s-au făcut mare stricăciune țării” (p. 353); el apare adesea pe finală, fără rost: **giupinesălă**, unde face că acest nume ace-ște fapte rătă (189) etc.

Ediția critică îndelung elaborată și studiată de **G. Strempele** aduce în actualitate opera cea mai însemnată a literaturii noastre vechi, însoțită de un amplu studiu istoric și literar și de sinteza critică a cercetărilor din trecut, pe care le valorifică cu discernămint și solidă documentare. Nu vom pierde din vedere faptul esențial, pus în lumină de variantele fiecărui rînd, atît de bogate: oglinda fidelă atît de instructivă și de pitorească, a unui mare moment din evoluția limbii noastre literare de acum aproape trei sute de ani. Editorului i se cuvine toată prețuirea cititorilor și cercetătorilor pentru realizarea acestui act de cultură, semnificativ prin sinteza istorică, literară și lingvistică ilustrată în opera lui **Neculce**.

GH. BULGAR

CAP LIMPEDE

Un articol remarcabil

Mai multe deplasări în mediul rural, în cadrul „**Lunii cărții la sate**” și cu alte prilejuri, i-au dat distinsului istoric literar și editor **Valeriu Răpeanu** posibilitatea abordării pertinente, într-un articol publicat în nr. 8/1983 al „**României literare**”, a mai multor probleme privind „starea cărții” la sate și nu numai acolo. Evidențînd, ca o trăsătură fundamentală a fenomenului cultural de la țară, nestăvilita foame de lectură, de carte literară a locuitorilor de toate vîrstele, dar mai ales a tineretului, **Valeriu Răpeanu** se referă la relativitatea cifrelor privind stocul de carte, la necesitatea măsurilor de recartare suplă, operativă, la faptul că în licee nici numărul de ore de limbă și literatura română, nici programa la aceste disci-

pline nu sînt cele dorite ș.a.m.d. Inșă cel mai mult îl nemulțumește pe autorul articolului folosirea abuzivă a cifrelor, a datelor statistice pentru a se demonstra obținerea de succese. Dar cifrele respective „sînt relative, deoarece nu spun esențialul”. Adică nu spun că „în satul nostru cartea literară, cartea scriitorului contemporan, cartea de lectură nu constituie încă o prezență satisfăcătoare, ba chiar aș spune că e o prezență departe de a fi satisfăcătoare”. Se tot oferă procente, pe total și pe cap de locuitor, ale creșterii vînzării de carte față de situația de acum mai bine de trei decenii, cînd s-a instituit „**Luna cărții la sate**”. Procente fără nici o valoare. Pentru că vînzarea de carte în urmă cu 32 de ani sau cu mai mulți ani se făcea în funcție de cererea de atunci. Este deci normal ca desfacerea cărții în prezent, la sate sau în

orice alt loc, s-o analizăm în funcție de cererea de astăzi, și nu s-o raportăm la cifrele de acum cîteva decenii, raportare care nu spune nimic și nu servește la nimic. Dar să-i dăm cuvîntul chiar autorului: „Starea de satisfacție în fața spectaculoaselor creșteri procentuale... ne face să nu vedem faptul că, în fond, numărul cărților românești actuale, al cărților literare în primul rînd, este insuficient, mult sub capacitatea reală de lectură a locuitorilor din mediul rural. Pentru autorii cunoscuți mi s-ar putea arăta cererile neonorate. Și e adevărat. La nivelul tirajelor practice acum, într-un sat mai mare nu știu dacă se pun în vînzare două-trei exemplare din cărțile românești. Pe care cititorii le cer într-un număr mult mai mare. Și nu le

afliă nici în bibliotecă”. Rezultatul? Sătenii citește, în lipsă de altceva, cărțile apărute în anii '50, de care, vai!, sînt încă burlășite bibliotecile noastre publice, mai ales cele de la țară. Pentru că rupe cu prezențarea festivă, convențională, idilică a „stării cărții” la sate, pentru că trage cu vîșoare un semnal de alarmă cu privire la numeroase aspecte ale „muncii cu cartea”, începînd cu problema tirajelor cu totul nesatisfăcătoare acordate autorilor contemporani, și în special celor tineri, pentru că oferă, implicit, numeroase sugestii avînd drept scop îmbunătățirea situației actuale, articolul lui **Valeriu Răpeanu** „Prezența cărții la sate” se remarcă, fără îndoială, ca una din intervențiile valoroase prin presă din ultima vreme. (**Ion D. Goia**).

O piesă

A depășit cifra de 100 de spectacole piesa de mare penetrație în sufletele spectatorilor, care este „**Cartea lui Iovită**” de **Paul Everac**, montată la **Teatrul Național**. Deși nu este un spectacol ce-ți oferă o recreere comodă pentru 2 ore, ci este o reprezentație de mare densitate de idei, răscolitoare, care te face să cugeți singur multă vreme la marile probleme ce le ridică, întîlniți la casă aflușul: „Nu mai sînt bilete”. Meritul principal revine aceluși dramaturg de excepție care este **Paul Everac**, cel ce cu laserul inteligenței lui a pătruns în cele mai delicate unghere ale psihicului omenesc, scoțînd la iveală poate cel mai captivant portret de erou contemporan al dramaturgiei românești, inginerul **Iovită**. De o cinste și o curățenie sufletească amintind de puritatea crista-

lului, regenerat mereu de adierea adevăratului romantism revoluționar, **Iovită** crede cu încăpăținare în frumusețea omului, în relațiile frumoase cu semenii săi, bazate pe adevăr, pe corectitudine, pe dragoste de țara ta, de viitorul ei. Indrăgostit de munca lui, el nu se preocupă să o ambaleze în poleială strălucitoare care „să ia ochii”, ci facează creator în miezul ei, în fondul lucrurilor, rămînd credincios lui însuși și acționînd în orice clipă pentru mai binele nostru de miine. Din meciul lui de box cu impositorul, lașitatea, arivismul, căpătuiala, micimea sufletească, el iese plin de sînge, dar nu învins. **Vigoarea** cu care el crede în perspectiva de miine, forța lui de a se ridica de la pămînt respirînd oxigenul adevărului, sînt apanajele invingătorului. El cîștigă o bătălie mai importantă: aceea de a privi limpede în ochii lui

(Urmare din pagina 32)

sinceritatea convingerilor pe care, iată, oamenii se ridică să le cinte, dovadă că tinerii nu resping ideile mari și incompetența care nu știe să le vehiculeze), Vasile Seicaru și Ștefan Hrușcă, încheind rotund o întâlnire pe care o vom reține ca un avans în contul unor posibile viitoare manifestări mai ample.

Pitești, în scădere ușoară

Localități: Mărăcineni, 19 martie 1983, orele 14,15, sala Institutului de cercetări pomicele; Pitești, 19 martie, orele 18, Sala sporturilor.

Durate: o oră și jumătate — spectacolul de la Mărăcineni; 7 ore, cel de la Pitești.

Număr de spectatori: 300 la Mărăcineni; 5 000 în Sala sporturilor din Pitești. **Calitatea spectacolului:** foarte bună, concentrată, densă calitativ manifestarea de la Mărăcineni; medie aceea de la Pitești.

Atmosfera: intimă, caldă la Mărăcineni; lipsită de coerență în manifestarea de la Pitești.

Noutăți: au revenit în cenaclu cîntărețele din Cimpulung Museel, Anca Heroiu și Gheorghita Glinasti. Cîntecul „Ana lui Manole”, al Mirelei Atudorei, pe versurile poetului Adrian Păunescu, a căpătat o nouă interpretare prin prezența Ancăi Heroiu. A debutat grupul folk bucureștean „Laborator”. Vasile Seicaru a cîntat, în premieră, „Antiprimăvară” (versuri Adrian Păunescu).

Aportul organizatorilor: Mulțumim conducerii de partid a județului Argeș, tovarășului prim-secretar Ion Sirbu, pentru felul în care indeobște este primit în Argeș cenaclul. Mulțumim, de asemenea, reprezentanților organizației de tineret din Argeș care, în condiții grele, au înfrupt o organizare remarcabilă. Aducem recunoștința noastră oamenilor de ordine care au avut îngrata misiune de a-l despărți pe oamenii cu bilet de cei fără bilet într-o încercare anevoioasă.

Am acceptat invitația colectivului de muncă de la Institutul de cercetări pomicele de la Mărăcineni și iată-ne abătîndu-ne pentru câteva ceasuri de la traseul inițial. Ne-au întâmpinat cu multă bucurie dr. ing. Parnia Pirvan, actualul director al Institutului, și o cunoștință mai veche și prieten al cenaclului, fostul director, dr. ing. Ilariu Isac. După ce ne-au arătat realizările cu care se mîndresc, gustînd noi în sine din soiurile de mere și pere ameliorate în acest laborator natural, gazdele ne-au poftit în cocheta sală în care eram așteptați de oamenii acestui harnic colectiv. Aveam să dialogăm direct, fără microfoane, iar atmosfera creată avea să ni se facă remarcabilă lipsa lor. Duce Bertzi înțelege primul că alegîndu-și aceste locuri, oamenii aceștia și-ar fi putut spune: „Și-așa-mi vine cite-un gînd / Să plec prin livezi cîntînd”. Cu toții pricep aluzia și nici nu ne vine greu să ni se alature dat fiindcă „Cîntec pentru Oltenia” bucuria îi cuprinde fără nici o excepție. Nicolae Cenăan întreține în continuare buna dispoziție pentru toți cei prezenți, Mihaela Popescu sensibilizează cu rezonanța cîntecul său. Costas Caracostas, pentru asemănarea formelor sale cu rotunjimile mărului, este prezentat printr-o inspirație asociere: „Deliciosul de Cenaclu”. Cîntecul „Submaringul galben” îi impulsionează pe toți cei prezenți transpunînd totul într-un entuziasm cuceritor. Și pentru ca „play-ul” să sune întocmai pe bandă, toată lumea face în toate felurile. Nu știm exact cine a redat sunetul mării, știm doar că grupul constanțean Poesis a cîntat și aici superba poezie a lui Zaharia Stancu, „Elegie” (Unii

spun că ești încă frumoasă). Au mai fost prezenți grupul Ecoul, grupul Mesaj cu un fragment din piesa lor de rezistență, „Gogin”, apoi Ildiko Szabo, Ștefan Hrușcă și Vasile Seicaru, descriînd pe rînd valențele largi expresive ale manifestării noastre. Cîntăm ideea de continuitate în istorie cultivînd dragostea pentru părinți și țară, și avem în finalul spectacolului nostru bucuria de-a exemplifica un act educativ adevărat și viu. Copilul de 8 ani, Andrei Uțoi, și-a ridicat glasul firav dar luminat de puritate alături de noi cîntînd „Jurămînt la Putna”, semn că noua generație nu-și va uita eroii și nu va înceta să țină aprinsă candelă amintirii lor. Am cîntat, de aceea, „Trăiască România” pentru gloria României eterne, pentru garantul libertății ei, președintele Nicolae Ceaușescu.

La Pitești încercăm să nu risipim nici o clipă și începem prezentînd candidaturile la topul nostru. Ajungem însă repede la concluzia că publicul acesta prezent în Sala sporturilor, după felul în care reacționează, gălăgios și fără discernămint, nu va vibra conform așteptărilor. Remarcabil a fost entuziasmul cu care a fost primit, aici, în locul unde cu câteva luni în urmă echipa Universitatea Craiova fusese grav prejudiciată printr-un arbitraj părtinitor și printr-o lafel de părtinitoră intervenție a unor oameni de ordine, „Cîntec pentru Oltenia” — un succes răsunător. „Iancu la Tebea”, cîntecul situat și de această dată pe primul loc (1 456 de puncte) demonstrează cu toată forța tendința de-a face din eroii poporului român, nume de referință în sufletul tînăr. Dar, iată clasamentul obținut după gust și aprecierile piteștenilor: 2. „La adio” (Vasile Seicaru — 1 104 pct.), 3. „Rugă pentru părinți” (Ștefan Hrușcă — 1 026 pct.), 4. „La o cană cu vin” (Ecoul — 822 pct.), 5. „Cîntec sopțit” (Poesis — 723 pct.).

După intervenția lui Nicolae Cenăan, savurată de toată lumea, atmosfera pare a se apropia de ceea ce visăm. La „O șansă păcii” zvonirile miilor de brațe prungesc parcă bătaile inimilor lor într-un sugestiv și hotărît apel. Și fiindcă „Trăiască România” se cîntă entuziasmat, vulcanic, conducătorul cenaclului crede de cuviință să facă și unele cadouri: „Viitorul” lui Labis electrizează. Urâm glorie eternă poeziei sale, o poezie adevărată, o poezie care se implică în revoluție odată cu oamenii ei. Apoi, lansarea cîntecului „Antiprimăvară” îi surprinde pe „cei mai buni doi cîntăreți ai momentului”, Vasile Seicaru și Ștefan Hrușcă, într-un moment de frumoasă colegialitate.

La Slobozia, cîmpia cîntă!

Localitatea: Slobozia, 21 martie 1983, orele 18, sala Casei de cultură.

Durate: 5 ore și un sfert și încă o jumătate de oră, afară, în fața Casei de cultură, după încheierea spectacolului.

Număr de spectatori: 1 000, într-o sală de 600 de locuri, și alți 2 000 afară. Acestora dintr-un punct încolo li s-a asigurat transmiterea sonoră a spectacolului.

Calitatea spectacolului: foarte bună. **Atmosfera:** la început mai reținută, transformată treptat într-o atmosferă vibrantă, atingînd cota ei de vîrf la finalul spectacolului cînd, dat fiind că oamenii n-au dorit să plece spre casele lor, așteptîndu-ne afară, am fost nevoiți să mai stăm și aici încă o jumătate de oră.

Noutăți: A revenit în cenaclu Gil Ioniță. Semnalăm, de asemenea, prezența la acest spectacol a actorului Teatrului „Giulești”, Mihail Stan. S-a renunțat la formula grupului Monolit, Florin Ochescu apărînd din acest spectacol alături de membrii grupului Iris (în componența căruia a mai activat), înlocuindu-l pe Dan Bădulescu. A fost prezent pe scena

cenaclului ansamblul aromân „Steauă di dor”, cîntînd și jucînd „Șopot, șopot” (Izvor, izvor) și „Parinteasca dimandare” (Statul părintesc). Prozatorul și publicistul Mihai Vișoiu a fost prezent cu două fragmente eseistice în lectura poetului Adrian Păunescu și a actorului Mihail Stan. Ștefan Hrușcă a interpretat, în absența autorului, cîntecul lui Vasile Seicaru, „La adio”.

Aportul organizatorilor: Mulțumim conducerii organizației de partid a județului Ialomița, tovarășului prim-secretar Gheorghe Tănase, pentru sprijinul acordat, pentru înțelegerea nevoilor tinerilor. Salutăm aportul organizatorilor uteciști. Mulțumim reprezentanților inspectoratului județean al Ministerului de Interne pentru modul în care au rezolvat problemele impuse de desfășurarea manifestării noastre.

Spectacolul de la Slobozia, unde eram așteptați cu o nerăbdare despre care bucuria primirii spunea totul, a început cu un microconcert rock în care, după evoluția constant ridicată a grupului Pro Musica, eram curioși să-i auzim pe cei de la Iris în noua sa alcătuire, cu Ochescu și Olteanu, tandemul a doi chitariști de frunte al rock-ului românesc de azi, cu o secție ritmică recunoscută prin exactitatea balansului (Ion Dumitrescu — tobe, Marty Popescu — bas) și cu prospețimea Sandei Lăcătușu, o formulă de la care sperăm acel pas înainte și ascensiunea în gustul publicului. După intervenția solistică a trupei Flapo, o prezență permanentă în plămada alcătuirilor sonore ale cenaclului, trecem la prezentarea cîntecelor de top, ale membrilor individuali. Și în această seară succesul i-a suris aceluia care de o bună perioadă cîntă cu regularitate. Iată configurația clasamentului din această seară: 1. „Iancu la Tebea” (autor Adrian Păunescu, interpret Ildiko Szabo — 430 pct.), 2. „Rugă pentru părinți” (Ștefan Hrușcă — 424 pct.), 3. „La adio” (autor Vasile Seicaru, interpret Ștefan Hrușcă — 378 pct.), 4. „La o cană cu vin” (Ecoul — 304 pct.), 5. „Jurămînt la Putna” (Gil Ioniță — 184 pct.).

Momentul cel mai emoționant a fost legat tot de o prezență inedită: Ansamblul aromân „Steauă di dor”. Cîntecul și dansurile lor ne-au creat impresia unei întoarceri la izvoarele limbii române, ale obiceiurilor străvechi și emoția nu ne-a fost mai mică decît dacă ne-am fi întîlnit cu frații ai noștri de peste veacuri. Legăm de acest extraordinar moment, lărgindu-i semnificația, cîntecul nostru de țară prin „Trăiască România” pentru ideea de libertate, prin „Clopotul reintregirii” pentru ideea de unitate națională. Și iată încă o dovadă a calităților terapeutice ale manifestărilor noastre în continuul unui alt bilet: „În vară, „Dor de Eminescu” a ajutat într-un spital din București copiii să trăiască și să iubească viața. Vă mulțumesc” (Spitalul Fundeni — copiii de la secția de chirurgie cardiovasculară).

La sfîrșitul spectacolului, o mare de oameni ne aștepta într-o lăudabilă neclintire, afară în noapte.

Am rămas încă o jumătate de oră trăind noaptea cu lumina versurilor marelui Eminescu, recitînd împreună „Oda în metru antic”, reluînd apoi câteva din cîntecul îndrăgite ale cenaclului. Am plecat din Slobozia păstrînd în sufletele noastre căldura unei nopți care ne amintea prin respirația ei că, înaltă și bogată, vara este aici mai aproape ca nicăieri.

Acolo unde Dunărea zămisleşte oameni

Localități: Brăila, 22 martie 1983, orele 18, Sala sporturilor.

Durate: 7 ore.

Număr de spectatori: 5 000. **Calitatea spectacolului:** foarte bună. **Atmosfera:** tinerească, patetică, bună

receptivitate, în totul o seară mare, mare, aici la Brăila.

Aportul organizatorilor: Mulțumim conducerii organizației de partid a județului Brăila, tovarășului prim-secretar Ion Catrinescu, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei manifestări. Dealțul, Brăila, dintre toate județele care aveau să fie cuprinse în traseul acestui turneu, și-a exprimat prima bucuria de a ne avea oaspeți. Mulțumim, de asemenea, tovarășului Virgil Dumitriu, activist al secției de propagandă a Comitetului județean de partid, Brăila, pentru grija acordată în timpul șederii noastre pe teritoriul județului. Salutăm modul în care tinerii organizatori uteciști s-au implicat în buna desfășurare a spectacolului nostru.

Intrăm în atmosferă introducînd formațiile noastre de rock. Apoi urmă, fără a pierde prea mult timp, prezentarea pieselor de top. O fericită coincidență îl aduce pe Adrian Păunescu, cu prețul unui efort deosebit, chiar cînd se cînta piesa sa „Iancu la Tebea”. Cu o noapte în urmă, după spectacolul de la Slobozia, plecase la București unde trebuirile revistei și nevoile altor oameni îl așteptau. Ajunsesse la primele ore ale dimineții, furînd pe drum câteva minute de somn. Și, iată, acum era din nou prezent, de astă dată la Brăila, într-un spectacol care-l solicita cit pentru o zi de lucru adăugată aceleia deja împlinite pînă la acea oră. După prezentarea tuturor pieselor de top, cîștigat și aici de „Iancu la Tebea” (2 712 pct.) aveam să continuăm cu o a doua parte, de data asta fantastică. Dar iată, înainte de toate, ordinea cîntecelor în continuarea ierarhiei stabilite de preferințele brăilenilor: 2. „La adio” (Vasile Seicaru — 1 623 pct.), 3. „Rugă pentru părinți” (Ștefan Hrușcă — 1 392 pct.), 4. „La o cană cu vin” — Ecoul — 1 083 pct.), 5. „Te salut generație-n blugi” (Pro Musica — 774 pct.).

Aflăm și atragem atenția asupra faptului că unii dintre oamenii care au apărut pe bună dreptate sala, au comis unele excese, cu care nu putem fi de acord, bruscînd oamenii. Aveam să primim mai tîrziu în legătură cu acest fapt un bilet al cărui conținut era acesta: „Vă mulțumesc cei ce au fost brucșiți de cai. Ar fi mai bine să fie duși la C.A.P., iar umorul precizării din final este savurat de întreaga sală: „(călăreții)”. Și dacă unele lucruri mai pot fi iertate, acela aflat dintr-un alt bilet, mărturisindu-ne că tinerii de la țară n-au avut dreptul să meargă la cenaclu pe motiv că se află în campanie, trebuie combătute cu toată fermitatea. Iată cum încheie acela ce ne scrie: „Regret nespusele cele întimplate, pentru colegii mei și pentru cei care au uitat că au fost ca noi”. Sigur că astfel de „modalități operative”, confirmate dealțul și de alte bilete, sînt profund dăunătoare și în afara spiritului democrației socialiste. Răspunsul nostru este cîntecul lui Valeriu Penișoară „Fii de țărani”, la care autorul versurilor, poetul Adrian Păunescu simte nevoia să adauge versurile: „Doar prostii privesc către sate cu ură, / Noi — satului nostru i-aducem onor, / Să facem și celor din sate cultură, / Ca ei să ne dea din culturile lor”. Din sală se cer cîntece pentru pace și vom aduce, alături de binecunoscutele șlagăre „O șansă păcii”, „Linda” sau „Să fie pace în lume”, și un cîntec din patrimoniul cultural aromân, „La mușata armănă”. Le-au unit pe toate scandările repetate ale celor prezenți, dînd glas voinței celei mai fierbinți a omenirii: „Ceaușescu, pace!”. Dar exemplele educative ale unei asemenea manifestări au, în funcție de necesitate, o gamă și mai largă de exprimare. La un moment dat, cineva din public strică printr-o ieșire anapoda starea de spirit creată într-un efort colectiv. Este chemat în fața microfonului pentru a spune ce crede despre fapta sa, dar — este evident pentru oricine — influența sub care se găsea avea altă natură decît cea artistică. Oricum, forța exemplului dat precum și recunoașterea vinei pe care o poartă aceia care ar putea oferi variante umanizatoare, spiritalizante căutărilor oamenilor este un câștig cu care puține instituții de cultură se pot mîndri. Ștefan Hrușcă, interupt mai înainte, revine și cîntă „La nunta ta” cu un succes imens. Consemnăm intervenția în premieră a unei săli la realizarea interpretativă a acestui minunat refren. Astfel de produse exemplare ale celui mai adevărat cadru al exprimării democrației în cultură, „Festivalul Național Cîntarea României”, inițiat de președintele Nicolae Ceaușescu, ne vorbesc nu doar despre cum trebuie făcută educația tinerilor azi ci explică și de ce oamenii fac uneori gesturi care altfel ar fi poate greu de înțeles: „Sînt din București, am venit pentru cenaclu și stau la Traian-Hotel. Am o preferință: aș dori cîntecul „Trăiască România”. Recitalul lui Vasile Seicaru și suplimentul acordat peste cele întimplate pînă aici, cu piese ale trupelor noastre rock, piese dansante continuînd apoi cu alte cîntece cerute pe parcursul serii de oamenii din sală, cu recitarea realizată de Adrian Păunescu a unei poezii noi sau a binecunoscutei „Pacient”, au încheiat bogat o seară față de care, caracterizarea făcută de citiva elevi de clasa a VIII-a ni se pare relevantă: „Cenaclul dumneavoastră a aruncat o scînteie la Brăila și catargele vapoarelor au luat foc. Un tipăt în noapte al unui pescăruș a metamorfozat în unde crețe cerurile brăilene. Scînteia a cuprins și sufletele noastre”. Se pare că prin aceste locuri Dunărea zămisleşte oameni...

CONSTANTIN DRAGOMIR

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele: 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891.

Emoționante dovezi de dragoste pentru cultura română de azi ne dau tinerii români și maghiari din Tirgu Mureș care ne adresează numeroase scrisori de chemare în minunatul lor oraș, în mult iubitul lor județ, unde Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, proiectează, ca și la Brașov, Cluj-Napoca și în alte localități din Transilvania, o rapidă revenire.

Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, proiectează, ca și la Brașov, Cluj-Napoca și în alte localități din Transilvania, o rapidă revenire.

Scrisoarea tinerilor din Tirgu Mureș (față și verso)

Fără să existe o precizare privind data la care Cenaclul Flacăra va fi din nou prezent la Iași, autoritățile de tineret din acest oraș ne aduc la cunoștință un fapt incredibil și totodată unic în istoria culturii: 30.000 de tineri ieșeni și-au plătit biletele de intrare la cenaclu pentru orice clipă în care Cenaclul Flacăra

va putea fi acolo. Organizatorii ieșeni au propus perioada 5-10 aprilie. Le vom răspunde în numărul viitor al revistei, lor și tuturor celor care au de exprimat dorințele tinerilor pe care îi reprezintă, cu privire la viitoarele întîlniri ale Cenaclului Flacăra cu tinerii din toată țara.

Flacăra revine

Sînt oameni care trăiesc datorită lui Iulică Voinea

Ca să intrăm, ca să-l putem bate în ușă, a trebuit să sârim gardul, un gard scund, e adevărat, la adăpostul întinericului. S-a înconjurat de multă tăcere în ultima vreme doctorul Voinea, a decuplat soneria, răspunde arareori la telefon. N-am mai fost în casa cu numărul 20 de pe strada 9 Mai din vara anului trecut, cînd l-am descoperit pe medicul arădean. Acum stăm din nou față în față și spune: „Cred că s-a procedat foarte birocratic, iar cercetarea n-a avut în vedere experimentul pe omul bolnav, căruia de fapt i se adresează tratamentul meu. Am citit că animalele mici au murit, dar asta nu mă miră. Eu am făcut experiențe pe animale mari, pe vaci, pe scoafe, chiar și pe cai am încercat — dar tot n-a mers la fel de bine ca pe om! Oricum, cu mine nu s-a consultat nimeni. De ce? Au fost adevărate asalturi într-o vreme la poarta casei lui Iulică Voinea, cite 150 de oameni în fiecare zi, dacă nu mai mulți. Îi spunem că s-a hotărît continuarea experimentului, dă din cap și nu prea crede, el a sperat că într-o singură lună de zile s-ar fi putut rezolva totul, punîndu-se pe picioare un „staționar” în care internările să se facă pe baza consumămintului bolnavului. Dar un asemenea pas nu poate fi făcut fără un temel important, decizia fiind hotărîtă în urma unor rezultate incontestabile, evidente, nu după supoziții și afirmații unilaterale. Așa ceva însă

nu există. Ne gîndim că de metoda de tratament a doctorului arădean nu se ocupă, practic, la această oră decît revista „Flacăra”! Centrala medicamentelor, ca titular de brevet, subvenționează cercetarea desfășurată la Institutul oncologic, iar Ministerul Sănătății a aprobat desfășurarea experimentului. A fost un pas important, dar nu unul decisiv. Lui Iulică Voinea îi lipsește ceea ce în termeni de specialitate se numește „cazistică”. Iar fără cazistică nu poate fi convins nici un specialist, ca să nu mai vorbim de oamenii de decizie ai sectorului de sănătate. Cine să facă însă această cazistică? Privim sacii cu scrisorile primite de Iulică Voinea și, deodată, ne vine o idee. Notăm mai multe nume în carnet. Reveniți în București, alcătuiți următoarea scrisoare, copiată în mai multe exemplare:

Stimate tovarășe, vă scriem în numele cauzei pe care revista noastră nu numai că a scos-o la iveală, dar o și susține cu tărie, crezînd în continuare că ea merită pe deplin: tratamentul anticanceros după metoda dr. Iulică Voinea. În urma unei recente vizite la Arad, am aflat că și dumneavoastră ați aplicat tratamentul după această metodă. Nu este alcătuită, din păcate, la această oră o cazistică precisă, o statistică a cazurilor îngrijite de Iulică Voinea, deși despre

unele dintre succesele lui revista noastră a relatat cîte ceva. Tocmai de aceea, spre convingerea multor specialiști încă sceptici, care nu cred în acest tratament, ne-am gîndit să apelăm la dumneavoastră. Vă rugăm, asadar, să ne scrieți de urgență, descriîndu-ne pe larg toate amănunțele legate de boala tratată: debutul ei, primele tratamente efectuate, operația sau internarea în spital, cum ați ajuns la dr. Voinea, cînd ați început tratamentul după metoda originală a medicului veterinar din Arad, cum vă simțiți în momentul de față. Atașați eventual documente (în copie) care să ateste boala cancerosă, eliberate de medicul care v-a consultat înainte de a vă duce la Iulică Voinea. Problema, trebuie să recunoașteți, este mult prea importantă pentru a fi tratată cu superficialitate. Există prea mulți oameni suferinzi, condamnați de boala nemiloasă numită cancer, pentru care mărțiuria dumneavoastră poate însemna o uriașă rază de speranță, dacă nu chiar salvarea. Vă rugăm, în numele acestui nobil scop, să ne scrieți cît mai repede, contribuînd astfel și dumneavoastră la efortul nostru de a da o șansă vieții. Pentru acest lucru, vă mulțumim. După cîteva zile, scrisorile au început să sosesască la redacție. Din păcate, nu toate cele pe care le așteptam. Am scurtaț cit am putut, am selectat și, acum, pe cîteva le încredințăm tiparului. Creдем că merită!

O viață scăpată de la întineric

„Sînt Găică Gheorghe din Galați, str. Cotești nr. 10, am avut o operație la plămînul drept și după revenirea din Spitalul T.B.C. din Galați m-a dat ir hepatită. Am fost internat de urgență la Spitalul județean Galați, unde mi-au făcut toate analizele și m-au ținut 3 săptămîni de zile, dar după tratamentul făcut nu m-am simțit bine, tot mai rău și mai rău, doctorii de aici mi-au chemat familia și au spus să mă ia acasă că nu mai apuc Crăciunul, adică sărbătorile de iarnă, și le-au spus să se pregătească de moarte, dar în luna noiembrie 1982, ziua 21, am mers la doctorul Voinea și urmind tratamentul pe care mi l-a dat, pînă la Crăciun mi-am revenit la normal, că pe data de 28 decembrie am întrerupt tratamentul pentru a putea servi cîte un pahar de vin cu familia de Revelion și cam așa am strigat eu: „Joacă bine și n-desat, cu haine de înmormîntat!” Vă puteți da seama cîtă bucurie era în familia mea, la fiice, fecior, nepoțel și la soția mea, pentru o viață scăpată de la întineric. Cînd am fost externat din Spitalul județean din Galați i s-a spus familiei că nu mai au ce să-mi mai facă, fiindcă mi-ajunge gălbînarea la cap și mor, că am multe complicații, gălbînarea, plus ciroză, plus operația la plămînul drept, dar acum nu-mi rămîne decît să vă urez și dumneavoastră tot atîta sănătate cîtă am și eu, fiindcă mă simt bine și nu-mi amintesc de boală”.

Un cioban revine la oile lui

„Vă scriu eu, soția lui Șerb Gheorghe, fiindcă el nu știe atît de bine ce au spus medicii despre boala lui. În 1930 soțul meu se simțea foarte rău, avea amețeli, slăbiciuni, nu avea poftă de mîncare, era nervos și nu putea face nici un efort. În februarie '80 a fost la Brașov pentru a face analize să vadă ce are și s-a întors cu diagnosticul „arteroscleroză la cap”. A urmat cu o serie de medicamente, majoritatea străine, apoi a mers la control, a luat altă serie de medicamente, dar în zadar. Prin aprilie i-a apărut la buza inferioară o mică bubă la care nu am dat importanță. El se simțea tot mai rău. Au trecut cîteva luni, vîzînd că nu se mai vindecă rana am fost la un medic stomatolog din Ineu, pentru a-și face un control la dantură, avînd-o cam defectă și făcîndu-ne impresia că de aici poate provine bubă. Doctorul ne-a trimis de urgență la Timișoara, la dr. Urtiță, dar dînsul era plecat la București. Ne-a văzut dr. Vasiliuță și ne-a dat diagnosticul „epiteliom spinocelular”, recomandîndu-ne urgent operație. L-au internat în august la Spitalul maxilo-facial din Timișoara, unde a fost operat de dr. Craiovean și ulterior transferat la Deva. I-a fost scoasă crusta și ganglionii din ambele părți. După perioada de spitalizare a venit acasă. Un timp parcă era mai bine, apoi iar a început să-l înțepe prin buză, pe sub barbă, slăbiciuni și rău. Ne-am dus la București, la dr. Dănilă, și a urmat tratamentul aproape un an, nu-l era mai rău, dar nici foarte bine. În 1981, cam prin august, i-a apărut din nou rana la buză, dar de data aceasta în partea stîngă. La Timișoara ni s-a recomandat din nou operație, dar n-am mai fost de acord. Atunci am încercat la Sibiu, la dr. Simțian. Ne-a spus că epiteliomul s-a extins în toată gura, operație nu e cazul, mai bine îi facem raze. I-a luat crustă pentru analize și după ieșirea rezultatelor a fost transferat la oncologie, la dr. Cornea, unde a făcut 14 raze după care i-a fost foarte rău. Trei luni, adică din noiembrie 1981 pînă în februarie 1982 n-a putut mîncă decît lapte și ceal. A fost ceva îngrozitor, ce crize avea! Prin martie, fiindu-i mai bine, a plecat la oi, fiind de meserie cioban. Dar nu putea face nimic, nu putea suporta frig, nu putea suporta mai tîrziu nici căldura solară, în orice caz, rău. Noaptea avea crize, îi strîngea gura, se scula și se plimba, nu stia ce să facă. Întîmplător am citit în revista Flacăra despre dr. Voinea. Între timp am mai discutat și cu alți medici, ca dr. Mosora de la Cluj, dr. Duma de la Arad, care mi-au spus că numai

localizat dacă se poate, căci este o boală nevindecabilă. Fiind disperat, am încercat la dr. Voinea, cam prin iulie 1982. Cu foarte mare greutate am obținut medicamentele. Un timp i-a fost foarte greu cu tratamentul, dar după el se simte foarte bine. S-a îngrășat, acum se află cioban la oile C.A.P.-ului Cermel, jud. Arad, unde lucrează. Stă în aer liber, prin frig, muncește, lucru care nu demult era imposibil la el. Chiar și prietenii lui sînt impresionati de schimbare. Așa că vă mărturisesc că trebuie prețuit mai mult ce a făcut dr. Iulică Voinea, fiindcă dînsul a făcut în 3 luni ce mulți nu au putut face în 2 ani”. (Șerb Maria, comuna Poiana Sibiului nr. 345)

„M-am agățat de acest tratament cu toată ființa mea”

„În urma scrisorii primite vă răspund cu deosebită plăcere. În luna oct. 1982, simțindu-mă foarte rău, am făcut o radiografie pulmonară la Policlinica jud. Caraș-Severin și pe baza acestei radiografii mi s-a făcut internarea de urgență la spitalul vechi din Reșița, secția „boli profesionale”. După multe analize și radiografii s-a constatat că am cancer pulmonar, am stat internat în spital 18 zile, timp în care starea sănătății mele s-a înrăutățit pe măsură ce treceau zilele. Îmi pierdusem pofta de mîncare și apoi am fost externat cu diagnosticul „neoplasm pulmonar dr.”, diagnostic dat fiicei mele, împreună cu bilețul de ieșire din spital. Totodată i s-a spus că mai am maxim 3—6 luni de trăit. Fiica mea mi-a spus însă adevărul și, după ce am aflat din revista dv. despre dr. Voinea din Arad, cu ajutorul prietenilor fiicei mele din Timișoara și Arad, care la rîndul lor au avut cunoștințe și prieteni, a ajuns să-i înmîneze dr. Voinea ieșirea mea din spital cu toate analizele și diagnosticul stabilit de medicul oncolog din Reșița, Dorind din tot sufletul să trăiesc căci sînt numai de 62 de ani și auzind verdictul dat de medicul din spital, m-am agățat de acest tratament cu toată ființa mea. Am început în data de 24 noiembrie '82 și de la primele picături luate și primele ungeri cu alifia dată am constatat că s-a întimplat tocmai cum spusese dr. Voinea. Lucrul acesta mi-a dat încredere că tratamentul își face efectul și că trebuie să-l continui. În momentul de față sînt la a treia serie de medicamente și mă simt foarte bine, nu mai am dureri, mi-a revenit pofta de mîncare și am ajuns iarăși la greutatea pe care am avut-o înainte de a mă îmbolnăvi, într-un cuvînt m-am revenit complet. Pe această cale doresc din tot sufletul să-i mulțumesc doctorului Voinea, acestui om care mi-a redat sănătatea, și să-l încurajez în activitatea sa”. (Knejevici Milan, Bd. 23 August, bl. 28, ap. 11, Reșița)

„Cînd am început să ies în oraș, mulți oameni întorceau capul după mine”

„În anul 1980 mi-a apărut pe pielea o examă, „prurit”, pe care medicii cărora m-am adresat au luat-o drept o boală de piele, fără prea multe investigații. În august 1980, după un efort fizic de cîteva zile, mi-a apărut un ganglion la axila stîngă, dar fără dureri. Nici acestuia nu i-am dat prea multă importanță, ca dealtfel și medicii care m-au văzut. În martie 1982 mi-a apărut o adenopatie supraclaviculară stîngă, simțeam că nu am putere și poftă de mîncare. Am fost internat pentru analize la Spitalul municipal București, secția interne, condusă de prof. dr. Gherasim Leonida, și la data de 1 aprilie 1982 mi s-a făcut operația biopțică la axila stîngă. După timpul de colorare a lamelor mi-a venit diagnosticul: „boală Hodgkin, stadiul III”. Am fost transferat la Spitalul clinic Fundeni cu aprobarea prof. dr. Berceanu în data de 13 aprilie, unde mi s-a aplicat tratamentul cu citostatice. După prima cură am mers acasă, eram foarte slăbit și aveam o instabilitate fizică destul de accentuată. Simțeam o greutate în torace, mai ales la aspirația aerului. Timp de două luni am încercat tratamentul doctorului Leontopol, formațiunea tumo-

rală s-a micșorat substanțial, așa cum se vedea din radiografia pulmonară efectuată după aceea la Fundeni. Tot acolo am auzit de acest Voinea, de la un pacient care avusese cu ani în urmă leucemie cronică și care se simțea foarte bine din toate punctele de vedere, acum nu-și făcea decît analizele și-i ieșeau destul de bine. Am făcut tot ce am putut și am intrat în posesia acestui tratament, pe care l-am luat ca pe o licoare plină de speranță. După șase zile de tratament, mai exact în momentul cînd am ajuns la doza maximă, au început să-mi iasă bube pe stern, la axile și supraclavicular. Am avut dureri foarte mari, e adevărat, speranța aproape se spulberase, dar mergeam totuși înainte, gîndindu-mă că se mai pot întimpla totuși și minuni. Pînă în acel moment mă consideram o persoană nu prea cunoscută, dar cînd am început să mă simt bine și să ies în oraș, mulți oameni întorceau capul după mine. Eram întrebat pe stradă, direct, sigur că mă deranja, dar răspundeam fără colîșuri. Am omis să vă spun că înainte avusesem paloarea specifică bolii neoplazice, care însă îmi dispăruse, aveam poftă de mîncare, nu mai ameam și eram parcă puțin mai gras. Medicii care mă cunoșteau chiar din perioada îmbolnăvirii mă întrebau cum mă simt, eu trebuia să le explic că mă simt bine și că merg la serviciu, că am luat tratamentul de la Arad și mi-au ieșit bube, care acum se cicatrizeră, se uitau lung, își puneau ochelarii și priveau, unii spuneau că-i minciună curată, alții credeau. Am făcut în data de 9 februarie 1983 examenul tomografic computerizat, la secția specială a Spitalului Fundeni, unde am primit următorul rezultat: „Nu sînt imagini de adenopatii sistematizate în hilul mediastin, pe ggl. lomboarortici și mezenterici”. Semnează, dr. S. Georgescu. În această analiză mi s-a făcut și o perfuzie cu o substanță numită, din auzite, „ecateter”, unde, tot din auzite vă spun, mi s-ar fi văzut medicamentul respectiv. Analiza poartă numărul 112/83. Vă dau mai jos numerele foilor de observație cu care am fost internat la Spitalul Fundeni: 1222, 1537 (din 18 mai 1982), 1938 (28 iunie 1982), 2034 (6 iulie 1982), 2398, 2327. Pentru orice analize, vă stau la dispoziție cu carnetul care mi s-a înmînat de secția de hematologie a Spitalului clinic Fundeni, etajul 11, doctor curant Colț Elena. Doresc să nu mi se publice numele în revista Flacăra, accept inițialele și județul” (T.N.I., jud. Vâlcea)

La biopsie nu mai apare nimic

„Subsemnata Ghiță Anica, domiciliată în București, Șos. I. Șulea nr. 58, în vîrstă de 52 de ani, pensionată de boală, vă aduc la cunoștință următoarele. La 3 mai 1982 am fost internată la Spitalul Colțea, secția radiologie, fișa de internare nr. 6312/219, cu diagnosticul „neoplasm col uterin”. La spital mi s-au făcut două aplicații de radium, intern, iar la data de 8 mai 1982 mi s-a făcut fișa de ieșire din spital, în vederea operației. În aceeași perioadă am citit în revista Flacăra despre tratamentele făcute de dr. Iulică Voinea. Înnebunită de groaznică boală ce o cunoșteam c-o port în corp, cunoscută din biopsie și de frica operațiilor pe care urma să le fac, m-am hotărît ca înainte de toate să încerc cu tratamentul de la dr. Voinea. Am urmat tratamentul, după care m-am simțit foarte bine. Pentru liniștea mea sufletească m-am prezentat la Centrul de cercetări și diagnostic precoce al cancerului genito-mamar

(I.O.M.B.), unde mi s-a făcut de către dr. Badea Petre colposcopia și am fost trimisă la dr. Mindru Maria Ungureanu pentru a mi se fac din nou biopsia. După două biopsii făcute de tovarășa doctor, spre bucuria mea mi s-a spus că nu mai apare nimic, așa cum rezultă și din fișa ZIN/20/1982, de la centrul menționat mai sus. Azi mă simt foarte bine, mulțumită inițiativei dumneavoastră de a face cunoscut tratamentul medicului veterinar Iulică Voinea. Față de cele arătate și de felul cum mă simt cu sănătatea, consider că tratamentul dat de doctorul arădean a avut efecte mai mult decît satisfăcătoare și că trebuie făcut totul pentru ca el să fie cit mai curînd testat, spre a fi la îndemîna tuturor oamenilor muncii ce suferă de această groaznică boală”.

„Am luat și eu preparatul de 4 ori și mă simt foarte bine”

„Mă bucură faptul că v-ați adresat și mie, ca altor mulți condamnați de boala nemiloasă numită cancer. Voi încerca să relatez așa cum mă pricep cazul meu. Am 58 de ani, în urmă cu 2 ani și 8 luni am observat la pieptul stîng un nodul de mărimea a două alune. Am stat așa aproape doi ani, timp în care acel nodul nu a crescut, nici nu și-a schimbat forma, dar mă simțeam foarte rău, nu aveam putere și eram foarte obosită. În urma unei șederi de mai multe zile la soare, mai precis la începutul lunii iunie 1982, nodulul de la piept s-a înroșit, s-a muiat (era foarte tare înainte) și mi-a fost grozav de rău, nu mai puteam face nimic. În această stare gravă m-am dus la Policlinica C.F.R. din Timișoara, unde m-am internat, iar pe data de 17 iunie am fost operată, tîndu-mi-se tot pieptul, de conf. Ruso. După două săptămîni am plecat acasă, iar în șase săptămîni operația era vindecată. După aceea m-am simțit puțin mai bine, dar totuși oboseala și slăbiciunea tot le mai aveam. Citind prin revista Flacăra despre doctorul Voinea am mers la Arad și acolo am găsit foarte multă lume. I-am arătat diagnosticul primit de la Spitalul C.F.R.: „Examen histopatologic nr. 4677/VII 1982. Examen extemporaneu din glanda mamară stg.: carcinom schirogen. Parafină: carcinom schirogen cu zone de adenocarcinom. Ganglionii auxiliari: metastaze masive carcinomatoase în unli ganglionii trimiși. Diagnostic clinic: neoplasm mamar stg., stadiul II Semnat dr. Tudose”. În legătură cu doctorul Voinea vă pot spune că am luat și eu preparatul dînsului de 4 ori și că mă simt foarte bine. De cum am luat prima doză am simțit că nu mai obosesc și că nu mai am senzația de moliciune și am căpătat o poftă de mîncare grozavă. Tot după prima doză mi-au ieșit niște bube pe la încheieturi și se scurgea o secreție foarte urîtă. Aceste bube au trecut și am continuat mai departe și pot să vă spun fără să exagerez cu nimic că mă simt foarte bine, ceea ce nu-mi vine nici mie să cred. Am văzut la Arad multă lume bolnavă, dar care avea totuși mai multă speranță, datorită faptului că se simțea mai bine în urma rețetelor dr. Voinea. În speranța că aceste rînduri vor sluji, alături de multe altele, cauzei pe care revista a scos-o la iveală, vă rog să continuați și să-l sprijiniți pe doctorul Iulică Voinea, întrucît avem mare nevoie de preparatul dînsului”. (Nedelea Alexandra, comuna Dența, jud. Timiș)

Din lipsă de spațiu n-am putut publica aici decît 6 scrisori, dar ele sînt mai multe. Vom continua în numerele viitoare cu publicarea unor mărturii similare, care în mod sigur șochează și îi vor șoca întotdeauna pe medicii specialiști oncologi. Rugăm pe această cale și alți foști pacienți ai doctorului Voinea să ne scrie, arătîndu-ne care a fost drumul bolii lor și cum se simt în momentul de față. Ceea ce dorim, mai cu seamă, este să atragem încă o dată atenția organelor de decizie din sectorul de sănătate asupra unor performanțe cu totul neobișnuite în lupta cu boala cancerosă și să solicităm un sprijin mai eficient și concret pentru tratamentul lui Iulică Voinea. Timpul totuși trece, de ce să mai așteptăm?

SAH

de MARGARETA MUREȘAN

Au pornit ceasurile de control!

De ani și ani deviza „Gens una sumus” și steagul alb-bleu al Federației internaționale de șah animă suflete calde și minți ascuțite. Parec n-ai spune că au trecut atîta ani — din 1924 — cînd o mină de entuziaști din lumea întreagă, printre care și neobositul promotor al șahului românesc, prof. dr. Ion Guđju, au fondat forul suprem al șahiștilor. Anii s-au scurs și rodul lor bogat sînt cele 25 de ediții ale Olimpiadei de șah, cea mai impresionantă competiție mondială pe echipe. Ecourile Olimpiadei de la Lucerna din noiembrie 1982 s-au stins, dar comentariile partidelor nemuritoare continuă în lumea pătratelor alb-negre în așteptarea ediției viitoare. Parec mai aud și acum freamătul spectatorilor nerăbdători ce, așteptînd gongul de începere a Olimpiadei, priveau cu înțelegere cele 250 de table de șah cu piese Staunton. Ceasurile de control erau încă înțepenite în așteptare.

Intr-o ordine perfectă computerele au stabilit adversarii și cele 92 de echipe masculine și 45 de echipe feminine aveau să lupte pentru laurii de campioni olimpici. Dar unde să fie jucătorii? Li distingeai cu greu în mulțime. Campioni mondiali. Mari maștri. Albi, negri... Tineri, bătrîni... Karpov, Tal, Smislov, Garcia, Korcinoi, Gaprindașvili, Timman, Ribli, Torre, Ciburdanidze, Seirawan, Miles, Hübner, Quinteros, Veroczi, Portisch, Lazarevic, Browne, Kasparov. Se căutau între ei. Lipsa Fischer... Iși strîngeau amical mințile, se priveau cu respect și prietenie, comentarii șahiste tehnice se auzeau. Simțeam atunci cum cloceau deasupra undeva, din cercurile olimpice parcă, emoțiile unei lumi întregi ce alege arma cea mai fină în lupta pentru bine: gîndirea.

România — prezentă! Gheorghiu, Subă, Ciocăltea, Ghindă, Stoica, Foișor, Pogorevic, Terescenco, Polihroniade, Mureșan. Și toți eram o echipă. O echipă ce avea de apărut anii de muncă, dăruire și, dacă mi se dă voie, talent și competență.

Cite emoții, cite calcule, cite amenințări de parat au fost, ce stări tensionale, ce sacrificii magistrale de piese, ce dueli psihologice s-au purtat — nu se mai spune. Totul s-a spus. Acum au rămas doar clasamentele.

MASCULIN :

1. U.R.S.S. 42 1/2 puncte (Karpov, Kasparov, Polugaevski, Beliavski, Tal, Tusupov)
2. Cehoslovacia 36 puncte
3. S.U.A. 35 1/2 puncte

FEMININ :

1. U.R.S.S. 33 puncte (Ciburdanidze, Alexandria, Gaprindașvili, Ioseliani)

2. România 30 puncte
3. Ungaria 26 puncte

Așadar România vicecampionă olimpică, antrenori: Mircea Pavlov și Șerban Neamțu. Au mai rămas diagrame, partide și mindria fetelor noastre care, din cele 10 ediții ale Olimpiadei la care au participat, pentru a cincea oară sînt vicecampionese olimpice.

Cînd sunetul gongului s-a stins și cînd medalile străluceau în lumina reflectoarelor și obiectivelor aparatelor de fotografiat, o întrebare rămînea fără răspuns: Cine vor fi campionii mondiali? Turneele interzonale de la Toluca, Las Palmas, Moscova, Bad Kissingen și Tbilisi au stabilit candidații în luptă pentru titlu. Congresul F.I.D.E. a tras la sorți perechile:

MASCULIN :

- Korcinoi — Portisch
Kasparov — Beliavski
Ribli — Torre
Smislov — Hübner

Deschiderea engleză

ALB : Margareta Mureșan
NEGRU : Lidia Semenova
(Baile Herculane, 1980)

1. e3 e5 2. e4 e6 3. Ce3 Ce6 4. e3 g6 ?! (O mutare neobișnuită, care duce la o luptă extrem de ascuțită; mai sigur este 4... e6 5. d4 d5 7. Ng5 Ce4 8. c : d5 Ce3 9. b : c3 Dd5 trecînd în Apărarea Grünfeld) 6. Ne2 Ng7 7. d5 Ce5 (Alternativa 7... Ca5 s-a jucat în partida Darga — Evans, Veneția, 1967, continuîndu-se 8. 00 00 9. Dc2 Ng4 10. b3 a6 11. Nb2 Tb8 12. R4 cu avantaj pentru alb. Nici mutarea 7 — cb8 n-ar fi rezolvat problemele poziției : 8. 00 00 9. e4 e6 10. Nf4 e5 11. Ng5 h6 12. Nh4 g5 13. Ng3 Ch5 14. Cd2 c4 15. Ng4 ! albul obținînd avan-

FEMININ :

- Alexandria — Lemaclio
Gaprindașvili — Levitina
Ioseliani — Liu She Lan
Mureșan — Semenova.

Luna martie a fost stabilită pentru desfășurarea sferturilor de finală ale meciurilor candidaților, în august se vor disputa meciurile din semifinale, iar în noiembrie va avea loc finala candidaților la titlul mondial. Invingătorii din cele două finale vor înfrunta în cursul anului viitor pe cei doi campioni mondiali — Anatoli Karpov și Maia Ciburdanidze.

Pentru semnatura acestor rînduri, care va scrie rubrica de șah a revistei Flacăra începînd din această săptămîna, obiectivul este deci meciul cu Lidia Semenova. Puteți urmări, în continuare, ultima noastră partidă, cea pe care am câștigat-o, deși scorul este egal 1 1/2 — 1 1/2.

S-au pornit ceasurile de control.

taț clar în partida Polugaevski — Holmov, U.R.S.S., 1967) 8. C : e5 d : e5 9. e4 00 10. 00 Ce8 11. Ne3 b6 12. a3 a5 13. Tb1 (Avantajul albului pe flancul damei a devenit clar, negrul nu mai poate împiedica străpungerea C2 — C4, după care slăbiciunile negrului devin evidente) 13. ...Cd6 14. C4 a : b4 15. a : b4 Cb7 16. Db3 f5 17. f3 f4 18. Nf2 g5 19. Tfd1 De8 20. Cb5 ! Tb8 21. Da3 (Cu mutări simple albul a obținut avantaj decisiv, negrul nu mai poate sprijini în mod convenabil punctul strategic c5) 21... c : b4 22. D : b4 Tf6 23. Cc7 Df8 24. Nb6... (Avantajul pozițional al albului s-a transformat în avantaj material) 24... cd8 25. e5 h5 26. Da1 Rf7 27. Da7 Tb7 28. Da8 (Negrul nu mai poate evita noi pierderi materiale) 28... T7 b6 29. T : b6 T : b6 30. c : b6 Nd7 31. Da7 g4 32. Ce6 1—0. O bună realizare strategică a Margaretei Mureșan.

Antrenor ȘERBAN NEAMȚU ■

Un „Oscar” pentru o româncă ?

Se pare că ceea ce n-a obținut un film românesc este pe punctul de a obține marea maestră Margareta Mureșan. Este vorba de „Oscar”-ul acordat celor mai buni jucători de șah din lume, premiul anual acordat de Asociația internațională a ziaristilor șahiști. Pentru a intra în posesia rîvnitului „Oscar”, Margareta Mureșan ar trebui să figureze pe primul loc într-un clasament „neoficial”, alcătuit pe baza propunerilor a 88 de ziaristi din 26 de țări. Într-un astfel de top, publicat în martie de revista vest-germană „Rochade”, Margareta Mureșan figurează pe locul șapte, cu 395 p., după marile maestre Nona Gaprindașvili, Ciburdanidze,

Cramline, Alexandria, Levitina și Ioseliani, dar înaintea altor valoroase jucătoare cum ar fi Ahmilovskaia, Liu She Lan și Semenova. Acest loc șapte care o înscrie pe lista candidaților pentru „Oscarul” feminin vine să confirme forma excepțională a româncei care, să nu uităm, este medaliată cu argint, împreună cu echipa feminină de șah a României, la cea de-a XXV-a Olimpiadă de șah de la Lucerna. Acum, în pragul disputării meciului contra Semenovici din cadrul sferturilor de finală ale turneului candidaților la titlul mondial, revista noastră îi urează mult succes, fiind, ca și pînă acum, alături de ea. Succes Margareta Mureșan ! (George Cușnăreanu)

Rugbi

Competiții cu tradiție

Duminică trecută, la orele 11, pe stadionul de la Ghencea, într-o ambianță de elită rugbistică și atmosferă primăvărată, echipele Steaua și Selecționata Armatei Franceze ne-au prilejuit un spectacol de clasă, printr-o întâlnire echilibrată și devenită tradițională, an de an, în spiritul prieteniei și legăturilor îndelungi care apropie națiunile noastre.

Spre satisfacția noastră, echipa Steaua, confirmînd poziția sa de lideră a campionatului republican de rugbi, și-a adjudecat victoria cu scorul final 19-17 (9-9) în această a 18-a confruntare disputată foarte strîns, sub competența autoritate a galezului John Winston. Pentru a ilustra suspansul permanent al evoluției jocului și pentru a simplifica filmul acestui emo-

ționant meci, vom transcrie pur și simplu o suită de cifre care indică etapele scorului. Iată deci Steaua — Selecționata Armatei Franceze: 3-0; 3-6; 6-6; 6-9; 9-9; 12-9; 12-13; 16-13; 19-13 și în sfîrșit 19-17.

Este de semnalat faptul că, în ciuda victoriei meritate și a faptului că Steaua câștiga mai toate aruncările la tușe, prin aportul remarcabil al jucătorului Galan, angrenajul deschiderii (Sućiu—Alexandru) a funcționat dezordonat și îngrijorător, iar treisferturile au practicat o fantezie deabusolată. Dealtfel, Steaua a marcat majoritatea punctelor din loviturile de picior și numai un singur eseu, cel al lui Fuiacu, la care a colaborat decisiv talonerul Munteanu, față de cele trei esuri marcate de militarii francezi, ultimul dintre ele fiind debordant și pe toată întinderea terenului. De bună seamă că noului antrenor al Stelei, Theodor Rădulescu, cel care este, dealtfel, și secundul la conducerea naționalei, îi incumbă gra-

vele ameliorări în viitorul acestei formații fruntașe.

Indreptîndu-ne acum privirile către o altă tradițională competiție europeană, de o amploare binecunoscută, ne vom referi la Turneul celor cinci națiuni, a cărui ultimă etapă, decisivă pentru clasament, s-a desfășurat sîmbătă 19 martie a.c. Prin victoria de la Paris a Franței asupra Țării Galilor cu 19-9 (6-6) și cea de la Dublin a Irlandei asupra Angliei cu 25-15 (10-12), Franța și Irlanda, cumînd fiecare cite 6 puncte, devin câștigătoare ex-aequo ale importanței competiții, deși esaverajul general al Franței (73-61) este superior celui al Irlandei (71-67).

Avînd în vedere victoria României asupra Franței (16-6) în cadrul actualului campionat european F.I.R.A., triumful recent al Franței în turneul celor cinci națiuni confirmă și consolidează, pare-se, o tradiție plăcută nouă.

TUDOR GEORGE ■

Omul care joacă

Sub fiorul crivățului

Curios, dar în același timp interesant, echipele noastre au un nivel de joc mai scăzut la începutul returului, după lunga pregătire a iernii, decît atunci cînd începe un nou campionat și cînd vacanța ca și pregătirea propriu-zisă sînt mult mai scurte. Amintindu-mi o posibilă statistică în acest sens, sînt tentat să afirm acest lucru apelînd la cronicile scrise la partidele de început ale ultimilor ani. Ele certifică că în primele etape de debut ale competiției, din vară, sînt mai multe partide bune, calitative și chiar ca ritm, în ciuda căldurii, decît în timpurile de mijloc ale gheoțelor. Se poate spune că atunci cînd începe la noi partea a doua a campionatului, după iernat, deși foarte bine pregătite fizic sau aproape egal — pentru că e mai la îndemîna ori-

cul de lucrat cu echipele în acest timp ce presupune și cere mai mult volum fizic și, chipurile, mai puțină calitate și cantitate tehnico-tactică — ciocnirile au echilibrul impetuozității, dar nu și frumusețea desenelor de joc din mijlocul primăverii sau de la începutul lui august.

Cei care medită cu grijă asupra momentelor fotbalului nostru trebuie să ne zbatem și mai mult imaginația pentru a găsi soluții mai bune de program și de adaptare a acestuia la cel internațional, precum și de găsire a unor mijloace de antrenament tehnico-tactice ce pot estompa direcția și fiorurile vinovate ale crivățului sau ale austrului. În ultimul timp sînt încercări în acest sens, este și meritul lui Mircea Lucescu, pe care l-am „întepat” și... sigur că o să mă mai refer la el, avînd și destule idei. Altfel n-ar fi competiție. Nu în folosul vreunui din noi, cum îi mai aud pe unii că se descoperă salvatori de necazuri, ci tocmai pentru binele fotbalului ce se îmbogățește și astfel. Fără comentarii, luări de poziție și atitudini pro și contra, „liniște” aparentă n-duce a bine nicînd. Dar priviți, în sprijinul ideii de în-

ceput, desenul cifric al scorurilor unei etape : 1—0, 1—1, 2—1, 2—0 și... un singur 2—2; ce ne duce spre cifra 4 ca adunare, nici o echipă nemarcînd 3 goluri, fapt mai rar la noi.

Ne „italienizăm”, oare, tocmai pregătindu-ne pentru a le da o replică pe măsură la 16 aprilie ?... N-ar fi rău. Ascultînd pe viu „minutul cu minut”, Cristian Topeșcu a remarcat că partida Sportul — F. C. Argeș (redată succint pe micul ecran) a avut un „ritm infernal”, avînd încredere pe bună dreptate în mulții ani și de fotbal comentați de Ion Ghiulescu. Or, e prea puțin (la Slatina, Rm. Vilcea și Ploiești) întîlnirile fiind ceva mai interesante) pentru 9 jocuri ce sînt menite să aducă și panica.

Totuși, socul Argeșului merită apreciat. A condus cu 2—0, avea parcă meciul în mină, putea și pierde prin penaltyul discutabil ce era să-l primească și încărcabilă constiință a arbitrilor, dar era păcat. Echipa lui Dobrin are viteză de contraatac. Paradoxal la prima vedere, maestrul improvizăției pe spațiu restrîns, dar și autor al unor pase de excepție ca jucător, realizează acum cu echipa pe

O carte captivantă

Victor Beda și Gheorghe Ene a fost precedat, în timp, de altele două : „Kilometrul care urmează” și „Dincolo de șosea”.

Concepută ca un adevărat jurnal sistematizat pe luni și zile, cartea incită nu numai prin veridicitatea întîmplărilor narate. Dincolo de descrierea faptului brut, autorii reușesc să literaturizeze subiectele folosînd cu iscusință și fantezie cele mai felurite modalități de redare : schița scurtă, confesiunea, relatarea seacă, aforismul, pamfletul satiric, mici inserte lirice. Diversitatea stilistică acordă cititorului dreptul de respiro, îl ajută să iasă din atmosfera apăsătoare a relatărilor care, de fapt, sînt variațiuni pe aceeași temă : circulația rutieră privită din cele mai insolite unghiuri.

Ca scriitor, mărturisesc că am învidiat o clipă posibilitatea autorilor de a culege pe viu (cum se spune) o asemenea ploaie de subiecte. Cîteva din întîmplările descrise întrec orice imaginație, altele pot constitui singure scheletul unei povestiri de anvergură, iar altele sînt mici scenarii de film scrise cu dezinvoltură și excepțional simț al observației. Vreau să remarc, de asemenea, o altă calitate a acestei cărți și anume ; lipsa ei de ostentație, de didacticism. Victor Beda și Gheorghe Ene sînt nu numai fini observatori ai fenomenului rutier cotidian, ci și niște pedagogi dotați care dezvăluie cititorilor implicațiile sociale și urmările unei nefericite ale celui mai banal accident de circulație. Ei nu moralizează, ci constată, ei nu dau lecții, ci demonstrează, ei nu condamnă, ci avertizează ! Dincolo de fiecare narațiune se ascunde un simbol, dincolo de fiecare relatare iese la iveală, fără ostentație, cauza care a produs sau ar fi putut produce accidentul.

Citind cartea dîntro-o suflare, mi l-am imaginat pe cei doi autori, care prin profesia lor iau cunoștință despre pulsul zilnic al șoselelor țării, răsfoind mîile de file, selectîndu-le, încercînd să sintetizeze sub forma unui jurnal amalgamul de fapte, de cele mai multe ori zguduitoare. Spicuim din cele peste 200 de file ale volumului cîteva aforisme : „Noaptea, mașinile își pierd culoarea”, „O cheie de contact nu este un permis de conducere”, „Pneurile au memorie : nu uită cînd au fost maltratate”, „Condu în așa fel încît să fii o prezență nu o amintire”.

Desigur, exemplele ar putea continua. Această carte scrisă cu mină sigură, cu ochi selectiv, recomandă doi condeieri cu veche experiență profesională, dar cu o mereu nouă și proaspătă forță și înzestrare jurnalistică. Așa cum am spus, volumul se citește pe nerăsuflăte, uneori cu sufletul la gură, alături cu detașare meditativă, alteori cu tristețe și remanere.

Apărută la Editura „Albatros”, cu o inteligență și vioaie prezentare a scriitorului Mircea Săntimbreanu, cartea se constituie într-un veritabil document de fapte reale filtrate prin talentul, omenia și condeiul mereu în alertă al celor doi autori. Trebuie subliniate de asemenea desenele gen caricatură care însoțesc cartea și sînt semnate de N. Noblescu.

Și pentru a încheia aceste rînduri, înaintea de-a recomandă tuturor posesorilor de autoturisme volumul mai sus-prezentat, să-l lăsăm pe autori să vorbească : „Mașina, ca și femeia, cere gingășie...”, „La volan, caracterele și temperamentele sînt nede...”.

MIRCEA MICU ■

care o conduce ca antrenor o viteză de joc și o rezistență la ritm ridicat ce nu a putut-o imprima distribuțiilor în care a apărut cu rol principal la Pitești. Poate și pentru că exista El, și era „gustat” altfel. Iar gustul poate fi și înșelător, fără a ne mai gîndi și la competența degustătorilor.

Incontestabil, în orice jucător de fotbal există și un pic de egoism, firesc la orice participant într-un act de creație, ce devine periculos, cînd ia amploare și la îndemnul și cu „ajutorul” uneori inconștient al multora. Dacă el devine altruism prin ajutorul societății în care se naște, este și spre binele ei. Cu cit mai repede, cu atît mai bine. În conjuncturile trăibile și în fotbal e din ce în ce mai dificil de stabilit cine face primul pas. Individul-personaj sau societatea în sine, prin el, și după aceea purtîndu-l cu ea. Este o temă deschisă, supusă merului de editației și abordabilă oricînd. Și pentru ea, istoria, prin verdictele ei, scrie necrutător...

CORNEL DINU ■

In sistemul de recuperare a sticlelor: o mai bună organizare, un control mai sever

Să nu așteptăm ca uleiul să iasă la suprafață

Relativ puțini dintre noi, după ce am golit una din sticlele în care am cumpărat ulei, vin, bere, cico, lapte etc., și ne ducem la alimentară pentru a primi, în schimb, garanția de 2 lei, cunoaștem cu exactitate organizarea, amplasarea și eficiența economică a sistemului de recuperare a ambalajelor. Foarte mulți dintre noi, din păcate nu toți, știm ce responsabilitate cetățenească implică această operație, de recuperare, doar la prima vedere fără urmărire asupra noastră a tuturor. Dar, ceea ce e mai grav, unii dintre noi știm teoretic cum trebuie să procedăm dar, din comoditate, nepăsare, lipsă de educație și o „șmecherie” rudimentară și prost înțeleasă, la adăpostul gestului mărunț și anonim, procedăm altfel decât ar trebui.

De ce am pornit la această anchetă? Pentru că nu o dată ni s-a întâmplat să cumpărăm din magazinele alimentare sticle cu apă minerală, bere, vin sau alt conținut și să constatăm că nu se pot consuma băuturile dinăuntru din cauza gustului sau mirosului de ulei rinceș sau a altor impurități. Am avut ghinion, am pierdut cițiva lei, ne spunem și desfacem altă sticlă. E neplăcut, dar nu e o nenorocire. Undeva pe filiera recuperare, spălării, ambalării s-a strecurat o neglijență. Ni se întâmplă din ce în ce mai des să tragem asemenea „lozuri neciștigătoare”. De fapt, motivul principal care ne-a hotărât să punem în discuție cit mai grabnic cele constatate, mergând pe drumul parcurs de ambalaje, sint accidentele grave, tragice uneori, cauzate de neglijența și nepăsarea noastră.

Tatăl a murit. Mama și fiica luptă de 16 zile să supraviețuiască

Spitalul de urgență, Secția de terapie intensivă. Privim prin geamul care desparte biroul în care discutăm cu doctorul Eugen Subțirică de salonul de reanimare. O familie, tată, mamă, fiică, la rîndul ei soție și mamă, intoxicată cu tetraetil de plumb, ingerat odată cu o plăcintă făcută în casă. Tatăl a murit. Mama și fiica se luptă de 16 zile să supraviețuiască. Ce nume se ascunde în spatele acestei nenorociri? Cine și cum a extras această substanță extrem de periculoasă din industrie? Cum a manipulat-o de a ajunge printr-o sticlă murdară (tetraetilul de plumb este lichid și n-ar fi putut ajunge prin făină sau zahăr) în plăcinta acestei nefericite familii. O sticlă de ulei, de esență aromată? O anchetă urmează să limpezască acest lucru în măsura în care există un fir care nu s-a rupt pe drumul anonim al unei sticle. Dr. Eugen Subțirică: „Numai în anul 1982 am tratat aproximativ 70 de cazuri de accidente cu toxice. Unele din ele au

fost mortale. S-au găsit urme de substanțe toxice în sticlele de Pepsi, Cico, bere, ulei și apă minerală. Unele din accidente provin din manipularea necorespunzătoare a unor substanțe care se găsesc chiar în comerț. Altele ca urmare a sustragerii din industrie a anumitor substanțe toxice care, fie din neglijență, fie din necunoaștere, au dus la accidente. Să enumerăm insecticidele organo-fosforice și organoclorurate, tetraetilul de plumb, soda caustică, apa tare, lichidul pentru acumulatori de mașină, acidul acetic (se întrebunțează la fabricarea oțetului), tetraclorura de carbon (solvent care se întrebunțează la curățatul petelor de grăsime de pe îmbrăcăminte). Antigelul, alcoolul metilic. Efectul intoxicației este de multe ori fatal. În alte cazuri este invalidant: insuficiență hepatică sau renală, blocaj renal etc. Intotdeauna, cînd bolnavul este recuperabil, cer un tratament îndelungat și costisitor. Pentru unele din substanțele enumerate nu există antidot, șansa de supraviețuire a bolnavului fiind numai intoxicația cu o doză sub cea critică. Manipularea acestor substanțe de către particulari este periculoasă prin ea însăși, atît pentru ei cît și pentru cei din jur. Dacă aceste substanțe sînt manipulate în sticle care ajung nespălate în circuitul alimentar, pentru întreaga societate. Evident, sticlele în care a ajuns într-un fel sau altul o substanță toxică trebuie distruse. Uneori, pînă și spălarea lor poate fi periculoasă. Măsurile se impun de la sine. Limitarea substanțelor toxice care se găsesc în comerț prin apariția unor cooperative specializate de prestări servicii. Ambalarea acestor substanțe în recipienti de plastic sau de o formă care să împiedice recircularea lor. Controlul sever al manipulării și scoaterii lor din incinta întreprinderilor unde se folosesc în scopuri industriale. Bineînțeles educația cetățenească la care trebuie să participe toți factorii.”

Copilul cu mai multe moașe

Întreprinderea pentru comerțul cu ridicata a produselor alimentare, I.C.R.A. București, tovarășul Mircea Belu, directorul întreprinderii: „Conform decretului 146/1980, preluarea ambalajelor — sticle, navete, containere — revine întreprinderii noastre. De la fosta întreprindere pentru colectarea și valorificarea ambalajelor, I.C.V.A., am moștenit niște terenuri virane, fără amenajări, numite depozite, și 22 milioane de sticle murdare pe care în primul an de activitate a trebuit să le spălăm. Pentru a ne da seama de activitatea întreprinderii să spunem că într-un an manipulăm ambalaje în valoare de 1 miliard lei. Rulajul este deosebit de mare. Numai în ianuarie am recu-

perat aproape 12 milioane de recipiente. În anul care a trecut am recuperat de la I.C.L. Alimentară, centre de achiziții, școli și licee 106 milioane de sticle. Considerăm că actuala organizare este mult mai inspirată, cu condiția ca fiecare să-și facă datoria așa cum prevede legiuitorul. S-au înlăturat transporturile și manipularile inutile prin înlăturarea depozitelor intermediare. Prin sistemul de transport plin-plin, în doi ani, de cînd flintăm, am redus distanța de transport cu 1400000 kilometri. E ușor de calculat ce economii de carburant s-a realizat, pentru a nu mai vorbi despre uzura mașinilor și manopara rezultată din manipularea ambalajelor. Unde nu merge treaba așa cum trebuie? Cei care colectează sticlele au obligația să le achiziționeze în stare curată și să le sorteze după tipodimensiuni, culoare, destinație. Cînd cineva vede un lot de sticle neridicate se gîndește imediat: iarăși I.C.R.A. nu le-a ridicat la timp. În realitate ele sînt murdare, și nesortate. De multe ori se fac presiuni asupra noastră. Unii șefi de magazine alimentare sau restaurante nu mai primesc marfă dacă nu le ridicăm sticlele goale, așa murdare și nesortate. În loc să le transportăm la beneficiari sau în vagoane, sîntem nevoiți să le ducem în depozite și să le spălăm și să le sortăm noi. E suficient un precedent. Restaurantele nu spală sticlele și nu scot dopurile. Legiuitorul prevede ca navetele să fie reparate de I.C.R.A., magazine și restaurante și de către unitățile din industrie. În realitate, navetele nu sînt reparate decît de noi. Toți motivează lipsa unor echipe. Nici nouă nu ne-a dat nimeni echipele care repară, navete. Ni le-am format singuri. Navetele frînează circuitul alert al sticlelor. Trebuie făcut un apel către populație să spele sticlele în mod corespunzător. Trebuie controlată activitatea celor care preiau și sortează sticlele permise de la populație. Mai sînt și acei intermediari care umblă cu sacul și cu căruța și cumpără sticle murdare cu un leu. Le spală și ei cît să meargă la vreme de seară. Șeful de centru de achiziții primește 25—50 de lei și închide ochii. Cine are timp și posibilitate de a lua sticlă cu sticlă, cînd alături îl așteaptă mașina, și să le verifice. Pe asta se și contează. Și se mai contează pe nevoia de sticle. Este o problemă de conștiință, de felul cum înțelege fiecare să-și facă datoria. Ar trebui la acest nivel un control mai atent urmat de convenite sancțiuni disciplinare. În încheiere, să îndrăzni să fac o propunere. Cu eforturi, într-o sticlă intră multă energie, industria completează permanent fondul de sticle pentru a înlocui pierderile care se produc în procesul tehnologic, la transport

și manipulare. Toți vor sticle noi. Dacă prețul sticlelor din industrie ar fi ceva mai mare, furnizorii ar fi mai interesați să preia navetele de la noi. Afară de asta, recuperăm 72 de tipodimensiuni de ambalaje sticloase. E mult. Avem dorința de a recupera un număr atît de variat de sticle dar nu găsim posibilitatea să sortăm sticlele pe culori”.

Sistemul de spălare este automat. Cu excepția controlului

Sediul Centralei pentru industrializarea semintelor oleaginoase se află în incinta Fabricii de ulei „Muntenia”. Înainte de a asista pe viu la felul cum se spală sticlele în care urmează să fie îmbuteliat uleiul, ne aflăm pentru cîteva momente în biroul tovarășului Dionisie Marton, directorul tehnic al centralei. „Centrala coordonează activitatea a 15 fabrici de ulei. De 30 de ani de cînd lucrez în acest sector nu au fost probleme cu calitatea uleiului. Reclamațiile pe care le-am primit nu au altă explicație decît spălarea necorespunzătoare a unor sticle. Sticlele de ulei ar trebui să fie albe. Nu mai sînt deoarece sortarea la un anumit nivel nu se mai face pe culori și pentru că numărul sticlelor colorate tip Europeo s-a mărit prin importul de bere sau alte substanțe. Transportul sticlelor se face în box paleți. Nu vezi ce sticle primești decît în momentul în care îl desfaci. Sticlele foarte murdare, care conțin ulei polimerizat (ulei întărit, n.n.) le trecem și de două ori prin mașină și tot nu putem rezolva spălarea lor decît manual. Încercarea noastră de a primi de la comerț doar sticle albe nu a dat rezultate”.

Împreună cu tovarășul Andrei Gherman, inginerul șef al Fabricii de ulei „Muntenia”, intrăm în secția de imbuteiere a sticlelor. Aici, la mașina „De Tréz” se spală sticlele de un litru. Capacitatea mașinii: 2500 sticle pe oră. De curiozitate, verificăm și noi starea de curățenie a sticlelor, modul lor de sortare. Sticle de diferite culori și chiar de forme diferite. Unele sticle sînt murdare. La cîteva din sticle facem un semn, iar după circa 8 minute le așteptăm la ieșirea din mașina de spălat. Sînt curate. Cu siguranță că cele care au ieșit din mașină murdare și a fost necesar să fie introduse la spălat a doua oară au fost și mai murdare. Dacă și a doua oară mașina nu reușește să le dea de capăt ele sînt dirijate la spălăt manual. I.C.R.A. are detașată în unitate o echipă de muncitori care le spală manual. „Mașina este la nivelul mondial actual. Cu asemenea mașini se spală sticlele în toate țările. Să notăm doar o reducere a normelor de consum la soda calcinată, care intră în compoziția apei de spălat”. Probabil, și la temperatura apei s-a încercat o economie, ne gîndim. La ieșirea din mașina de spălat un grup de muncitori fac recepția vizuală a sticlelor, care trec prin fața unui ecran luminos. O treabă migăloasă și care cere atenție continuă pe toată durata programului. O întoarcere

Ei bine, nu sînt copilării

La 10 februarie a.c. s-a prezentat la redacție Eugen Vasilache, contabil șef la C.A.P. Arsura, județul Vaslui, cu un memoriu de 21 de pagini dactilografiate foarte strîns. Sesiza neregulii în cadrul unității, abuzuri și ilegalități ale președintelui cooperativei, Grigore Diaconu, care, datorită unor sprijinitori de la județ, și-ar ascunde adevărata față și — după alte multe șicane — ar pregăti destituirea contabilului șef care a îndrăznit să se opună arbitrarului întronat de dînsul, adică de președintele Grigore Diaconu în persoană.

O privire de la județ

Martî, 22 februarie, Vaslui, ora 7 și 50 de minute. Președintele consiliului județean al agriculturii, Ioan Smîd, pare să fi înțeles despre ce este vorba, încă de cînd am pronunțat numele comunei „Arsura”? După care interlocutorul se oprește. Se scurge așa 58 de secunde dilatate, rotunde parcă la fel ca acești ochi fierși. Apoi auzim, ascultăm și notăm: „Nu știu dacă e bine să vă spun cine este persoana care v-a scris. A scris și la noi. Autorul scrisorilor, acest Vasilache — dealfel nu este la post după cite știu — acest om se intitulează o persoană care să meargă și să spuie ce vrea. Am cercetat. Unele se confirmă, dar le punem și pe seama lui, că n-a adus contribuții personale la C.A.P. Cercetările arată că reclamă de cînd s-a certat cu președintele, că președintele i-a dărîmat astă vară un solar. La un control s-a văzut că soția președintelui nu prezenta acte complete de vechime. Cine trebuia să descopere? Contabilul șef! Bineînțeles că și președintele, dar contabilul șef lucrează cu actele astea. Ei l s-a reținut ce primise în plus. Dar, atunci s-a supărat președintele. Niște copilării! Eu așa le-am calificat. Ce mai reclamă el? Da. Cooperativa are producția globală realizată an de an. În ultimii ani au și depășit-o. Datorită acestui lucru, comuna a fost premiată. Vasilache spunea că, pentru a fi lăudați, președintele C.A.P. și primarul ar fi raportat cifre umflate. Închipuți-vă! Dacă poate să creadă cineva una ca asta? Ce mai spunea? S-au găsit, e adevărat, în 1982, cu ocazia dezinfecării magaziei, 70 de tone de griu netrecute în nici un act. Președintele ar fi putut să-l vîndă noap-

tea, dacă era necinstit. Dar el, cînd s-a constatat plusul, l-a trimis la stat. Că 70 de tone nu erau în acte e treaba contabilului șef și a magazinierului. El dă vina pe președinte. Sigur, și noi zicem: bă, nu trebuia să fie; da' e treaba celor cu gestuție. Că a ținut acolo un merceolog incorect! Închipuți-vă, ne ocuăm de merceologi?! N-am găsit afinități ale președintelui pentru acest individ. Că președintele are mult acasă? E un om harnic. Și să vă mai spun ceva: e și foarte zgîrcit. Am tipat la el. Că a împrumutat sau a furat motorină? Dracu știe! O fi! Că s-a plimbat în interes personal, s-o fi plimbat, dracu știe, că-i chemăm și noi la comandamente pește comandamente. Este drept că președintele are o fire prea increzută. Dar rezultatele cooperativei se datorează nu contabilului șef, ci președintelui. Pe contabilul șef nu l-am găsit nici o dată în flăcările muncii. Președintele este arrogant, e drept, asta-i firea lui, aruncă vorbe necontrolate. Dar oamenii țin la el și-l ascultă. A încasat bani de la personalul TESA cînd li s-a dat garanția de plan, o dată, de zece ori, dracu știe, dar s-a confirmat. În 1981 a strîns o mie și ceva de lei. Dar nu Diaconu a strîns altul din dispoziția lui. Președintele a recunoscut. Dar nu el a strîns banii. Și să știți că au dat de bună voie. Nu toți. Vasilache n-a dat. El făcea parte dintr-o gașcă așa de un singur. Președintele se biblia cînd l-am întrebat. Am tipat la el să-i dea înapoi. Pentru nimicurile astea, eu așa le zic, nimicuri, l-am chemat aici și l-am criticat. Copilării, repet, eu așa le consider pe toate, și cu asta am terminat”.

Ce spune președintele C.A.P.-ului

Ajungem, peste cîteva ore, la Arsura, împreună cu tovarășul Alec Bujoreanu, vicepreședinte al U.J.C.A.P. Vaslui, Grigore Diaconu ne spune: „Este adevărat că am reținut niște bani de la niște oameni, parcă prin 1981, la plata unor drepturi. Am zis să dea niște bani, să facem o masă. A fost vreme rea și n-am mai făcut. Le-am restituit banii.

Am luat 1000 litri de motorină de la S.M.A. În vara lui 1982, că n-aveam la C.A.P. Am plătit-o. Astea-s problemele esențiale. Restul — tot felul de măruntaie. Că zic, că injur. Dar nuu injur!

Da' ce, mai reclamă altu'?

În actele soției mele nu există nici un fals. Rude n-am, nu-s eu rudă cu nimeni. Economistul de fermă Viorel Șelaru nu mi-e rudă și a plecat prin transfer în interesul serviciului, fără să lase lucrări neterminate. N-am raportat eu fals nimic niciodată. Nu există decît un singur carnet de foi de parcurs și stă la contabilitate, nu mai există alt carnet, cum să mai existe?! Vasilache, ista, pleca fără să-mi spună unde se duce. L-am pus absent. N-o vrut să i se rețină zilele. De aceea n-o luat retribuția, că nu s-o mai trecut pe statele de plată. Mi-i scribă!”

Ce arată oamenii

Vasile G. Bedrag, șeful fermei Fundătura: „Eu, ca șef de fermă, mă ocup și de contractele de carne ale oamenilor din Fundătura, din gospodăriile proprii. Dar primarul zice una, președintele C.A.P. zice alta. Ride de noi că facem contracte. Anul trecut, satul a dat 22 de capete bovine tineret la contracte, anul ăsta sînt 5. De primar, acumă vă spun, că asta n-am spus niciodată, vorbește urit de față cu oamenii, îi zice cirtioți, are ce are cu el. Pe tovarășul Diaconu nu-l doare că se pierde dintr-al C.A.P.-ului. A lăsat, parcă în dușmănie, să se deprecieze 30 de tone de paie. M-a trimis la prășit 5 zile, cu 35-40 de oameni, la Complexul de îngrășare a berbecuților Rîșești, apoi n-a vrut să ne plătească. În iulie am reclamat. Abia în septembrie-octombrie ne-a plătit. Am cerut, anul trecut, să se dea și de noi reținerea de 20 la sută garanție de producție pentru 1981. Toate comunele din jur o primiseră, numai noi nu. Pînă la urmă a dat la toată lumea, dar mie nu, că așa dăduse dispoziție celor care plăteau, mi-au dat în ultimele zile ale anului. Mi-a spus în față: „Măi, voi care mă reclamați n-aveți dreptul!” De muncit muncesc cu toată brigada mai mult ca alții. Asta mi-e răsplată cînd mă întorc acasă la cei cinci copii. Nu dă sporul de vechime legal fermierilor, că nu vrea el. Noi fermierii, avem dreptul la o indemnizație de 230 de lei lunar. Nu o primim că nu vrea el. Dar el la indemnizația lui, lună de lună. Mie, de 11 ani nu vrea să-mi dea concediu și nici bani nu-mi dă pentru el, deși este un drept legal, dar nu vrea dînsul. Ședintele de consiliu le ține cînd vrea, nu lunar. În consiliu el dirijează, cine nu e de acord cu el pătește ca Dumitru Valeriu, castelul, și magazinierul Petru Pricop pe care

l-a dat afară de necaz că au spus adevărul despre reținerea acelea ilegale. V-am spus cum se poartă cu mine, că-s brigadier la Fundătura. Dar la Arsura este brigadier Petru Șelaru care este văr cu soția lui Grigore Diaconu. Fostul economist Viorel Șelaru este fiul acestuia. El, la Arsura, președintele dă tot ce trebuie, aici dă toate îngrășămintele. Planul de producție nu ține seama de diferențele de teren, de fertilitate, planul e la fel în toate fermele, iar la Arsura pămîntul e mult mai bun. Și atunci sigur că Petru Șelaru la premii. În 1978 a luat 9000 iar eu nici un leu, după școlile astea aranjate așa. Pînă și paznicul de la sediul a luat 500 de lei. Gabriel Ghercu, inginer șef: „Nu pot vorbi în prezența președintelui Grigore Diaconu. Vă rog să mă înțelegeți. Sînt de 4 ani aici. Nimeni n-a rezistat atît, pînă acum. Eu am rezistat că n-am reclamat nimic și nu l-am supărat pe președinte. De parcul auto eu răspund, dar la ARO nu vizez eu foile de parcurs, că doar președintele le vizează și am înțeles că acolo nu trebuie să mă amestec și nu m-am amestecat. De ce nu zic nimic? Pentru că am copil... Măninc o piine dar e amară. Într-o adunare generală am cerut și eu să mi se probeze să primesc valoarea normelor reținute (20 la sută) în anul anterior. S-a aprobat, dar președintele a modificat procesul-verbal și nu mi-a dat. În ședință, pe față nu spusese nimic.” Toader Munteanu, primarul comunei Arsura: „Diaconu e nervos și cam pătimaș. Cu ingineria zootehnică a greșit că a insultat-o. I-am spus că a greșit. Altfel: a tăiat niște lemne la bancă, dar a plătit la control. Și el și ceilalți au plătit la control. Diaconu cu asta greșeste că e cam dur și cam pătimaș și oamenii nu l-au prea înghitit.” Ionel Dumitru, contabil șef la C.A.P. (fără decizie încă, doar Eugen Vasilache a primit decizie de scoatere din această funcție): „Eu ajunsesem translator între contabilul șef și președinte, că tovarășul Diaconu nu vorbea cu Eugen. Se ducea să-l semneze un act și se întorcea cu spatele, nu-l semna. Mă trimitea Eugen pe mine și mă întrebă președintele de ce nu vine contabilul șef. Așa a făcut și cu statele de plată. Oamenii au luat, din cauza asta, retribuția pe iulie și august abia în septembrie. O dată zisese să se ducă a doua zi Eugen la Huși cu o treabă a cooperativei. S-a dus. Dar, în ziua aceea, l-a trecut absent în condică, s-a făcut că nu știe unde e. Viorel Șelaru a avut numai aprobarea

a privirii și sticla a trecut mai departe. Probabilitatea ca o sticlă să intre la imbuteliat murdară este mică, dar există. O celulă fotoelectrică, montată la capătul benzii, care ar scoate automat din circuit sticlele necorepunzătoare credem că ar rezolva problema. S-ar automatiza în-tregul proces de spălare iar probabilitatea că în comerț să pătrundă sticle murdare ar fi exclusă. Il întrebăm pe inginerul șef care este gradul de spălare pe care poate să-l asigure mașina. A avut cineva curiozitatea să treacă prin mașină sticle care au conținut produse toxice și să vadă starea în care ies după procesul de spălare? Nu. Asemenea experiențe nu se știe să se fi făcut. Poate ar fi indicat să se facă o asemenea experiență la care să participe Sanepidul.

Euro, Novisima și alte citeva

Centrala berii, spiritului, amidonului și apelor minerale: Anton Dimitriu, sectorul de ambalaje: „Aven” nevoie de sticle colorate, tip Euro sau Novisima. Pentru bere în mod obligatoriu pentru că lumina ar deteriora calitățile produsului. Anumite ape minerale au și ele nevoie de această protecție. Cu toate acestea, apa minerală se imbuteliază și în sticle albe. Noi deținem ponderea sticlelor din comerț. Manipulăm în fiecare an aproape două miliarde sticle. Numai la Fabrica de bere Rahova se imbuteliază 500.000 sticle pe zi. Avem 4 mașini de spălat, cu o capacitate de 14-16 mii sticle pe oră. De curând a intrat în funcțiune o nouă linie, dotată cu o mașină din import. Pentru a da linia la capacitatea proiectată, furnizorul străin a cerut să fie spălate sticle noi, din industrie. Probabil, cel care a proiectat mașina a gândit-o pentru a spăla sticle care pot avea cel mult impurități provenite de la același produs.

Ca o curiozitate, nedorită bineînțeles, avem ocazia să vedem aici o sticlă care a suscitat discuții, mirări, telexuri, ședințe. Sticla este fabricată la întreprinderea de sticlă Tirnăveni. Este de tip Novisima, adică are aceeași formă ca o sticlă de apă minerală, iar pe ea sînt scrijelite cuvintele: Lindavet T-15, produs toxic și un cap de mort. Ei bine, această sticlă a apărut pe piață plină cu apă minerală. Trecută prin cite mîini? Un cetățean oarecare a dus-o la Alimentara. Ea a fost primită, dusă la o fabrică de imbuteliere, umplută, reîntrată în comerț. A parcurs toată filiera fără ca cineva s-o observe. Că această sticlă care conținea un produs toxic ar fi trebuit să aibă o formă care să facă imposibil acest drum nici nu intră în discuție. Apariția acestei sticle în comerț conținând un lichid comestibil demonstrează, cu toată inscripția aplicată pe ea, că o sticlă murdară sau în care a fost un produs toxic are șanse mari să ajungă pe mesele noastre, că procesul de recuperare, spălare și imbuteliere este insuficient controlat, că porțiile prin care se strecoară neglijența sînt încă nepermis de multe.

OPREA GEORGESCU

Apartamente cu geometrie variabilă

Una e să-ți cumperi un costum de haine și alta să-ți iei o casă. În prima ipostază, probele se desfășoară în prezența vinzătorului iar ajustările ce se impun intră pe mîna retușerului și clientul pleacă mulțumit ori renunță schimbînd magazinul, dacă nu poate fi convins că este cel mai bine om îmbrăcat din oraș. Cu casele totul se petrece altfel. Mai întii contactezi, avînd o viziune generală asupra apartamentului pe care-l vei locui și numai dacă ești cit de cit priceput pe hirtie în dimensiuni reale, în spații reușești să transformi planurile așternute și volume. Proba unui apartament nu are nimic comun cu cea a unui costum de haine. Tocmai de aceea am ales aceste exemple, pentru a scoate în evidență ingeniozitatea (sau spiritul de prevedere) al cetățeanului Mihai Chirișescu care, după ce a intrat în posesia apartamentului său din Bd. Păcii nr. 170 A, sc. B, et. 9, bl. H s-a apucat să-l măsoare, procedînd ca și cum și-ar fi cumpărat nu o casă ci un costum de haine, riscînd, astfel, o mare surpriză: spațiul respectiv era cu 3 metri pătrați mai mic! Il stringea, cum s-ar spune, pe la subțiori... Drept urmare și intrucîi era vorba de două camere plus dependințele aferente, cei 3 mp în minus căpătînd alte dimensiuni, el s-a adresat „vinzătorului”, adică I.C.V.L.-ului București, care — prin adresa nr. 5296 din 21 iunie 1980 îi face cunoscut că procedîndu-se la „măsurători directe” s-a constatat o diferență, în minus, de 0,33 mp, provenită din executarea unor pereți despărțitori din BCA — fișii de grosime mai mare decît în proiect (15 cm în loc de 12,5 cm). Nerenunțînd la propriile sale măsurători, tovarășul Mihai Chirișescu continuă să se plîngă, drept care se procedează la noi investigații soldate cu o nouă adresă din partea Centralei construcții montaj București, sub nr. 1094 din 2 iunie 1981, în care se afirmă că „în urma măsurătorilor efectuate de delegații CCMB” s-a constatat „o diferență în minus de 1 mp suprafață utilă, din care 0,75 mp suprafață locuibilă. „Cauzele? Cea a fișiorilor deja citate dar și a „ingroșării tencuiei de către executanți”. I se anunță proprietarului că s-a decis restituirea „de către I.C.V.L. a contravalorii sumei corespunzătoare”.

Dar nici cu această soluție tovarășul Chirișescu nu se declară de acord și se plînge în continuare obținînd un nou control; „la fața locului”, și o nouă adresă, a Direcției generale pentru dezvoltarea construcțiilor de locuințe sociale culturale și administrație locală, cu nr. 1614 din 9 septembrie 1981, din care află că „După recalcularea suprafețelor comisია a constatat că apartamentul are o suprafață utilă mai mică cu 1,53 mp față de

suprafața specificată în fișa tehnică a contractului de vânzare-cumpărare” și că „așa cum vi s-a comunicat de către I.C.V.L. și pentru care vi s-a achitat diferența respectivă”.

Avînd în vedere ritmul „recalculărilor la fața locului” ar fi de așteptat ca să se ajungă la concluzia unanimă că, într-adevăr, apartamentul tovarășului Chirișescu Mihai este cu 3 mp mai mic. Dar omul nu a mai avut răbdare și nici nervi. S-a adresat redacției. La rîndul nostru ne-am adresat celor în drept, de la C.P.M.B. unde am fost primiți cu sollicitudine, mai ales că situația apartamentului din Bd. Păcii era bine cunoscută acestuia for. Ni s-au dat explicații. Ni s-au prezentat acte. Unul dintre ele era o notă care informa conducerea C.P.M.B. despre măsurătorile efectuate. Dar acestea se opreau la variația: 1 mp mai puțin. Nu 1,53 mp. Proprietarul urma să primească 1756 lei ca diferență pentru decalajul de confort pe care-l sesizase. Numai că această sumă a fost virată spre titularul ei de-abia la 11 martie 1983 (?), adică după intervențiile revistei și demersurile proprietarului. De reținut că la 9 septembrie 1981 tovarășul Chirișescu Mihai fusese înștiințat că... și-a primit diferența respectivă.

Sîntem de părere că, în acest caz, au fost nescocote mai multe principii a căror ignorare nu poate duce decît la deteriorarea unor raporturi între unele instituții publice și cetățeni. Astfel, chiar cînd I.C.V.L.-ul este acela care încheie, prin cei care-l reprezintă, un contract, el se leagă, la fel ca oricare dintre noi,

A dispărut un Icar

Cine a trecut în aceste zile de început de primăvară prin Parcul Herăstrău, pe lângă locul de joacă pentru copii, vizavi de prima șosea a Bucureștiului, a putut să asiste la un spectacol puțin obișnuit. Avionul bimotor al Companiei TAROM, scos la „pensie” cu ani buni în urmă, după ce își încheiase în chip strălucit cariera zburînd milioane și milioane de kilometri pe meridianele de azur ale lumii și care, așa bătrîn cum era, izbutea încă să satisfacă curiozitatea unor întregi generații de fete și băieți care puteau aici vedea îndeaproape și chiar pipăi un avion adevărat, și-a sfîrșit definitiv existența...

L-au privit îndelung și cu nostalgie puștii ce-l admiraseră pînă mai ieri. Zăcea căzut pe-o aripă, cu roata din

dacă nu și mai mult, la respectarea clauzelor. Un metru sau 3 metri pătrați în minus într-un apartament înseamnă tocmai o ignorare a unor condiții date, înscrise și acceptate. Ceea ce omul a plătit, trebuie să primească! Faptul că zidurile interioare au ajuns cu 7 ori 12 cm mai groase poate constitui o explicație dar nu o scuză pe care beneficiarul s-o accepte în mod obligatoriu. Același „amănunt” ar trebui, dimpotrivă, să constituie un obiect de analiză a muncii celor de la întreprinderea de prefabricate, a grupurilor care execută lucrări de finisaj (vezi alt motiv invocat: tencuiele!) și nu un subiect de șicanare a proprietarului. Ca să nu mai spunem că dezinformarea, indiferent de nivelul la care se produce, nu poate fi decît o rugină a oricărei munci de calitate. Din cazul expus a reieșit cu claritate că informațiile reale nu au ajuns la forurile de conducere ale C.P.M.B.-ului în starea lor pură... Cit despre faptul, insinuat și insinuant, precum că tovarășul Chirișescu Mihai dorește, nici mai mult nici mai puțin, un alt apartament și într-un alt cartier, nu credem că poate fi acceptat ațita vreme cît omul nu a primit ceea ce a contractat și plătit. Și pentru a completa cele afirmate, să mai adăugăm că, la același bloc H, de pe bd. Păcii nr. 170 A, dat în folosință în 1980, au rămas lucrări neefectuate în valoare de cca. 1 milion de lei, situație cunoscută tovarășilor de la Grupul de șantier nr. 7, care a preluat sarcinile grupului nr. 6 desființat. Dar fără a le rezolva.

EMANUEL VALERIU

stînga dezumflată, ca un Icar înfrînt de furtună, și citiva meșteri mari il dezmembrau de zor, parcă nepărindu-le rău de tabla-i argintie de aluminiu și de elicele lui maronii ce străbătuseră cîndva, vîind văzduhul...

Intr-o singură noapte pasărea metalică a dispărut apoi cu desăvîrșire, spre părerea de rău, sinceră, a tuturor acelor, mai tineri sau mai vîrstnici, care se obișnuiseră cu prezența lui instructivă în acest spațiu al Capitalei.

De la Direcția Domeniului Public, telefonic, ne-a sosit spre confirmare vestea. Epava avionului din Parcul Herăstrău a fost dată la retopit...

Oare, de ce?

Copiii trec și acum prin parc, stringîndu-și tății sau mămicuțele de mîna, și-l caută zadarnic. Ei pleacă anevoie mai departe, purtînd cu ei, în inimi și în suflete, o mare și nestîmpărată nostalgia. Și iar vor trebui să se mulțumească doar cu minusculele și nedefinitele semne care atrag privirile spre bolta albastră.

MIHAI MERIȘANU

președintelui pentru transfer în interesul serviciului, dar nu l-a putut opri nimeni deși a lăsat lucrări neterminate, evidența fermei lui nepusă la punct și alte lucrări nefăcute deși răspundea de ele prin decizie. În legătură cu tovarășul inginer șef iată adevărul. Eu am scris procesul-verbal al adunării generale în care i s-au aprobat, la 15 august 1981, normele reținute în 1980. Ceruse încadrarea unui tehnician și acele norme pentru dînsul. Eu a m scris după votul referitor la norme „Adunarea este de acord”. Uitați-vă, aici. Și am adăugat tot eu, pentru că m-a pus tovarășul Diaconu, să fie același scris, am adăugat după punct, se vede, cuvintele «cu prima propunere, fără atribuirea de norme». Cuvintele acestea sînt acum subliniate cu roșu. Cit despre darea de seamă pe 1980, nu știu unde este, nu se mai găsește.

Ce arată actele

● În carnetul de muncă al Elenei Diaconu — soția lui Grigore Diaconu — economista de fermă, devenită contabil principal de la înlocuirea lui Eugen Vasilache — este scrisă cu altă cerneală precizarea că venea prin transfer în interesul serviciului din funcția de educatoare, la 28 februarie 1972, după menținerea de încetare a activității la școală. Inscrisura încadrării la C.A.P. s-a făcut în 1978 cînd, devenit contabil șef Eugen Vasilache precizează: „am găsit toate cartele de muncă necompletate, iar evidența contabilă inexistentă ca atare, ca evidentă contabilă”. ● Ionel Dumitru nici nu vrea și nici nu poate să ascundă, cu actele pe masă, că formații întregi n-au foi de pontaj pentru că nu se întocmesc, iar evidența muncii se ține după ochi și după memoria, uneori afectivă — nu a șefilor de echipă — și fără ca oamenii să vadă și să semneze pontarea zilnică a activității lor, cum este obligatoriu. ● Condicta de prezență ilustrează în parte „războiul” lui Grigore Diaconu cu contabilul șef. Absențele soției președintelui nu trebuiau văzute, o învoia el adesea, dar rețineri trebuia să-și facă Eugen Vasilache numai lui. ● „Decontarea” activității zilelor de deplasare a prezentat-o președintelui, dar acesta ne-a spus că a uitat acele hirtii în mașină și au dispărut. „Ce-mi trebuiau mie?” a conchis el părintește. Așa se face că Eugen Vasilache, din iunie 1982 pînă acum, a luat retribuția numai pe o lună, în decembrie. ● Merceologul Nicolae

Virlan — scos din funcție abia în decembrie 1982, la insistențele județului, după ce ani de zile, Grigore Diaconu nu luase în seamă sustragerile de materiale pe care le comitea N.V. și le constata contabilitatea — merceologul deci, într-o notă explicativă, declara la 4 februarie 1982: „Arăt căci respectăm ortografia textului, a cărui copie la îndigo se află la redacția n.n.) o cădăre aluate tov. președinte și pusă la fîntînă unde erau mai mulți oameni și a mai luat o șubă scurtă blăniță și două perechi de cizme. O scurtă blăniță și trei saci lută am luat eu (...). Mai adaog că (...) cizme electroizolante 4 perechi, scurte blănițe 3 bucăți și perechi de cizme pisă la pereche nu dau seama ce am făcut cu ele.”

● Am văzut că darea de seamă pe 1980 nu mai există la C.A.P. Eugen Vasilache nu știe nici el unde a ajuns, dar are experiența unor dulapuri deschise în lipsa lui și precizează că acea dare de seamă ar fi stînjinitoare pentru Grigore Diaconu. Pentru că președintele a raportat că s-a îndeplinit planul la producția globală și a împărțit cu primarul laudele de rigoare, dar că realitatea e alta și era scrisă în darea de seamă: „planul unității la producția globală a fost de 19.066.000 lei, din care s-a realizat (pag. 30 din darea de seamă) doar 15.208.000 lei; la griu s-au realizat 2.467 kilograme la hectar în loc de 3.200 kilograme planificat; la floarea-soarelui 1.270 în loc de 2.000 kg la hectar”. Eugen Vasilache ne mai spune că președintele s-a supărat că n-a vrut cu nici un chip să facă din 5 un simplu 9 în milioanele realizărilor. La D.G.A.I.A. Vaslui, directorul adjunct, Toader Popescu a avut amabilitatea să-l cheme în birou la dînsul cu actele pe Constantin Adăm, contabil la direcție, om în vîrstă, cu părul alb. Care ne arată scris negru pe alb și ne dictează producția globală a C.A.P. Arsura pe 1980: „plan — 19.066.000 lei; realizat — 15.208.000 lei”. Dacă poate să creadă cineva, cum se exprima o cunoscută de-a noastră!?! Actele stau măturie. ● Eugen Vasilache ne-a arătat documente refăcute de Grigore Diaconu ca să nu se observe cum a folosit mașina unității în anumite ocazii. Citeva foi de parcurs păstrate de Eugen Vasilache erau foarte căutate de Grigore Diaconu care „mi-a spus că dacă i le dau îmi dă retribuția pe lunile pe care n-a vrut să mi-o dea”. Iată ce arată aceste documente. Este carnetul de foi de parcurs din 1982. Mai multe foi folosite și completate de șofer au menținea președintelui că

s-a circulat cu aceeași foaie de parcurs mai multe zile. Nici una nu e completată corect cu kilometri parcursi, cu consum și nu poartă viza inginerului șef care ar fi trebuit să le vizeze. Două foi de parcurs poartă nr. 70. La motor: data 15 iulie. Pe foaia ruptă de aici, data este 10 iulie și precizarea lui Grigore Diaconu: „Circulat cu foaia din 10 iulie 1982 și în zilele de 11-12-13 iulie, 1982”. A doua foaie cu nr. 70, care se vede că este ruptă din altă parte, are data de 15 iulie și mențiunea președintelui: „Am circulat cu foaia 70 din 15 iulie în zilele de 15-16-17 iulie 1982”. Foaia de parcurs nr. 71, din 18 iulie 1982, nu este ruptă de aici, deși are data de pe cotor. Dacă încerci s-o așezi de unde se cheamă că a fost ruptă, ruptura nu corespunde, lucrul e vizibil și pe elementele grafice ale formularului tipărit și foaia iese din carnet cu mai mult de 5 milimetri. Acestea sînt probe certe că există un carnet-fantomă de foi de parcurs de care s-a servit Grigore Diaconu. Păstrăm la redacție copiile xeroxate ale acestor documente ● În procesul-verbal încheiat la 10 iunie 1982, cu ocazia unei revizii, de către inspectorul principal Vasile Tărăboantă de la B.A.I.A. Huși citim că ședințele de consiliu de conducere nu se țineau „lunar și ori de cite ori este nevoie” ci foarte rar: în 1980 s-au ținut 7; în 1981 doar 4, iar în 1982 numai două, la 16 ianuarie și 11 martie. Menționăm că pînă la sfîrșitul anului s-au mai ținut vreo 3. Ultima pe care o găsim consensată, din acest an, are data de 11 februarie 1983. Procesul verbal arată scurt că se hotărîse înlocuirea lui Eugen Vasilache, conform celor discutate în ajun, la 10 februarie 1983 — data audienței lui la redacție — în adunarea generală. Procesul-verbal mai spune că magazinerul Petru Pricop va fi schimbat, „pentru unele nereguli”, și că, „deasemenea se propune și se aprobă înlocuirea tov. Dumitru Valeriu, casier.” Fără nici o precizare. A argumentat cineva, a fost vreo nedumerire? Nu scrie nimic. Precizăm că aceste două schimbări n-au fost hotărîte de adunarea generală, cum a ținut să ne spună chiar primarul, și că nu s-au luat nici măcar note explicative celor în cauză, iar la ședința consiliului n-au fost chemați. Consiliul a votat ce a vrut președintele, ca întotdeauna. Un consiliu care se numea, de fapt Grigore Diaconu!! Am selectat doar o parte din nereguli.

DORIN GHERGHINESCU

Milionul furat

Paguba la care ne referim este reală. În al doilea rînd, cel care a savîrșit faptele n-a trăit izolat, pe o insulă pustie, ci a îndeplinit aproape 11 ani funcția de șef al Depozitului nr. 7 „Galanterie-mercerie” din cadrul I.C.R.T.I. Craiova. Au existat deci colaboratori apropiați, ca în orice unitate comercială de un asemenea tip, subalterni, șefi, controlori, familie etc.

Atunci, cum a putut Mihai Dumitru să provoace avutului obștesc o pagubă de 936.340 lei?

Din declarațiile personalului muncitor de la depozit rezultă clar că șeful unității, Mihai Dumitru, încălca grosolan, de multă vreme, normele legale, vînzînd ilegal, direct din depozit, cantități însemnate de mărfuri, a căror contravaloare și-o însușea personal (?). Oare dintre toți cei care au avut cunoștință despre astfel de practici infracționiste, aducătoare de mari pagube, nu și-a pus nimeni întrebarea „Dar noi, de ce tolerăm?” Doar Alexandru Corici și Petre Mitrache precizează în declarațiile lor că l-ar fi atras atenția șefului de depozit că nu este corect să plece cu mărfuri acasă. Ați și nimic altceva!

Cercetările au mai stabilit că în perioada în care a îndeplinit funcția de șef al depozitului respectiv, Mihai Dumitru pe lângă faptul că cheلتia sume mari de bani pe băutură și chefuri, organizate cu rude și cunoscuți, a realizat la domiciliu bunuri imobile care depășesc posibilitățile legale de cîștig: casă cu etaj și scară interioară, compusă din 6 camere, două holuri, terasă, mobilă, covoare, bijuterii etc.

„Nici organele de revizie, respectiv revizorii de gestiune Ion Bordea, Constantin Tenea și Ioan Logofătu — se consensmăază în referatul de terminare a urmăririi penale — nu și-au îndeplinit în mod corespunzător atribuțiile de serviciu în timpul inventarierilor ce le-au efectuat în anii 1979, 1980 și 1981.

Să mai adăugăm celor relatate mai sus, lipsa de răspundere a factorilor de conducere de la I.C.R.T.I. Craiova, față de cele petrecute la Depozitul nr. 7 și avem tabloul complet al cauzelor și împrejurărilor care explică acum paguba de aproape un milion lei.

MIHAI GROZAVU

■ O propunere demnă de a fi luată în seamă este făcută de Teodor Condorog (comuna Tinca, județul Bihor). El scrie că mai cu seamă pentru tineri, dar nu numai pentru tineri, firește, ar fi cit se poate de instructiv și de binevenit un serial T.V. cu și despre viața și activitatea marelui nostru poet Mihai Eminescu. Propunere de bun augur, având în vedere că se împlinesc 100 de ani de la apariția celebrului poem „Luceafărul”. Nu e nici un secret să spunem că nu simțim prea bogății în astfel de pelicule.

■ Ion Bălănoiu din București, bd. I. B. Tito nr. 57 A, arată că la intersecția bulevardelor Leontin Sălăjan cu I. B. Tito, traficul auto și de tramvaie este deosebit de intens. Aproape toți cetățenii care locuiesc în dreapta intersecției legal marcate trec direct peste bulevard, cu tot riscul. În apropierea stației de metrou L. Sălăjan ar fi util să se facă o trecere organizată, cu marjafe. Pe toată lungimea bulevardului s-a pus gard cu rame de sîrmă între sensuri, dar la gura stației de metrou amintite ramele sînt rupte și doborîte.

■ Domiciliul stabil al lui Constantin Teica este în comuna Siliștea-Crucii, județul Olt, de unde ne expediază o misivă pentru a ne semnala că Direcția de poștă și telecomunicații Dolj îi eliberase două adeverințe în aceeași zi, dar cu un conținut contrariu, cel puțin. În prima se menționează „a lucrat la unitatea noastră ca agent poștal”, iar în cea de-a doua se stipulează: „funcția respectivă nu constituie încadrare cu contract de muncă”. Cum stau lucrurile?

■ Un colectiv de 30 cadre didactice de la școlile generale din Bolintinu-Vale, Malu-Spart, Crevedia Mică, Crevedia Mare, Vinătorii Mari, Izvorul, Ogrzeni, Zădăriciu solicită reglementarea cursei auto pe ruta București — Petrești, care pleacă din autogara Militari la orele 11,30. După felul cum circulă buclucașul autobuz, abonații sînt puși adesea în imposibilitatea de a ajunge în timp la locurile lor de muncă.

■ Numitul Petru Chirodean din Oradea, str. 1 Mai, bloc 15, apartament 13, a cumpărat de la unitatea nr. 6 I.C.S.M. Metalchimice o bicicletă „Sputnik”. La scurtă vreme cadrul bicicletei s-a rupt, pur și simplu. Intrucit era în garanție, o duce la Cooperativa „Prestarea”. 60 de zile de tergiversări. Omul la bicicletă în spinare și o duce la magazinul nr. 6 de unde o cumpără, pentru a-i fi schimbată, intrucit unitatea orădeană n-avea cadrul solicitat. Șeful magazinului pretextează, fără temel, că bicicleta „nu are aspect comercial”. Nu-l mai purtați pe om cu preșul și schimbați-l bicicleta.

■ Radu Cocea din Capitală ne semnaleză că aproape toate magazinele cu piese auto pentru Dacia 1300 sînt masate în zonele Băneasa, Colentina, Pantelimon, Ștefan cel Mare. Ce rău v-au făcut automobilistii din celelalte zone ale Bucureștiului?

■ Din satul Smida, comuna Beliș, județul Cluj, ne scrie Petru Toader: Elevii din clasele V-VIII din satele apropiate sînt nevoiți să străbată zilnic 18-20 km pe jos, la școala din reședința de comună. Zona este cu pădure deasă și deci periculoasă. Ce-ar fi să se gîndească cei îndrăgiiți la înființarea unui internat în centrul de comună? Credem că Inspectoratul județean școlar Cluj nu are nimic împotriva.

■ În legătură cu scrisoarea adresată revistei de către Ioana Pelin, care sesizase unele aspecte ale circulației autobuzelor liniei 142 cit și comportamentul unor șoferi de pe linie, ni se comunică: Au fost luate măsurile: înlocuirea șefilor de linie la ambele schimburi; schimbarea unor șoferi de linie; atenționarea verbală a șoferilor Nicolae Tudor și Vulcan Andrei (I.T.B. București, Exploatarea transport autobuze).

■ Un răspuns favorabil pentru Elena Dulamă trimis de Consiliul popular al municipiului Drobeta-Tr. Severin: S-a discutat cu conducerea corpului de pază militarizată și s-a stabilit ca tovarășa E.D. să lucreze numai într-o tură, pentru a avea posibilitatea să se pregătească și să frecventeze cursurile liceale cu regularitate.

■ La verificarea făcută la I.C.I., grupul de șantieri nr. 6 Arad, s-a constatat că afirmațiile dv. corespund realității și că sînteți îndreptățită la o retribuție de 2.120 lei, corespunzătoare clasei 15/bază. (Este răspunsul așteptat de Brănișcan

Scrisoare necomentată

Subsemnatul ȘTEFAN DOBAY, domiciliat în Tg. Mureș, str. V. Babeș nr. 14, fost jucător de fotbal la F.C. RIPENSIA, supun cunoștinței dv. următoarele:

În revista „Flacăra” Nr. 47 din 26 noiembrie 1982 a apărut o plingere împotriva lui Aristide Buhoiu, formulată de cițiva dintre mării jucători ai Clubului RIPENSIA, în numele cărora semnează Silviu BINDEA. În această plingere se arată printre altele:

„...Era în toamna anului 1975 cînd Aristide Buhoiu, aflîndu-se la Timișoara, a luat legătura cu cițiva foști internaționali ai legendarului club Ripensia, în scopul de a aduna material pentru elaborarea unei cărți... Au fost organizate „mese rotunde” la restaurantul „Palace”, la locuința lui Silviu Bindea și în camera ocupată de A. Buhoiu la hotelul „Continental”. „În afara numărului mare de fotografii puse la dispoziția viitorului autor al cărții „Șut... gol!” (acesta era titlul propus pentru lucrare)... i s-a mai imprimat lui A. Buhoiu numeroase ziare din perioada respectivă...” — „Nu ne interesează cauzele pentru care „Șut... gol!” nu a fost tipărită sau nici măcar înregistrată la vreo editură (sau poate nici schițată) pînă în prezent, vrem doar să reintrăm cit mai repede în posesia materialului care ne aparține”.

În anul 1979, în Editura „Sport-Turism” din București a apărut lucrarea mea intitulată „Șut... Gool!”

Pentru păstrarea neştirbită a demnității și onoarel noastre, a colaboratoarei mele la această lucrare, tovarășa avocat Ileana DALEA din București, și a mea, vă rog respectuos să publicați prezentele rînduri.

În sprijinul corectitudinii noastre redau cîteva extrase din revista Flacăra Nr. 12 (980) din 16 martie 1974, pagina 32, coloana a 2-a, — citez —: „Sînt Dobay Ștefan... În anul 1972 am făcut o ofertă Editurii Dacia din Cluj prin care propuneam spre editare memoriile privind activitatea mea competițională. În luna iulie 1972, directorul Căpraru mi-a răspuns că Editura Dacia este în măsură să tipărească lucrarea în limba română și maghiară, lucrare pe care am depus-o în două volume totalizînd 700 de pagini, la începutul lunii martie 1973. La începutul lunii decembrie 1973 Editura Dacia îmi trimite contractul de editare pe care l-am semnat și restituit. La 21 decembrie 1973, cu adresa Nr. 3201 Editura Dacia pe motiv de lipsă de profil a reziliat contractul. Prin aceeași adresă ne-a îndrumat la Editura Stadion. La 14 februarie 1974 colaboratoarea mea a depus lucrarea la Editura Stadion, unde a fost înregistrată sub Nr. 209/14.II.1974”.

Din cele de mai sus rezultă, fără putință de contestare, că tratativele pentru lucrarea mea „Șut... Gool!” au început în 1972; că ea a fost înregistrată la „Dacia” din Cluj în 1973 și că deci ea era deja gata redactată eu trei ani mai înainte de 1975, an în care Aristide Buhoiu a propus jucătorilor de la Ripensia ca să facă domnia-sa o lucrare numită „Șut... gol!”, denumire care era titlul lucrării mele, ce a stat la edituri timp de șapte ani pînă să vadă lumina tiparului.

Ștefan Dobay

Georgéta Doina din Arad și expediat prompt revistei de către Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a județului Arad.)

■ În data de 14 februarie m-am adresat unui meșter de la ceasornicaria de care aparțin (Cooperativa artă și precizie, centrul nr. 74 din str. Făinari), pentru a-mi repara un ceas de mină. Mi-a răspuns că nu mai are boniere (deși avea, se găseau pe masă). Am revenit într-o zi cînd un cetățean supărat reproșoa cuiva, meșterul nu era acolo, că a fost amintit cîteva luni cu depararea unui ceas și tot defect l-a primit (cetățeanul se numește Petrescu Ion și locuiește pe Intrarea Teiul Doamnei, bl. 19). Nu l-am lăsat nici atunci, deoarece omul care îi ținea locul nu primea comenzi. Am venit din nou pe 13 martie și am lăsat ceasul, primind bonul nr. 1190, pe care era menționată data eliberării: 19 martie. Pe 21 martie l-am găsit nereparat, iar meșterul se arăta neputincios. (Popa Ileana, bd. Muncii 222, București)

■ Silvia Molodoi lucrează la Fabrica de confecții din Bacău, secția Roman. A fost căsătorită și are trei copii. Nu faptul că fostul soț nu plătește cu regularitate pensia alimentară reclamă Silvia Molodoi, ci vrea să fie trecută alocația pentru copii pe numele său, intrucit posedă o adeverință de la locul de muncă al fostului soț, în care se precizează că acesta nu ridică alocația legală pentru copii!

■ La sesizarea numitului Ion Zarafin, om al muncii la Tricodava din București, Ministerul Industriei Ușoare ne răspunde: S-au confirmat cele menționate de petiționar. S-au luat următoarele măsuri: șeful serviciului personal-invățămînt a fost sancționat cu multare; delegatul centralei care a avut mandat să verifice cele reclamate de petiționar a fost sancționat cu retragerea unei gradații pe timp de 1 lună. S-a stabilit, de asemenea, organizarea unui concurs pe data de 23 martie 1983, pentru ocuparea postului de maistru în condiții legale.

■ Gheorghe Micalcean din strada Prunului nr. 14, Arad, a avut copilul grav bolnav. A bătut drumul spre farmaciile din Piața Avram Iancu, Gara electrică, Gara C.F.R., din Gh. Dimitrov, farmacia de lingă „Ferometal” etc. Farmaciile arădene ori aveau „liber de voie”, ori nu aveau medicamentele solicitate. Le-a găsit, în schimb, la 10 km, în comuna Vladimirescu. A fost surprins plăcut

găsiind aici un personal servind exemplar.

■ Sîntem un grup de cetățeni din Valea Pojarului, comuna Bustuchin, județul Gorj, și ne adresăm dumneavoastră în problema: De mai bine de o jumătate de an la brutăria comunei noastre se produce piine de slabă calitate. Ba, mai mult, în piine se pot întîlni tot felul de resturi străine, datorită faptului că lucrătorii de-aici nu cern făina și nu se preocupă de igiena interioară a brutăriei.

■ Mi-am agonisit cu greu bănuții și mi-am cumpărat o blănă „Alain Delon”, tip Orăștie, pe care am dus-o la strimtat la atelierul lui Tudorean Vălean, în strada Rangheț nr. 1, Timișoara, ne scrie Cancel Zaharia din Timișoara, strada Bran nr. 3. Blana a dispărut. M-am adresat Milităiei din Timișoara dar nici pînă azi numitul Tudorean Vălean nu mi-a plătit haina.

■ Doresc un pistol electromagnetic de pulverizat, un catalog cu unelte de zugrăvit și o garnitură de role pentru zugrăvit. (Ne solicită ajutorul Negrea Virginia din Brăila.)

■ Pe data de 8 noiembrie 1982, Floarea Marton depune acte și le înregistrează cu numărul 21610 la Casa de pensii a sectorului 2 din București. Roagă să primească pensia ce legal i se cuvine, intrucit a ajuns să trăiască din mila copiilor.

■ Din Cîmpulung Moldovene, județul Suceava, ne scrie Puha Cădrat. Cetățenii au adresat Consiliului național al apelor, Direcției apelor „Siret”, Bacău, mai multe scrisori în care solicită regularizarea cursului pîrului Corlățeni, care aduce mari daune agriculturii, în speță primăvara. Cu două adrese totale diferite în conținut, numita unitate le răspunde că sînt prevăzute astfel de lucrări pentru anul 1984, iar în cealaltă adresă se sugerează ideea că lucrările vor fi făcute numai prin contribuția cetățenilor! Oricum, volumul de lucrări este mare și cere o îndrumare de specialitate. Pînă una, alta, cum rămîne situația pîrului Corlățeni? Primăvara a sosit.

■ Elena Vasilescu și Ecaterina Vasilescu din București, str. Ripiceni nr. 3, bloc 3, sector 2, ne semnaleză un caz nu tocmai unic. Oficiul poștal nr. 10 a returnat foarte multe pensii Oficiului de pensii și asigurări sociale al sectorului 2. Pe ce teme? Factorii poștali n-au catadicsit să împartă corespunzător pensiile pe luna februarie cu-

rent. Și mai trist a fost modul jignitor în care oficanții de la cele două unități amintite li s-au adresat pensionarilor.

■ Cine-l expediază (firește, contra cost) o muzicuță lui Gheorghe I. Lucian din satul Potocel, comuna Ludești, județul Dimbovița? El visează întruna un astfel de instrument muzical. Îi mulțumește și acelaia căruia-i sugerează de unde o poate procura. Să-l ajutăm pe Gheorghită Lucian.

■ La data de 13 decembrie 1982, strada Propășirii din sectorul 1 al Capitalei, mai bine-zis, artera de legătură dintre bulevardul Laminor și șoseaua Chitilei, a fost arată. Drumul rutier a devenit astfel impracticabil. Mijloacele de transport întîmpină reale greutăți în zonă. (Cu stimă, semnează Nenoiu Nicolae și Nenoiu Vasile)

■ Am încercat să-mi schimb numele. Nici un organ căruia m-am adresat nu mi-a dat o lămurire legală. Conform decretului nr. 975/1968 cu privire la nume, cererea de schimbare a numelui este scutită de publicare. Și totuși, ce să fac? (F. Dănuț, Pașcani, str. M. Kogălniceanu bl. A1, ap. 12.)

■ Din partea Complexului muzeistic Iași primim: Muzeografi și restauratori, precum și un grup de muncitori din cadrul Complexului muzeistic Iași, au muncit zi-lumină la realizarea unei expoziții muzeale permanente, deschisă în cadrul celei de-a 5-a ediții a „Săptămîni muzeale ieșene”. (Ion Arhip, Eugenia Ursescu, Maria-Humnic Tecean, C. Ionomu, M. Iacob și alți 15 semnatari ieșeni.)

■ Măguran Valeria locuiește în comuna Gurahont, județul Arad. A rămas cu doi copii în urma unui eveniment nenorocit. Soțul s-a electrocutat mortal. A făcut femeia toate formele către Consiliul popular Gurahont unde regretatul ei soț a lucrat ca zugrav, pentru obținerea unui ajutor social pentru copii, dar tovarășii de la consiliu o poartă cu vorba și cu promisiunile.

■ Tot pe drumuri și tot nefondat este purtată Ciută Georgeta din București, pentru eliberarea unei adeverințe din arhivele Consiliului popular Slobozia, adeverință necesară la întocmirea dosarului de pensie. Nici datele din adeverință eliberată de Consiliul popular al comunei Axintele nu corespund cu cartea de muncă. Uite-asa, biata femeie bate drumurile de la București, Axintele, Slobozia și retur. Fără nici un rezultat, la urma urmei. Nu mai puneți oamenii pe drumuri și gîndiți-vă și la părul lor alb.

■ De la Procuratura județului Satu Mare ni se răspunde: Urmarea articolului „Nouă controale — apă de ploaie, peste un milion apa din butoaie”, apărut în Flacăra nr. 45 din 12 noiembrie 1982, vă comunicăm: Prin rechizițiul nostru s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de arest preventiv, la judecătoria din Satu Mare, a inculpatului Istrate Sebastian-Ghiță, fost șef al secției de imbuteliere din cadrul întreprinderii viei și vinului Satu Mare, care împreună cu 7 complici (din care 3 în stare de arest preventiv) au sustras și valorificat cantitatea de 5.943 litri de vin.

■ În articolul găzduit de revista noastră o parte din vină se aducea și membrilor comisiilor de inventariere, la efectuarea controalelor. La acest paragraf ni se semnaleză neconcludent: Arătăm totodată că aceste budate nu au la partea inferioară „cep”, ele fiind umplute și golițe doar prin vrană. Așadar, controlorii n-au nici o vină, sărmanii! Întrebarea noastră: se va fura în continuare?

■ Primim de la Tribunalul Suprem: Din cuprinsul memoriului rezultă că petiționarul — Dediu Tudose, Dediu Dumitru și Neagu Tofana — sînt părți într-un proces de partaj succesoral; fiind nemulțumiți de modul cum se desfășoară procesul la instanțele din județul Galați, au cerut strămătarea judecării acestei cauze la o instanță dintr-un alt județ. Tribunalul Suprem, secția civilă, a admis cererea și a strămutat judecarea cauzei de la judecătoria Galați la judecătoria din Brăila.

■ O scrisoare emoționantă și dureroasă în același timp ne trimite micuța Lăcrimioara So-

țireă, de 7 ani, din comuna Dumbrăveni, județul Vrancea. Prin rubrica „Faptul divers” din „Știntea” am rugat toți cetățenii țării să-mi găsească mama. Am găsit-o, în sfîrșit, dar ea tolos? Mama nu mă mai vrea.

N.R. Sotircă Maria, mama Lăcrimioarei, este căsătorită cu Mătreacă Romeo și locuiește în București, strada Lainici nr. 59, sector 1.

■ În urma cercetării s-a constatat că reclamația a fost întemeiată și s-a dispus conducerea unității încadrarea petentei — Sanislău Florica, muncitoare la Întreprinderea „Tricotex” din Satu Mare — la secția PROTTY, unde munca este în acord și unde urmează să fie retribuită în funcție de munca prestată și de categoria de încadrare, respectiv, categoria a IV-a. Schimbarea locului de muncă a fost greșit aplicată în cursul anului 1982, luna august. (Consiliul popular județean Satu Mare)

■ Am intrat în cîteva magazine din Capitală care desfac biciclete — dînd astfel curs cîtorva sesizări sosite la redacție. Oamenii au perfectă dreptate: la bicicleta PEGAS ratabilă, pompa de metal cu racord a fost nerelicuit înlocuită cu alta din plastic, cu care nu poți umfla o minge de 10 lei, necum o roată de bicicletă! Și mai incredibil este că bicicleta PEGAS Kent 4151 nu are pompă.

Pagină realizată de DORIN SALAJAN

Poșta redacției

■ Gheorghe Bercea — Pitești: Intrucit ați fost calificat prin învățămîntul special și lucrați într-o meserie specifică pentru nevăzători nu mai puteți beneficia de o nouă profesionalizare într-o unitate organizată pentru deficienți de vedere ■ Ileana Răcariu — Piatra-Neamț: Dacă dv. nu v-ați adresat procurorul general pentru declararea unui eventual recurs extraordinar la Tribunalul Suprem, măsura luată de unitate nu poate fi, legal, desființată ■ Doina Plăcintă — Moldova Veche: Se ia în calcul și pensia suplimentară ■ Daniel Lazăr — Brașov: Cereți sprijinul C.O.M. din întreprindere ■ Asociația de locatari, bd. Goleșcu — București: Numai parțial. Nu se calculează în funcție de profesie ■ Teodora Teorean — Cluj-Napoca: La Ministerul Educației și Învățămîntului ■ Rodica Munteanu — Bacău: Cereți trimitere la policlinica de care aparțineți ■ Corneliu Bogariu — Deva: Perioada la care vă referiți nu constituie vechime în muncă ■ Dumitru Jianu — Strehaia: Ambele răspunsuri sînt corecte, chiar și din scrișoarea dv. reiese acest lucru ■ Vasile Simion — Obeșița de Cîmp (Mehedinți): Verbișia de Cîmp Admiterea în învățămîntul superior ■ Gh. Toderaș — Solca (Suceava): Răspunsul este corect. Se acordă în luna următoare depunerii dosarului ■ Mariana Dicu — Chilia Veche (Tulcea): Posturile vacante de la unitățile de învățămînt din mediul rural se ocupă tot în sesiunea de transferări — numiri, prin concurs de dosare ■ Anghelachi Caspiroschi — Galați: Nu aveți ■ Nicolae Vochecl — Petroșani (Teleorman): Expertizarea medicală la bărbați se face pînă la vîrstă de 60 de ani ■ Eugenia Grigore — București: În cazul în care venitul este inferior cuantumului pensiei la care aveți dreptul, puteți oricînd depune autorizația și plata pensiei de urmaș se rela

■ Aurelia Petronian — Pitești: Pensia s-a calculat corect ■ Constantin Ciobanu — București: Nerespectînd clauzele prevăzute în contractul de școlarizare suportăți penalizările ■ M. Petru — Cluj-Napoca: Nu puteți concura ■ Niculina Ghehe — București: Așteptați hotărîrea judecătorească și apoi veți vedea și cu partajul ■ Rita Rusu — Iași: Singura cale legală este să vă încadrați. Ați avea, astfel, posibilitatea de a fi expertizată medical.

MARGA NEDELEA

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Lumea în care trăim

Cele „două chei” și butoanele discordiei

O cheie sau două chei? În orice locuință, se preferă două chei. Spre a putea fi folosite mai bine, mai corect de către toți cei ce conviețuiesc între zidurile aceluiași apartament.

O cheie sau două chei? Dilema se amplifică atunci când „locuința” este, de fapt, un arsenal nuclear. O cheie înseamnă o utilizare necontrolată. Două chei presupune o decizie în comun.

O cheie sau două? Deși, în mod deliberat se dorește ca problema să se dezbată în cercuri cât mai restrinse, fără prea mare vîlvă, totuși, ea frământă destul de oameni, inclusiv numeroase oficialități, dînd naștere unor serioase controverse. Subiectul, după cum afirmă recent anumiți diplomați englezi și vest-germani, este, într-adevăr, „foarte delicat”. De aceea, oficialitățile guvernamentale preferă să evite discutarea publică a problemei. Păstrarea discreției este justificată oficial prin „interese naționale” și „rațiuni de securitate” ale N.A.T.O...

La prima vedere, problema este simplă: cine trebuie să apese pe butoanele de lansare a viitoarelor rachete americane, „Pershing-2” și de croazieră prevăzute a fi instalate, începînd cu sfîrșitul acestui an, în mai multe țări vest-europene?

Iată, în acest sens, cîteva păreri. Italia pretinde dreptul de a avea controlul final asupra folosirii celor 112 rachete de croazieră ce urmează să fie instalate la Comiso, în Sicilia. „Baza de la Comiso este o bază N.A.T.O. — arăta într-un interviu Lelio Lagorio, ministrul italian al apărării — dar Italia revendică dreptul de a avea ultimul cuvînt asupra folosirii armelor instalate aici”. În Olanda, unde se preconizează instalarea de 48 rachete de croazieră, purtătorul de cuvînt pentru problema apărării, Ton Frinking, membru al Partidului Creștin-Democrat, de guvernămînt, afirma: „Este logic ca noi să avem un cuvînt de spus în ce privește lansarea rachetelor”. În Marea Britanie, partidele de opoziție, laborist și social-democrat, insistă pentru un control comun americano-britanic, în cazul concretizării proiectului de amplasare a celor 160 de rachete de croazieră.

Intr-adevăr, la prima vedere întrebarea pare simplă: cine are dreptul să apese pe butoanele de lansare a viitoarelor rachete nucleare prevăzute a fi instalate în Europa occidentală? În esență, însă, problema este mult mai complicată decît pare. Ea se referă la adîncă îngrijorare a popoarelor diferitelor țări legate de problema instalării unor rachete străine care pot fi acționate fără a se ține seama de interesele securității proprii. În fond, este vorba de un drept național. Mai exact, de încălcarea acestui drept, a dreptului de a avea controlul final, de a avea dreptul de decizie în mod independent asupra folosirii viitoarelor rachete nucleare dacă ele vor fi instalate pe teritoriul lor.

Să explicăm. În 1979, Consiliul N.A.T.O. a hotărît instalarea, începînd cu sfîrșitul anului 1983, a 572 de rachete americane „Pershing-2” și de croazieră în Marea Britanie, Italia, Germania Occidentală, Belgia și Olanda. Atunci, din considerente legate de marile cheltuieli pe care le presupunea acțiunea, țările vest-europene în cauză au afirmat că, în plus, peste sumele afectate bugetelor militare și așa încărcate, nu pot investi alte fonduri ca să instaleze aceste rachete. Or, S.U.A., care acoperă „grosul” notei de plată, consideră că dreptul deciziei aparține celui ce plătește. Dorește aliații a două chei? Atunci să plătească. Dar, confruntată cu prea multe dificultăți, Marea Britanie a considerat că nu dispune de circa 400 milioane dolari cît ar costa achiziționarea a 160 de rachete de croazieră. Belgia, a recunoscut și ea că îi este

foarte greu să cheltuiască 120 milioane dolari, cît ar costa cele 48 rachete de croazieră.

Statele Unite — principalele interesate în realizarea proiectului de amplasare a acestor rachete sub pavilionul N.A.T.O. — nu sînt dispuse însă la concesiuni pe această temă. În țările în care guvernele nu cumpără rachetele americane prevăzute a fi instalate, dreptul de control și folosire a acestora revine, în întregime, Statelor Unite. Cu alte cuvinte, forțele armate americane pot oricînd să apese singure pe butoanele de lansare a rachetelor.

Nemulțumirea față de această perspectivă se accentuează tot mai mult, pe măsură ce se apropie termenul de începere a instalării rachetelor respective. Pentru că, așa cum bine se știe, la orice atac urmează contraatac. Dar pe acesta nu-l va resimți — în primul rînd — Statele Unite care lansează rachetele, ci țara de unde au fost lansate acestea, țară care, practic, se poate trezi în război cu o altă țară fără ca măcar să știe.

De aici a și pornit controversa. De la cine are dreptul să apese pe butoanele de lansare. Încercînd să aplice lucrurile, unii au emis ideea soluției celor „două chei”. Adică sistemul controlului comun al Statelor Unite și al guvernului țării-gazdă, sistem care se referă și la rachetele americane „Lance” și „Pershing-1”, a bombelor nucleare ce înzestrează avioanele americane „F-111” staționate în Marea Britanie, ca și a celorlalte arme nucleare americane ce echipază forțele militare belgiene, olandeze, italiene, vest-germane sau britanice.

Dar, așa cum arăta presa engleză, înțelegerea de pînă acum privitoare la controlul comun, adică al celor „două chei”, sînt formulate confuz și se bazează pe un acord din 1962 prin care Statele Unite se angajează să se „consulte cu aliații înainte de lansarea unui atac nuclear”, dar... „dacă timpul și împrejurările o permit”. Or, practic, o asemenea consultare este imposibilă în cazul izbucnirii unui conflict. Tocmai de aceea, experții militari ai N.A.T.O. au lansat ideea, că, de fapt, soluția ideală pentru folosirea și... exploatarea eficientă a rachetelor ar fi controlul unic. Cu alte cuvinte, controlul deplin și total al Statelor Unite asupra folosirii rachetelor aflate în țările europene.

Referindu-se la această idee, cotidianul londonez „Times” scria: „Singura cheie este încrederea”. Ziarul se referea la aprecierea maiorului Robert Elliot, de la Institutul internațional de studii strategice din Londra care declara: „În anumite sectoare ale societății există sentimentul că nu este posibil să ai încredere în Statele Unite”.

Deci, o cheie nu două? Paradoxal, ne vom pronunța pentru o singură cheie. Dar nu „cheia” de lansare a rachetelor ci „cheia încrederii” de care pomenește „Times”.

Două chei înseamnă amplasarea periculoaselor arme, înseamnă pericole imense pentru țările în cauză și pentru întreaga Europă. Două chei nu rezolvă problema — cheia eliminării rachetelor de toate genurile. Două chei constituie doar un paleativ. Altfel tot. În schimb, „cheia încrederii” între popoare poate favoriza dezarmarea, destinderea, conviețuirea pașnică. Nu este vorba de încrederea într-un general sau altul, într-un aliat sau altul, ci de încrederea între națiunile libere ale Europei, capabile să frîneze nebunia inarmărilor.

Prin „cheia înțelegerii” ne gîndim la rațiune. La capacitatea popoarelor de a acționa rațional. De a poseda, în ultimă instanță, „cheia” păcii...

AL. PINTEA ■

Mușcătura

„Cînd un cîine mușcă un om nu este nici-o noutate, cînd un om mușcă un cîine — iată informația de senzație”. Cu aceste cuvinte își începea, un distins vorbitor, alocuțiunea în fața noastră, un mic grup de ziaristi din toată lumea veniți la New York la un colocviu pe care îl organizase O.N.U. în vederea sesiunii speciale consacrată dezarmării pe care o așteptam. Expresia circula, fiind bine știută, dar ea servea drept clenci, agrafă, manevră de deschidere. Reprezenta Comitetul pentru dezarmare al organizațiilor non-guvernamentale și pornea de la această constatare: ca ziaristii să scrie despre N.G.O. — nimic mai normal; inversul este mai puțin uzual. Dar pentru că ocazia se ivise, s-a așternut pe treabă, metodic, exprimîndu-și pretențiile de la condei, prezentînd puncte de vedere, voluntare evident, dar nu mai puțin interesante. Chiar, ce și-ar fi dorit de la presa un cunoscător al măruntaielor inarmării? Homer Jack, figură familiară pe culoarele palatului Națiunii-

lor Unite, avea să-și manifeste ceva mai tîrziu, în chip original dezamăgirea vizavi de dezinteresul unor oficiali prezenți la sesiunea specială față de punctul de vedere, dezbateră organizațiilor neguvernamentale.

Ce ne spunea deci sub forma unui septalog cunoscutul susținător al organizației, din unghiul său de cititor al ziarelor, de ascultător de radio, de privitor la programele de actualități de la televiziune? Formula, de fapt, cerințe valabile pentru manipularea informației, și transferul ei, de la tine, purtătorul, dincolo, la cetățeanul din stradă. **Competența.** Așa cum avem redactorul teatral, de sport, muzical se cuvine încadrînd misiunea redactorilor articolelor despre reducerea rachetelor unui gazetar specialist în dezarmare. **Maturitate politică.** Sînt ziaristii care obișnuiesc să manifeste pasiune pentru tonul sofisticat în relații sportive dar și alți predilecți naivi în articole despre dezarmare. **Abordare exhaustivă a activității O.N.U.** Se constată că media fie sprijină fără rezerve fie critică la singe Națiunile Unite. Se cuvine, înțelegerea echilibrată a organizației

mondiale, știindu-și și limitele și posibilitățile. **Continuitate.** În cazul susținerii dezarmării, mai ales. **Simplitate.** Este o întrebare artă, una dificilă să scrii simplu despre o temă complexă cum este dezarmarea, care cuprinde în compasul său numeroase discipline — fizică, matematică, politică, sociologia, dreptul. **Conexiunile.** Dezarmarea nu trebuie despărțită de domeniile cu care se înrudește — dezvoltarea, mediul inconjurător, dreptul omului de a fi liber de amenințarea războiului nuclear, spunea speakerul, reprezintă un nou și important drept uman ce trebuie argumentat. **Obiectivitate.** Media, indiferent unde își desfășoară activitatea în lumea întia, a doua sau a treia trebuie să defileze sub același steag al obiectivității.

Și acum, încheia vorbitorul, amintindu-și de poanta de început este rîndul dvs., al ziaristilor, să mușcați N.G.O.!

Judecînd după cum merg lucrurile în materie de dezarmare nu într-ocolo ar trebui să dăm năvală.

NEAGU UDROIU ■

De prin țara de la Soare Răsare

Tărîm plin de poezie, de parfum exotice și de mister, pe de o parte, una din cele mai dezvoltate țări ale lumii, pe de alta Japonia stîrnește pretutindeni, dar mai ales pe bătrînul nostru continent, un interes neslăbit, astfel încît orice carte despre Țara de la Soare Răsare își asigură, prin însuși subiectul abordat, o priză certă în rîndurile cititorilor. Este ceea ce i s-a întîmplat și lui Florin Vasiliu cu a sa „Pe meridianul Yamato”, tipărită în excelențe veșminte grafice de Editura Sport-Turism.

Din acest volum aflăm multe, de exemplu: cum bocănitul tirlicilor pe caldarîm ține la Tokio loc de ceas destepător; cum își făcea japonezul harakiri; cum tăbăcarii și călăii, situații bineînțelese foarte jos în ierarhia feudală japoneză, aveau totuși și ei falții lor, adică existau cetățeni plasați încă și mai jos: paznicii de închisori și artiștii de teatru (dealtfel, ne informează autorul, călăul se bucura de o anumită stimă, fiind considerat om al legii, și apoi el avea și treburi grele de făcut, mai ales cînd i se dădea să fiarbă de viu cite un tilhar);

cum dorm japonezele avînd sub cap, drept pernă, o scurtătură de lemn, ca să nu-și strice coafura; cum se poate minca supă cu două bețe; cum, după ce s-a permis în imperiu consumarea cărnii, „pentru ca și japonezii să devină înalți și voinici ca barbarii străini”, femeile în vîrstă acopereau în timpul mesei portretele străbunilor, pentru ca ei să nu fie martori la acest festin abominabil; cum, după ce-a apărut trenul, japonezii, considerînd vagoanele drept case de locuit, își lăsuau încălțămîntea pe peron, astfel încît administrația căilor ferate a fost silită să înființeze un serviciu cu misiunea de a strînge papucii de prin gări și de a asigura transportul lor la destinație. Aflăm, de asemenea, ce este teatrul kabuki, cum se îmbracă un kimonou, ce calități trebuie să aibă o gheishă, cum a fost cu bomba atomică de la Hiroshima și cît de pustiitor este un taifun (legat de acesta, ni se spune că celebrul „Taifun la Nagasaki” a fost filmat pe viu, în timpul unui taifun adevărat, chiar la Nagasaki, și nu a fost recompus în li-ghean, cum credea venerabilul D.I. Sochianu acum vreo 20 de ani, cînd a rulat filmul pe ecranele noastre).

Dar, luînd cunoștință de toate acestea și de multe altele încă, ne întrebăm mirati: numai atît? Altfel spus, numai date din domeniile istoriei, culturii, artelor, ale obiceiurilor, tradițiilor și speci-

ficului local? Chiar dacă autorul nu și-a propus să facă o monografie a arhipelagului nipon — deși temele abordate sînt de regulă tratate monografice — a nu vorbi despre economia japoneză, despre expansiunea ei pe plan mondial, despre dezvoltarea științei, despre sistemul de învățămînt, despre numeroase aspecte sociale constituie o lacună cu atît mai de neexplicat, cu cît autorul este, prin pregătirea sa, un tehnician și s-a aflat pe pămîntul nipon în această calitate. Or, Japonia turistică nu poate fi despărțită de problemele fundamentale ale țării (unele din acestea cunoscute, e drept, de la Florea Tului cetire). Se cuvine observat, totodată, că impresia pe care o transmite cartea este, cu rare excepții, de lucru citit, și nu de fapt văzut. Nu puține capitole se prezintă ca o îngrămădire de date de enciclopedie, destul de plictisitoare, în ansamblu. Cît privește maniera de expunere — dialogul autorului cu sine însuși —, ea nu izbuteste decît să agaseze prin artificialitate.

Cu toate acestea însă, pentru ceea ce ne oferă, pentru informația — atîta cîtă este — pe care o găsim în carte, trebuie să salutăm „Pe meridianul Yamato” încă o lucrare utilă, alcătuită cu migală, despre o țară pe care europenii o descoperă mereu, cu ochi mirați de baci transhumant.

IOAN D. GOIA ■

Mondo umano?

Scurte și nu prea

În ultima zi a lunii februarie, jumătate dintre americani, emoționați pînă la lacrimi, au privit ultimul episod — al 251-lea — al serialului M.A.S.H. care, timp de zece ani (!?) a menținut foarte viu interesul telespectatorilor. Se spune că acest episod de pe urmă i-a făcut pe americani să uite cu totul pe Sue Ellen, J.R., Pamela, Boby și ceilalți „Ewingi” din Dallas. O consolare pentru a dilua tristețea „mashiștilor”, creatorul respectivului serial anunța imediat un „După MASH” (MASH povestea viața de zi cu zi, plină de întîmplări a responsabililor unui spital de campanie — Mobil Army Surgical Hospital — pe vremea războiului coreean)...

P.S. la „Operațiunea Blue Smoke”. Doi traficanți de droguri pakistanezi sînt arestați lîngă frontiera indiană, pe cînd așteptau cele 421 kg. heroină, neștiind că „marfa” fusese deja confiscată de poliția pakistaneză. În aceeași zi, într-un avion sînt descoperite alte 120 kg heroină...

Cel mai căutat om din Italia — Giuseppe Muia, regele răpitorilor, organizator a 10 kidnappings între 1974 și 1980 și, ca urmare, multimiliardar (!?) a fost prins după zile și nopți de pîndă, de carabinieri italieni...

Ospătarilor cantinei ministerului olandez al problemelor sociale li s-a interzis cu desăvîrșire să poarte: pantaloni, pulovere largi cu guler rulat și mai ales îmbrăcăminte decoltată — indiferent de nivelul decolteului; încălțăminte cu tocuri înalte, „care obosește picioarele” și cea cu tocuri plate, care „creează stări rele”...

Au murit: tatăl lui Tintin, Herge, belgian, unul dintre părinții incontestabili al benzilor desenate europene. Avea 75 ani și adevăratul său nume era Georges Remi; și amiralul Hyman Rickover, american, fondatorul marinei nucleare americane. A fost omagiat, între alții, și de trei foști președinți americani: Richard Nixon, Gerald Ford și Jimmy Carter care, cu acest prilej, s-au reîntîlnit din nou după participarea la funeraliile (noiembrie '81) ale președintelui egiptean Sadat...

În aceeași zi, marele regizor John Houston primea premiul special al Institutului de film american, recompensîndu-i-se ansamblul întregii sale opere cinematografice. La ceremonie au asistat cîțiva actori de primă mîna: Robert Mitchum, Ava Gardner, Michael Caine, Orson Welles, James Mason și Jack Nicholson — doar o parte infimă dintre cei pe care i-a distribuit în filmele sale. Tot cu aceeași ocazie l-a felicitat și Ronald Reagan care, cîndva, ca și John Houston a avut contract cu compania Warner Bros...

Generalul Karl Wolff, fost comandant S.S. în Italia, susține că Hitler i-ar fi dat ordinul să fie gata ca, în caz de necesitate, să-l deporteze în Germania pe Papa Pius al XII-lea și pe toți cardinalii romani...

Isabelle Turpault, brunetă cu ochii verzi, este destituită din „Miss France” de comitetul special care apără „Miss France”-urile întrucît a pozat semi-goală și în lenjerie transparentă. Locul său a fost preluat de o blondă cu ochii albaștri...

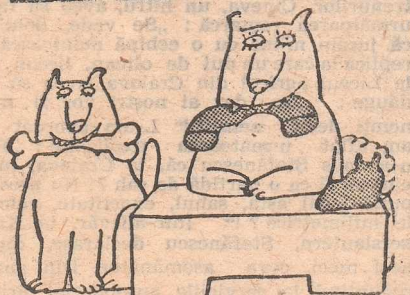
Tradiționalul „Trofeu Hurlingham”, decernat de un juriu al presei sportive italiene, a fost atribuit pe anul 1982 președintelui Sandro Pertini, considerat „cel mai bun suporter din țară”, omagînd astfel prezența sa în Tribunele C.M. de fotbal Espana '82.

În fine, încheind cu acest capitol, aflăm că un tînar s-a introdus în palatul regal din Haga în timp ce regina Beatrix primea la dînele pe membrii Curții Internaționale de Justiție. I s-a făcut proces verbal pentru „violare de domiciliu” el susținînd că-l căuta pe Wilhelm de Orania-Nassau, fondator (în secolul al 16-lea) al familiei regale olandeze...

În rest, conflictele armate știute, atentate firești sau nu, kidnappingsurile obișnuite, plus capriciile vremii și ale lumii care ține s-o copieze, astfel încît, deși par scurte, știrile de mai sus nu prea sînt astfel.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

După PANORAMA — Polonia

**Oltenia, eterna Terra-Nova
Un cîntec are astăzi și-n priviri
Hai Universitatea, hai Craiova,
Tu, campioana unei mari iubiri!**

Capitala fotbalului românesc

Intre superba victorie asupra „dracilor roșii” din Kaiserslautern și prima manșă cu Benfica Lisabona, încredințăm tiparului, iată, câteva din însemnările noastre privind atmosfera extraordinară, cu totul și cu totul deosebită, ce a premers meciul și victoria de la Craiova. Materializăm astfel, ziaristic vorbind, în interesul cititorilor dornici, credem noi,

Oare această cupă, deocamdată de zahăr, va ajunge să strălucească, adevărată, în vitrina cu trofee a clubului craiovean?

de alte și alte amănunte, o trudă reportericească începută marți, 15 martie, ora 5,40, oră la care am urcat în acceleratul 137 care ne-a dus de la București la Craiova. Chiar și la acea oră, supermatinală, pe culoarele acceleratului, la cite o figură, cel mai des subiect de discuție era, firește, meciul de-a doua zi. Cu o exactitate pe care am dori-o repetată și respectată de toate trenurile din țară, acceleratul oprește în Craiova la ora 8,30 fix, adică la ora prevăzută în mersul trenurilor. Cineva, un hitru, avea să facă următoarea remarcă: „Se vede, dom'le, că jucăm mâine cu o echipă nemțească!”, replică la care un pui de oltean, licean de la Liceul agricol din Craiova, avea să adauge: „Da, dar ai noștri vor fi mai nemți decât nemții!” L-am abordat și am aflat următoarea explicație: „Păi n-a spus Ștefănescu că, la Craiova, meciul va fi ca o partidă de șah?! Nu presupune jocul ăsta, șahul, exactitate, calculele milimetrice?!” Într-adevăr, la Kaiserslautern, Ștefănescu declarase, după acel meci, ceva asemănător. Din gară, renunțând la serviciile autobuzelor arhipline, o luăm pe jos spre hotelul Jiul, unde în după-amiaza aceleiași zile urmau să sosească și jucătorii vest-ger-

mani. Traversăm, cu alte cuvinte, orașul. Facem doar câțiva pași și, în fața noastră, un tinerel aruncă un pachet gol de „Carpați”. O voce baritonă îl apostrofează: „Băi tinere, tu nu vezi cit de curat e totul? Nu vezi cită lume-i pe străzi să facă ordine și curățenie? Ridică imediat pachetul și aruncă-l la coșul de hirtii! Hai, repede, până nu mă-nfurii! Tinărul, fără să riposteze, se-apeleacă, ridică pachetul, îl face cocoloș și, de la 4-5 metri, ca să ne-arate cit e el de grozav, ocheste coșul de hirtii. Ratează și, nepăsător, pleacă mai departe. Cel cu apostrofările, un cetățean oarecare, așa cum a vrut el să se recomande, se-apeleacă, ridică ghemotocul de hirtie și-l pune frumos în coș, timp în care ține să precizeze: „Dacă ne ținem de capul lor, tot reușim noi, până la urmă, să-i învățăm cu ordinea”. A fost, dacă vreți, o scenă banală, dar ea vorbește de la sine despre un anume fapt constatat încă din primele ore ale acelei zile: sute și sute de oameni se aflau pe străzile orașului pentru a pregăti Craiova în vederea meciului de-a doua zi. Sute și sute de oameni măturau străzile, trotuarele, spălau vitrinele, văruiau pomii, lipeau afișe pe care scria Succes „U” Craiova! Victorie „U” Craiova! Hai „U” Craiova! Urmărind forfota acelor minunați oameni care își înfrumusețau orașul, am avut sentimentul că marele oraș al Olteniei se pregătește pentru o nuntă și nu pentru aprigul meci de-a doua zi. Craiova arăta, într-adevăr, ca o mireasă. O mireasă cu soarele primăverii la braț. Iată, fără să fim rebusiști, constatăm că există o asemănare între Craiova și cuvîntul Victoria. Anulăm un A cu un I și în locul lor punem litera T și, prin anagramă, obținem CRAIOVA=VICTORIA. De unde am luat acel T? De la cuvîntul Tinerețe. Scuzăți-ne, stimați cititori, pentru aceste giubuslucuri, dar cit de mină în mină am mers, în acea zi de miercuri, 16 martie, cele trei cuvinte: CRAIOVA — VICTORIE — TINEREȚE! Pînă să ajungem la hotel, ne oprim în preajma numeroaselor grupuri de suporteri craioveni care discutau despre... semifinala Cupei U.E.F.A.! Meciul, după cum vedeți, era ca și jucat.

Nimeni, dar absolut nimeni, nu voia să aducă în discuție și o eventuală necalificare. Dacă am fi îndrăznit să facem o cit de mică aluzie în acest sens, am fi fost huiduiți, pur și simplu. Ajungem la hotelul Jiul, viitorul cartier general al celor de la Kaiserslautern. Ca în întreg orașul, și aici, la Jiul, aceeași fierbere. Întreg personalul complexului, în frunte cu tinărul și inimosul lor șef, Ion Prioteasa, nu mai prididesc cu curățenia, amenajarea și înfrumusețarea hotelului, a etajelor, a camerelor. În hol, zeci și zeci de chibiți craioveni care se interesează de echipa oaspete. Vor să-i vadă, să le ia, ca să zicem așa, pulsul. Vor avea această ocazie abia spre ora 17,30, cînd jucătorii lui F.C. Kaiserslautern vor sosi de la aeroport. Tot în hol, dar în fața barului încă închis, intrucit ceasul arăta doar ora 9,30, un grup de aproximativ 30-40 de suporteri ai echipei oaspete. Aflăm că au sosit cu trenul, de vreo patru ore. Sînt îmbrăcați cit mai fistichiu cu puțință, cu tricouri și bluze pline de tot felul de desene, reclame, strigăte de încurajare, între care Ha-Ho-Ho! și, cu litere mari și roșii pe un fond alb, porecla „Rotten Teufel”, adică „dracii roșii”. Printre desene, la loc de cinste, un drăcușor roșu pe un fond alb. Respectivii suporteri, mult prea setoși, au scos din sacoșele lor tot felul de sticle cu băutură, cutii de sucuri și, în câteva clipe, loviți de băutură sau de oboseala drumului, sînt peste măsură de beți. Cu trei ore înainte de ora regulamentară privind preluarea camerelor de hotel, li se înmînează choile și grupul năuc de băutură urcă în camere. Îi vom revedeza peste aproximativ 7-8 ore întîmpinîndu-și echipa, dar jucătorii lui F.C. Kaiserslautern nu au timp de suporteri. Trec grăbiți, fără să-i bage în seamă. După câteva minute, jucătorii coboară pentru a face un antrenament pe stadion. Și de-a această dată trec în viteză. Pe stadion, citeva mii de craioveni. Abia după antrenament vor schimba citeva vorbe cu suporterii lor, care suporteri, după ce au avut fericirea de-a da mina cu Briegci, Bongartz, Alofs ș.a., s-au pus din nou pe băutură, pînă spre miezul nopții. În afara acestui com-

portament bizar, ce să spunem, au fost corecți, adică și-au văzut de-ale lor. Dar, firește, nu despre aceștia ne-am propus să scriem, ci despre atmosfera de dinaintea meciului, drept pentru care, iată-ne a doua zi pe străzile Craiovei. Zeci și zeci de formații de călșari cutreieră centrul orașului, cu precădere vestita Cale a Unirii. Sosiți din județele învecinate, oaspeții se miră de frumusețea arhitectonică a clădirilor ce străjuiesc cea mai importantă arteră a Craiovei. În vitrinele cofetăriilor, din bomboane, prăjituri, pișcoturi, zahăr ars etc., lozinci cu Hai Craiova! Succes Craiova! Direct pe trotuare, tonete cu crenvurști, prăjituri, răcoritoare. Se vînd brelocuri, insigne, fanioane. Apar, de nu se știe unde, și epuizatele bilete care, spre deosebire de ieri, se vînd la preț real. Ieri, cînd a avea un bilet de meci însemna a fi învidiat de citeva mii de oameni, biletele ajunseseră la suma de 300 de lei. Azi, adică în ziua meciului, biletele au revenit la cursul normal, real. De ce? Nu știm. În orice caz, tribunele stadionului erau pline ochi de la ora 9,30, cu jumătate de oră înaintea anunțului că accesul va fi permis la ora 10. În astfel de condiții, de stadion arhiplin, unii s-au gîndit că mai bine ar fi să-și vîndă biletele și să vadă meciul în liniște, acasă, la televizor. În fine, amănuntul s-ar părea că nu dezvăluie nimic altceva decît pătania celor ce-au întîrziat la stadion. Incet-încet, orașul se goleşte, străzile devin pustii. Dinspre stadion se-aud urale, strigăte, se-aud explozii de petarde. E doar ora 12, mai sînt două ore pînă la fluierul de începere, dar stadionul este un vulcan. Atmosferă braziliană, sau argentiniană, sau italiană, cum vreți să-i mai spuneți. Dintr-o latură a stadionului țîșnesc spre cer minirachete care vor degaja în înalțuri steaguri tricore și alb-albastru. Pe

Al 12-lea jucător al Universității: publicul

piste, formații artistice de amatori. În potcoavile peluzelor, demonstrații de box. De la stația de amplificare a stadionului sînt transmise cîntecul lui Tudor Gheorghie, între care și un cîntec recent, al căruia refren ține să ne avertizeze: **Cu oltenii nu e de glumit.** Mii și mii de aplauze pentru profesorul Mircea Olteanu, cel care l-a operat pe Aurel Ticleanu și a venit să-și vadă la lucru fostul pacient. Telegrama de încurajare a clubului Dinamo este primită cu circumspecție, dar crainicul nu este de acord cu o astfel de reacție și cheamă publicul la o dreaptă judecată. Este recitită telegrama și izbucnesc mii și mii de urale. Da. Așa e bine. Așa e corect. Aidoma întregii țări, clubul Dinamo și jucătorii săi sînt alături de noi. Publicul, constîntînd observațiile crainicului, aplaudă în delir. Ies jucătorii oaspeți. Explodează zeci de petarde. Ies jucătorii noștri. Explodează alte zeci de petarde. Tribunele sînt o mare de steaguri alb-albastru. Peste citeva minute, într-un vacarm de nedescris, englezul Hacket fluieră începutul. Un fluier care avea să transforme Craiova într-o veritabilă **Capitală a Fotbalului Românesc** și, totodată, avea să pună punct însemnărilor noastre, intrucit restul l-ași văzut și dumneavoastră, ca și noi, stimați cititori.

VICTOR NITA
SORIN POSTOLACHE

Fotografiile paginilor de sport au fost făcute de VICTOR RĂDULESCU, SORIN POSTOLACHE, NICOLAE STAN și MIRCEA HUDEC

Ticleanu : O VICTORIE MORALĂ

La jumătatea lui decembrie 1982, internaționalul craiovean Aurel Ticleanu a fost operat, în cadrul Spitalului militar central, de o cataractă traumatică la ochiul stâng. Intervenția chirurgicală, nici foarte complicată, dar nici foarte simplă, a aparținut distinsului profesor Mircea Olteanu, șeful catedrei de oftamologie din I.M.F. București, la care Ticleanu a ajuns nu fără să fi ezitat, fiind „sfătuit” (binevoitori se găsesc pe toate drumurile!) să încerce în străinătate unde, vezi Doamne, medicii ar fi mai cu moț! Până la urmă însă, Aurel a optat pentru Spitalul militar și, după cum se știe, bine a făcut!

Ce-a urmat? Încă în „Flacăra” din 7 ianuarie (zicem încă pentru că, la acea dată, convalescența lui Ticleanu abia începuse), am publicat un scurt interviu cu profesorul Olteanu, acesta declarându-ne că „intervenția a reușit” și că „nu incupe nici o îndoială: Ticleanu va fi prezent în meciul de la Kaiserslautern, în 2 martie”. Ne-am propus atunci să urmărim subiectul, considerând că grabnică recuperare a jucătorului craiovean e nu doar o cauză a lui și, eventual, a Universității Craiova, ci a întregului fotbal românesc.

Cînd, spre jumătatea lui ianuarie, formația olteană a plecat în pregătire, la Buzeni, am mers acolo (vezi „Flacăra” numărul 3 din 21 ianuarie 1983), dar am avut ocazia de a nu-l găsi pe Ticleanu, lăsat la Craiova. Cunoșcînd opiniile profesorului Olteanu („Ticleanu va fi apt de joc la sfîrșitul lunii”), ne-am mirat și, de la hotelul „Silva”, am mijlocit o convorbire telefonică între Mircea Olteanu și Vasile Frînculescu, medicul Universității. Profesorul a comunicat acceptul său: fără să fie supus unor eforturi deosebite, Ticleanu trebuie să-și re-a antenamentele. Drept urmare, jucătorul a fost convocat la Buzeni, unde a și sosit în seara următoare. Numai că, noaptea, soția sa (gravidă în acel moment, între timp a și născut) a telefonat alarmată, cerîndu-le antrenorilor să-l scutească pe Aurel de orice efort (care ar fi putut să-l pună în pericol ochiul operat), insistînd pentru revenirea lui acasă. Ținînd cont de situație, Otet și Ivan au acceptat, mai ales că perioada de pregătire era spre sfîrșit, Craiova fiind cu bagajele aproape gata în vederea unui turneu în Grecia.

Cum lumea fotbalului e mică, totul s-a auzit. Un mai vechi pesimism (chiar și vicepreședintele Universității, minunatul om care e Corneliu Siroe, părea sceptic: „veți vedea, Ticleanu nu va reintra decît prin mai, iunie”) a cîștigat teren, iar noi „am fost luați în primire”. Bunele noastre servicii au fost răstălmăcite și, pe culoarele C.N.E.F.S., la etajul 4 mai ales (sediul ziarului „Sportul”), am fost acuzați, fățiș, că vrem să-l nenorocim pe Ticleanu de dragul unei popularități (mai întrebăm o dată a cui?) ieftine! Lăsați-l în pace pe băiat, ni s-a spus, ce-l tot împingeți de la spate, urmăriți să-l terminați? N-ați auzit că operația a dat chix?! Că Aurel (chiar și în formula „Ticle”) vede dublu, că nu poate juca?!

Între timp, internaționalul craiovean făcuse, la Spitalul militar, un

nou control, scoțîndu-i-se un ultim fir (Mircea Olteanu: „o bagatelă”) și aplicîndu-i-se, de către doctorul Mircea Filip, cea dintîi lentilă de contact. Deplasîndu-ne la fața locului (spre deosebire de colegul de la „Sportul” care, ocupat, a vorbit cu profesorul la telefon!), am aflat că procesul de recuperare a ochiului operat a decurs normal, ca și acomodarea cu lentila de contact. Profesorul i-a dat unele indicații doctorului Frînculescu (pe care l-am însoțit), repetînd: „după 10 februarie, Ticleanu poate fi inclus într-un program obișnuit de pregătire, ca orice alt jucător”. Și am auzit din nou: „Ticleanu va juca la Kaiserslautern!”. Să spunem, ca să respectăm adevărul pînă la capăt, că nici măcar Vasile Frînculescu, unul din cei care l-au îngrijit pe Aurel cu atenție și dragoste, n-a părut prea convins. E sigur însă că discuția cu profesorul l-a lămurit.

Vestile care ne-au parvenit, e drept, pe căi ocolite, din Grecia, n-au fost prea incurajatoare: că Ticleanu nu se poate antrena, că are dificultăți de acomodare etc., etc. Am încercat, după reîntoarcerea Universității, să discutăm cu cel în cauză și l-am găsit la București, la Spitalul militar, venit pentru un ultim control (vezi „Flacăra” numărul 7 din 18 februarie 1983). Ferm pe poziție (nu și-a schimbat nici un moment opinia), profesorul Olteanu ne-a spus: „Ticleanu e din punctul nostru de vedere, complet restabil”. Optimist, jucătorul a continuat: „sper să nu lipsesc din meciul de la Kaiserslautern”.

Ce-a urmat, se știe. Introdus după pauză în partida de la Kaiserslautern, Ticleanu a impulsionat jocul Universității și, încă mai mult, l-a „găsit” pe Crișan cu o pasă ideală în fața care a premers golul 2 al craiovenilor, gol care, pînă la urmă, a atîrnat greu în balanța calificării formației oltene în semifinalele Cupei U.E.F.A. După ce, la Tîrgu Mureș, Mircea Lucescu l-a folosit (bravo lui!) în înfrîngerea România — Turcia, dîndu-i și mai multă încredere, Ticleanu a jucat excelent în returul cu I.F.C.K., fiind unul dintre cei mai buni (dacă nu chiar cel mai bun) jucători de pe teren! Asta sub ochii, umeziți de lacrimi, ai profesorului Olteanu, care a ținut să asiste la partidă, fiind aplaudat la scenă deschisă de zecile de mii de spectatori craioveni.

Victoria lui Ticleanu e, înții și înții, una morală. Ne bucură că, după puterile noastre, cu armele noastre, am contribuit și noi la obținerea ei, fapt recunoscut de însuși fotbalistul în discuție: „N-am cuvinte să mulțumesc revistei pentru modul în care m-a ajutat să reintru atît de repede”. Îți mulțumim și noi, Aurel Ticleanu, și-ți dorim să rămii la înălțimea prestației din 16 martie: cel mai bun dintre cei mai buni.

Nadia Comăneci (felicîndu-i pe craioveni imediat după victorie) regretă că, fiind gimnastă, nu poate juca alături de Balaci și Geolgău!

Ei despre noi

Noi tot scriem, asta ne e meseria, despre fotbaliști, inclusiv despre cei ai Universității Craiova. Să aflăm, măcar o dată într-un an (era să zicem într-o viață), ce cred ei despre noi, cum ne văd. Să le dăm cuvîntul.

Ștefănescu: „Despre noi, despre fotbaliștii români, au scris mai bine ziaristii italieni și cei francezi. Ca să vorbesc în limbaj fotbalistic, pare un meci pierdut de presa noastră, chiar dacă în teren noi am fost superiori. Prea s-au specializat în „catastrofe” ziaristii noștri, parcă le așteaptă, le pîndesc, le privesc, se simt mai bine. Specialiștii în articole de analiză cu concluzii spuse an de an, se tem să ne laude ca să nu devenim probabil îngimfați. În rest, aprecieri ușoare și înepături adînci pentru te miri ce. Ca la noi, la nimeni. Să nu se înțeleagă că le dau eu lecții ziaristilor, e doar o părere, dar în afară de „Flacăra”, unde bate alt vînt, adjectivele românești nici traduse nu stau în fața celor din „L'Equipe”, bineînțeles, referitoare la același meci. Noi „sîntem zgîrciți”, așteptăm să vedem ce zice Franța, ce zice Italia, o fi voie să scriem și altfel despre colegul meu Rodion Cămătaru, pe care ai noștri l-au făcut în fei și chip, iar francezii și italienii îl vor pe stadiioanele lor în locul unor nume de care sîntem sătui și noi în România!”

Lung: „În ce mă privește, ar trebui să le fiu recunoscător celor de la revista „Flacăra” și chiar le sînt. M-au ajutat mult. Am avut norocul să mă vadă la Florența un mare gazetar, Nicolae Cristache, și să scrie despre mine, altfel eu mai apăsasem bine fără să mă remarce lumea. Se acordă ideea că sînt doar lung, nu și portar bun”.

Bakici: „De ce presa noastră și scriitorii noștri nu fac și din noi ce fac din alții peste hotare? Pentru că am dovedit, erod eu destul de convingător, că nu sîntem cu nimic mai prejos, cel puțin în confruntările directe din anul trecut. Maradona, Kempes, Passarella, Antognoni, Rossi, Bertoni, Lacombe, Tigana și alții au fost «sub noi» — asta e adevărul — dar n-am auzit să se fi scris și la noi pe măsura acestui fapt. În opinia publică, tot așa sînt mai mari!”

Ticleanu: „Numai eu și «Flacăra» am crezut că voi juca la Kaiserslautern,

n-am cuvinte să mulțumesc revistei pentru modul în care m-a ajutat să reintru atît de repede”.

Iată un vîrf de atac pe care și l-ar dori orice echipă: Rodion Cămătaru

Le mulțumim jucătorilor craioveni pentru frumoasele cuvinte rostite la adresa revistei noastre (cu excepția lui Ticleanu, ceilalți și-au încredințat opiniile excelenței publicației „Fotbal '83”, seosă recent de Consiliul U.A.S.C. din Centrul universitar București) și le promitem că vom fi, în continuare, alături de ei.

O echipă pentru istorie

Iată, pe scurt, stimați cititori, „cărțile de vizită” ale celor 16 fotbaliști craioveni care au contribuit la calificarea în semifinale:

SILVIU LUNG: născut în 9 XI 1956 la Sinmiciuș (Satu Mare); 1,93 m, 72 kg; din 1975 la Universitatea; 144 de meciuri în divizia A; 5 selecționări în echipa națională; student în anul IV al Facultății de științe economice.

A jucat toate cele 750 de minute ale Cupei U.E.F.A. (socotind și prelungirile cu Bordeaux), făcându-și datoria cu prisosință. S-a remarcat mai ales la Bordeaux, unde a apărut excepțional, fiind învins numai din penalty. Calm, sigur, prompt.

NICOLAE NEGRILĂ: 23 VII 1954, Gighera (Dolj); 1,70 m, 67 kg; din 1973; 148; 13 A; student, anul III T.C.M.

Constant, precis, și el a fost prezent în toate partidele, arătându-se foarte activ atât în fazele de apărare, cât și în cele de atac. Fundaș modern, a înscris golul din meciul retur cu Kaiserslautern, contribuind decisiv la obținerea calificării.

COSTICA ȘTEFANESCU: 26 III 1951, București; 1,78 m, 76 kg; din 1972; 389; 38 A; absolvent al Facultății de științe economice.

Deși înlocuit (din cauza unei accidentări) în meciul tur cu Fiorentina (la scorul de 1-1), a fost, în ansamblu, cel mai bun jucător craiovean în actuala ediție a Cupei U.E.F.A. Minte limpede, tehnician desăvârșit, adevărat căpitan de echipă.

NECULAI TILIHOI: 9 III 1956, Brăila; 1,77 m, 74 kg; din 1976; 209; 10 A; absolvent de liceu.

A lipsit, fiind indisponibil, la Kaiserslautern, dar a reprezentat, tot timpul, una din „piesele grele” ale echipei. Luptător fără menajamente, ambițios și energic. Fiind fundaș central de marcaj, a avut adversari redutabili (Graziani, Lacombe, Nilsson), dar s-a descurcat, de fiecare dată, foarte bine.

NICOLAE UNGUREANU: 11 X 1956, Craiova; 1,70 m, 68 kg; din 1976 (provenit de la juniori); 161; 10 A; student, anul II T.C.M.

A absentat la Dublin. Foarte sigur în apărare și foarte periculos în atac, are meritul de a fi adus egalarea în partida tur cu Fiorentina. Un fundaș pe care, oricând, se poate conta, foarte „tare” și, totodată, foarte corect.

GRIGORE CIUPITU: 13 IX 1948, Pantelimon (Ilfov); 1,76 m, 76 kg; revenit la echipă în 1980; 296; student, anul IV Facultatea de științe economice.

N-a fost în teren decât 31 de minute, în meciul de la Craiova cu Fiorentina, dar s-a achitat bine de dificila misiune de a-l înlocui pe Ștefănescu.

MIRCEA IRIMESCU: 13 V 1959, Craiova; 1,79 m, 77 kg; din 1976 (provine de la juniori); 150; student, anul II T.C.M.

Omul de „sacrificiu”, folosit cînd fundaș lateral (Dublin), cînd fundaș central (Kaiserslautern), cînd mijlocăș (Fiorentina), cînd atacant (acasă cu Shamrock), dar foarte util în toate situațiile. A înscris la Dublin. Nu i se poate imputa autogolul de la Kaiserslautern, mingea lovindu-se de piciorul lui ca la biliard. Fotbalist complet, gata oricînd să pună umărul la greu.

AUREL ȚICLEANU: 20 I 1959, Teliuc (Hunedoara); 1,76 m, 71 kg; din 1976; 188; 26 A; student, anul IV Facultatea de științe economice.

Unul din „motoarele” echipei, omniprezent, neobosit, excelent în ambele faze ale jocului. Operat de cataractă în decembrie 1982, a revenit spectaculos, izbutind să întoarcă soarta partidei de la Kaiserslautern (după introducerea lui în teren Craiova a preluat friurile meciului) și să fie, în întîlnirea retur, cel mai bun dintre toți. Lui și celui care l-a operat, eminentului profesor Mircea Olteanu, cele mai fierbinți felicitări! A deschis scorul în meciul retur cu Bordeaux.

ILIE BALACI: 13 IX 1957, Bistreț (Dolj); 1,71 m, 70 kg; din 1972, ridicat de la Centrul de copii și juniori; 287; 59 A, căpitanul echipei naționale în ultima partidă (România—Turcia 3-1); student, anul II Facultatea de științe economice.

Jucător de valoare europeană, a înscris cu Shamrock (în deplasare) și cu Fiorentina (acasă). Datorită cartonașelor primite, a lipsit din partidele de la Bordeaux și Kaiserslautern. E de mirare (și chiar de neînțeles) cum un talent atât de mare poate fi atât de nervos! Va absentă și din confruntările cu Benfica, deși cartonașul galben dat de Hackett, în 16 martie, n-a fost justificat, Balaci comițînd un obișnuit fault de joc.

COSTICA DONOSE: 22 XII 1952, Tecuci (Galați); 1,74 m, 74 kg; din 1969 (și el promovât de la juniori); 288; 2 A; absolvent al Facultății de științe economice.

Fotbalist complet, tehnică ireproșabilă. Poate că n-a ieșit, totdeauna, în evidență, dar aportul lui la obținerea calificării în semifinale e dintre cele mai consistente. Calm, lucid, a găsit mereu soluțiile cele mai bune. După returnul cu Kaiserslautern, antrenorul lui Milan, Galigari, a declarat: „Din ce-am văzut azi, cel mai mult mi-a plăcut Donose”.

AURICA BELDEANU: 5 III 1951, Dobroiești (Ilfov); 1,77 m, 72 kg; din 1976; 329; 19 A; absolvent al Facultății de științe economice.

Și el bun la toate, remarcabil prin finețe și clarviziune. Travalu imens, excelentă orientare în teren. Util în apărare și în atac, „închizător” ideal în fața fundașilor centrali. N-a jucat în partida tur cu Fiorentina.

ION DUMITRU: 2 I 1950, Roșu (Ilfov); 1,73 m, 72 kg; din 1982; 363; 57 A; absolvent de liceu.

Transferat în această țară, Dumitru a evoluat foarte bine la Kaiserslautern (cît a jucat). Datorită unei contuzii, n-a fost folosit în meciul retur. Din actualul lot e singurul maestru emerit al sportului, restul fiind maeștri. Pe el se poate conta în continuare.

ION GEOLGĂU: 20 II 1961, Pielești (Dolj); 1,76 m, 72 kg; din 1976, dar e un produs sută la sută al fotbalului craiovean; 145; 7 A; student anul III Facultatea de științe economice.

Subtil, muncitor, a fost utilizat cînd la mijloc, cînd în atac, dar și-a îndeplinit fără cusur toate misiunile. Rămîne memorabil golul lui din întîlnirea retur cu Bordeaux, înscris în prelungiri. Tenace, mobil, fotbalist de cea mai pură rasă. A marcat un gol extrem de prețios la Kaiserslautern.

SORIN CIRȘAN: 12 XI 1955, Craiova; 1,75 m, 67 kg; din 1976; 182; 4 A; student, anul IV Facultatea de științe economice.

N-a jucat decât sporadic și mai ales în meciurile de-acasă. Nu trebuie însă uitat că a marcat 3 goluri, cu Fiorentina și Shamrock (2). Tehnician desăvârșit, e capabil să pună pe picior greșit orice apărare.

ZOLTAN CRIȘAN: 3 V 1955, Oradea; 1,65 m, 70 kg; din 1973; 222; 46 A; student, anul I T.C.M.

Extremă clasică, rapidă și derutantă. După o eclipă de formă (la Bordeaux n-a fost folosit decât 7 minute) și-a revenit și, la Kaiserslautern, a înscris un gol, al doilea, care a atîrnat decisiv în balanța calificării. Foarte util.

RODION CĂMĂTARU: 22 VI 1958, Strehala (Mehedinți); 1,89 m, 85 kg; din 1974; 225; 26 A; student, anul IV Facultatea de științe economice.

Deși n-a reușit să marcheze nici un gol în cele 8 partide, și datorită faptului că a fost, de fiecare dată, păzit „la singe” (și de cine? De Passarella, de Specht și Trésor, de Briegel!), Cămătaru trebuie socotit drept cel mai periculos atacant craiovean. El a jucat senzațional la Florența, în rest îndeplinindu-și foarte bine rolul. Un asemenea virf, puternic, percutant, capabil să ia pe cont propriu o acțiune, și-ar dori multe echipe din elita fotbalului european.

„Flacăra” remember

O dragoste statornică

Steaua, Rapid, F.C. Argeș — nu ne-a făcut de ris, ci a polarizat dragostea și interesul iubitorilor de adevăr, frumos și cinste pe gazonul curat”.

„A greși e, uneori, omenesc. A persista în greșală e însă diabolic. Cazul Universității Craiova trebuie rejudecat sub zodia dreptății, cu toate argumentele pe masă. Federația nu are dreptul să tacă, iar C.N.E.F.S. nu trebuie să acopere incompetența jenantă, lipsa de măsură și seriozitate a comisiei care a stîrnit toată aiureala”.

„Universitatea Craiova a obținut aici, în dauna Fiorentinei (locul 2 în ediția trecută a campionatului italian!), o mare

calificare, arătînd încă o dată că este o echipă de nivel continental, capabilă de jocuri excepționale în fața oricărei formații de renume”.

„Universitatea Craiova, cea mai bună echipă românească a ultimelor decenii, la începutul triumfului. Trebuie acum, mai mult ca oricînd, seriozitate, strategie, pregătire multilaterală. Succes!”

„Confirmîndu-și clasa internațională, Craiova n-a lăsat nici o speranță lui B.K. Copenhaga, pe care a întrecut-o clar, 4-1 (2-0), golurile fiind realizate, în ordine, de Crișan, Balaci, Beldeanu, Andersen și Cămătaru. Prin această victorie, rod al sudoarei, al talentului, al ambiției, al seriozității, campiona României, campiona unei mari iubiri, intră în elita primelor 8 echipe de club din Europa! Jucătorii craioveni, antrenorii lor, ca și, firește, zecile de mii de spectatori care, și cu această ocazie, i-au purtat pe Balaci și compania spre izbîndă, merită cele mai fierbinți felicitări!”.

„Victoria Craiovei nu poate și nu trebuie separată de temeinicia și rivna cu care organele județene și municipale de partid și de stat au susținut dorința de mai bine a echipei, eforturile ei de a dobindi un nou titlu de campioană. Universității i s-a asigurat un cadru propice de pregătire. Iar jucătorii au arătat că știu să răspundă, prin abnegație și sudoare, condițiile ce li s-au pus la dispoziție. Dar și la acest capitol mai sînt multe de făcut. Chiar în numărul trecut al revistei noastre, Ilie Balaci afirma că situația celui mai mare club sportiv al Olteniei nu e, în ceea ce privește dotarea, de învidiat, neexistînd un teren gazonat pentru antrenamente, starea echipamentului fiind precară etc.”

O echipă de fotbal, e un crez mai vechi al nostru, nu se formează cît ai bate din palme, dar nici nu se susține în ultima săptămîna dinaintea celei mai mari performanțe din istoria fotbalului românesc!

„Senzațional atacă titlul și marea noastră iubire. Universitatea Craiova, echipă cu un lot atât de bun încît calitatea excesivă a ajuns o încurcătură. Poate găsește clubul craiovean vreun jucător lipsit de talent pe la Galicniuca, pe la Bărcă sau pe la Giubega și intrăm în domeniul realității”.

„...pentru că la Craiova s-a iubit fotbalul, în teren și în tribune deopotrivă, pentru că la Craiova s-a muncit cu seriozitate și temeinicie în folosul lui și, implicit, al echipei, spre lauda jucătorilor și, firește, a antrenorilor Valentin Ștănescu și Ion Oblemenco, a conducerii clubului”.

„N-am mai scris de multă vreme articole de sport, dar această îngrozitoare nedreptate ne-ar fi ridicat și din morți. Craiova nu poate fi călcată în picioare de obscure și inexplicabile ambiții, vanități și false vigilențe. Mai bine să radicalizăm fotbalul decît să căutăm nod în papură unei echipe care, împreună cu foarte puține altele, de-a lungul vremii — Dinamo,

Un antrenor cu puls 200

Un antrenor poate controversat, dar despre care trebuie vorbit, după calificarea Craiovei în semifinalele Cupei U.E.F.A., cu pălăria în mină: Constantin Oțet. Iată „fisa” lui: născut în 1940, la Rogova (Mehedinți); fost jucător la Metalul Drobeta-Tr. Severin; absolvent I.C.F. (1963), cu specializarea fotbal; a mai antrenat pe Electroputere Craiova, Pandurii Tirgu Jiu și F.C. Argeș, cu ultima echipă (ca secund al lui Halagian) câștigând campionatul în ediția 1978/1979; în 3 rânduri secund la Craiova (cu Cernășanu în 1968/1969 și 1973/1974, cu Oblemenco în 1980/1981), părtaş la primul titlu național al Universității (1974), ca și la câștigarea, în 1981, a campionatului și a Cupei; după 18 ani de „ucenicie”, antrenor principal al „campioanei unei mari iubiri” din 1982.

Scriind despre contribuția lui Oțet, e obligatoriu să amintim că la obținerea calificării mai au merite, între alții, și secundul Nicolae Ivan, și doctorele Vasile Frinulescu, și, nu în ultimul rând, vicepreședintele clubului, Corneliu Stroe. Tur-tur, sincere felicitări!

Drumul calificării

Să rememorăm drumul parcurs de formația olteană în actuala ediție a Cupei U.E.F.A.

TURUL I

Universitatea — A.C. Fiorentina 3—1 (0—1).

Craiova, 15 septembrie 1982, Stadion central, 50 000 de spectatori. A arbitrat Ponet (Belgia). Au înscris Ungureanu, Cîrțu, Balaci, respectiv Bertoni. A.C. Fiorentina — Universitatea 1—0 (1—0).

Florența, 29 septembrie 1982, Stadio Comunale, 60 000 de spectatori. A arbitrat Daina (Elveția). A marcat Antognoni din 11 m.

TURUL II

Shamrock Rovers Dublin — Universitatea 0—2 (0—1).

Dublin, 21 octombrie 1982, Stadion Glenmalure Park, 10 000 de spectatori. A arbitrat Delmer (Franța). Au marcat Irimescu și Balaci.

Universitatea — Shamrock Rovers Dublin 3—0 (1—0).

Craiova, 3 noiembrie 1982, Stadionul Central, 25 000 de spectatori. A arbitrat Györi (Ungaria). Au marcat Campbell (autogol) și Cîrțu (de două ori).

TURUL III

Girondins de Bordeaux — Universitatea 1—0 (0—0).

Bordeaux, 24 noiembrie 1982, Stadion Municipal, 40 000 de spectatori. A arbitrat Garrido (Portugalia). A marcat Giresse din 11 m.

Universitatea — Girondins de Bordeaux 2—0 (1—0).

Craiova, 8 decembrie 1982, Stadion Central, 50 000 de spectatori. A arbitrat Kaiser (Olanda). Au marcat Țicleanu și Geolgău, ultimul în prelungiri.

TURUL IV

F.C. Kaiserslautern — Universitatea 3—2 (2—0).

Kaiserslautern, 2 martie 1983, Stadion Betzenberg, 25 000 de spectatori. A arbitrat Schoeters (Belgia). Au marcat

Geolgău și Crișan, respectiv Brehme (de două ori) și Irimescu (autogol).

Universitatea — F.C. Kaiserslautern 1—0 (0—0).

Craiova, 16 martie 1983, Stadion Central, 50 000 de spectatori. A arbitrat Hackett (Anglia). A marcat Negriță.

În urma meciului de miercuri, palmaresul Universității în cupele europene a ajuns la 16 victorii (din 34 de

meciuri disputate). Ea a terminat alte 7 partide la egalitate și a pierdut 15, având un golaveraj general de 53—45. Eliminând pe F.C. Kaiserslautern, Universitatea nu numai că a intrat în semifinalele Cupei U.E.F.A., dar a izbutit să spulbere și complexul echipelor românești în fața celor vest-germane. Astfel, după ce a fost, de-a lungul timpului, eliminată de Fortuna Düsseldorf (3—4 și 1—1), Borussia Mönchengladbach (0—2 și 1—0) și Bayern München (0—2 și 1—1), Craiova a reușit să spargă gheața, realizând cea mai răsunătoare performanță din istoria fotbalului românesc.

Tortul victoriei

Imediat după victoria în fața lui Kaiserslautern, studenții au primit un cadou nu numai frumos, ci și dulce: un uriaș tort înfățișând un teren de fotbal, cu jucători, minge etc. Totodată, cofetarii craioveni le-au promis că, dacă vor ajunge în finală, Geolgău și ceilalți vor primi un tort și mai mare. Replica lui Donose a venit imediat: „fraților, puneți-vă pe treabă!”

Cine se teme de Benfica?

Alvès, pe numele său întreg José Antonio Ferreira Resende Alves, poartă tot timpul mănuși negre, explicând: „o fac spre a cinsti memoria bunicii mele, Carlos Alves, fost internațional, rămas celebru și pentru mănușile negre cu care juca”.

Sortii i-au hărăzit Craiovei, pentru semifinale, un adversar de marcă, pe Benfica Lisabona („Sport Lisboa e Benfica”), o echipă cu adevărat de talie europeană. Înființat în 1904, clubul Benfica are un palmares impresionant: 24 de titluri naționale, 17 cupe etc., el înscriind și, în două rânduri, numele și pe lista câștigătorilor Cupei campionilor europeni (din 17 participări), în edițiile 1960/1961 (în finală 3—2 cu Barcelona) și 1961/1962 (5—3 cu Real Madrid). Dar asta a fost demult, pe vremea lui Eusebio (azi antrenor la copii), Coluna (și el antrenor, în țara sa de baștină, în Mozambic), Simoes (director sportiv la un mic club

din Phoenix, Statele Unite), Costa Pereira (agent de asigurări), Torres (actualul antrenor al divizionarei a portugheze Varzim) etc. Cam după 1967, fama Benficăi s-a stins (în anul respectiv ea a jucat o ultimă finală de C.C.E., fiind învinsă cu 4—1 de Manchester United), cu o singură tresărire de orgoliu, în 1981, când a ajuns până în semifinalele Cupei cupelor, cedînd lui Carl Zeiss Jena (1—0 și 0—2).

În sezonul 1982/83, Benfica (pe la a cărei conducere tehnică s-au perindat mulți tehnicieni renumiți, Bela Guttmann, Laços Baroti ș.a.) a apărut mult schimbată în bine, izbutind un „tur de forță” impresionant: 28 de meciuri fără înfrângere (în campionat și în Cupa U.E.F.A.), 26 de victorii, golaveraj 85—15! Specialiștii fotbalului lusitan au fost de acord în a pune acest record mai ales pe seama antrenorului suedez Sven Gören Eriksson, venit la cirna Benficăi după ce, anul trecut, a dobîndit Cupa U.E.F.A. cu I.F.K. Göteborg. Tinăr (35 de ani), Eriksson pare adeptul unui fotbal „matematic”, schematizat pînă la simplitate, supunîndu-și jucătorii unor antrenamente foarte severe. Legat de exigența lui, Mircea Lucescu ne povestea, mai deunăzi, că l-a înfîlțit, la Seminarul U.E.F.A. de la Split, pe Cabrita, fost antrenor la Benfica și, în prezent, secund al brazilianului Otto Gloria la echipa națională a Portugaliei. Cabrita i-a mărturisit lui Lucescu (și el nouă) că internaționalii Benficăi răspund

cu promptitudine convocărilor lui Otto Gloria spre a scăpa, măcar cîteva zile, de „chinurile” la care obișnuiește să-i supună Eriksson! Să-l ascultăm pe Alvès: „Otto Gloria a ales un fotbal care ne place înfîlțit mai mult... La Benfica, suedezul Sven Eriksson preconizează simplitatea, jocul despuțat de orice înflorituri”. Dealtfel, Eriksson însuși nu se ascunde: „La mine nu contează numele, ci numai munca. Pe cei care trag chiulul îi invit să-și facă bagajele”. Într-o paranteză fie spus, el n-a venit de la Göteborg cu miinile goale, ci l-a adus și pe blondul Strömberg (vi-l mai amînțiți din partidele cu Dinamo?), care însă, legitimat mai tîrziu, nu va putea juca împotriva Universității.

Pe cine contează Eriksson? Pe un lot de jucători de elită, alcătuit din mulți internaționali portughezi (7 la număr, din care însă numai portarul Bento a jucat integral recentul meci Portugalia-R.F.G., 1-0) alături de care evoluează și un iugoslav (Filipovici). Formația standard a Benficăi e următoarea: Bento 34 de ani — Pietra, 23, Humberto Coelho, 32, Bastos Lopes I, 29, Veloso, 23, Carlos Manuel, 20, Alvès, 30, Bastos Lopes II, 23, Chalana, 23, Nené, 33, Filipovici, 30, ca rezervă figurînd Diamantino, Frederico, José Luis și, adesea titular, Sheu (30 de ani), despre care Otto Gloria crede că e „un tactician de primă mînă”. Un „11”, veți fi de acord cu noi, cu o medie de vîrstă ridicată (27,7), dar care posedă cîteva „piese” grele, cele mai cunoscute fiind portarul Manuel Bento (care n-a primit, în 1981, gol timp de 1 080 de minute de joc, fiind socotit eroul meciului Scoția — Portugalia, 0—0 la Glasgow), fundașul central Humberto Coelho („Le Trésor portugais”, Jean-Paul Oudot în numărul din 8 februarie 1983 al revistei „France Football”), mijlocășul José Antonio Alvès (în 1978 cel mai bun jucător străin din Spania, sub culorile clubului din Salamanca), conducătorul de joc Manuel Nené (și el mozambican) și virful de atac Zoran Filipovici, venit de la Steaua roșie Belgrad („călăul” lui A.S. Roma, căreia i-a înscris în turul 4 al Cupei U.E.F.A., 3 goluri, între care două chiar în „cetatea eternă”). O echipă nu doar în plină ascensiune (ea conduce detașat în campionat, avînd pe Nené și Filipovici pe lista golgeterilor), dar și hotărîtă să aibă o viață cit mai lungă în Cupa U.E.F.A. Într-o corpondență pentru „World Soccer”, José Alberto Fernandes transmitea, în februarie, din Lisabona: „Benfica crede că acum e, din nou, momentul și nu-și ascunde ambițiile sale europene”. Ambii, e cazul s-o spunem, alimentate și de faptul că, pînă acum, ea n-a pierdut nici o partidă în Cupa U.E.F.A., eliminînd succesiv pe Betis Sevilla (2—1 și 2—1), Lokere (2—0 și 2—1), F.C. Zürich (1—1 și 4—0) și A.S. Roma (2—1 și 1—1).

E limpede că „roșii” de la Benfica (de fapt, culorile tradiționale sînt roșu-alb) alcătuiesc o formație redutabilă, foarte puternică îndeobște pe teren propriu, pe stadionul „Da Luz”, ale cărui tribune sînt, de regulă, arhipline (75 000 de locuri ca-

La miezul nopții!

Din surse autorizate, aflăm că partida de la Lisabona, din 6 aprilie, ar urma să înceapă la ora 21.00, ora locală, adică la 23.00, ora Bucureștilui! Așa a jucat Benfica, pe teren propriu, cu Betis, cu Lokere și cu Roma, singura excepție făcînd pentru Zürich (echipă din orașul ce găzduiește sediul U.E.F.A.), cu care ocazie meciul a fost programat mai devreme.

Nu căutăm nod în papura nimănui (vezi și povestea cu arbitrii), dar e sigur că obligați să între pe teren la o oră la care, de regulă, merg să se culce, jucătorii noștri vor fi handicapați, ei avînd de înfruntat, pe lângă absențele lui Ștefănescu și Balaci (suspendați pentru cartonașe), o dificultate în plus. În aceste condiții, socotim necesară o intervenție a F.R.F., a clubului Universitatea, care să-i determine pe portughezi, dacă se va putea, să pună meciul la o oră mai rezonabilă.

pacitate, 60 000 de spectatori la partida cu Roma). Stilul ei, afirmă cei care au văzut-o recent la lucru, e și nu (mai) e tipic latin, în sensul în care Eriksson a venit cu rigoarea și angajamentul caracteristice fotbalului anglo-saxon. Dacă linia de mijloc (dirijată de Alvès) e foarte laborioasă, iar atacul viclean și rapid, apărarea, în schimb, nu excelează și, apelăm din nou la presa străină, nu pare la înălțimea celorlalte compartimente, fundașii de margine fiind vulnerabili. În două vorbe, un adversar solid (la ce ne-am fi putut aștepta în această fază a competiției), dar nu invincibil, căci Benfica 1983, chiar dacă în formă, nu trebuie confundată cu Benfica 1962! Ea a trecut de la fado la rock, dar lecția lui Eriksson n-a fost încă învățată cum se cuvine. Să fim și mai expliciti: Benfica e o „piatră tare”, dar Universitatea o poate sparge! O echipă care a trecut de Fiorentina, de Bordeaux și de Kaiserslautern, și această echipă e Craiova, n-are de ce să se teamă! Sigur că va fi greu, dar pînă acum n-a fost? A fost, dar băieții noștri, talentați și ambițioși, s-au descurcat de minune. Credem (și sperăm) că le stă în puteri să elimine și pe Benfica, echipă care, în pofida unui reviriment, n-are clasa din epoca lui Eusebio și Torres.

Și o veste de ultimă oră: clubul portughez a cerut, telegrafic, Universității să fie de acord ca primul meci să se dispute la Craiova!! Cererea a fost, firește, respinsă, dar nu poate ea fi privită ca un semn că Benfica se teme?

ARBITRI

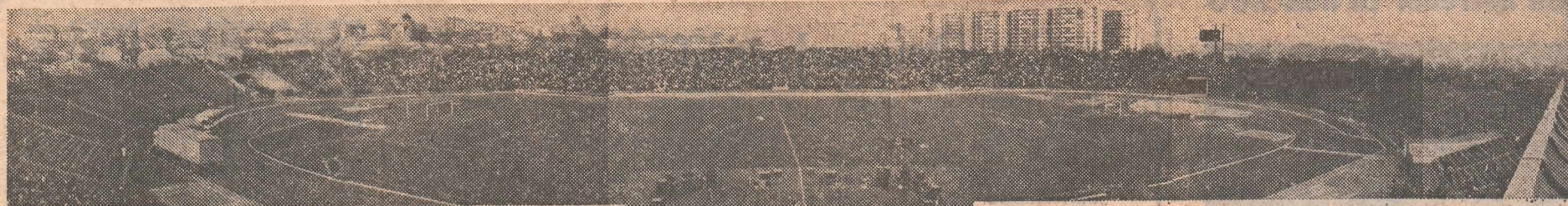
Forul european a comunicat, zilele trecute, numele arbitrilor ce vor conduce dubla întîlnire dintre Universitatea și Benfica: la Lisabona, în 6 aprilie, va oficia o brigadă suedeză, avîndu-1 la centru pe Frederiksson, iar la Craiova, în data de 20 aprilie, partida va fi arbitrată de un trio scoțian, în frunte cu Valentine.

Firește, delegarea unor arbitri suedezi la Lisabona, în condițiile în care la conducerea tehnică a Benficăi se află un compatriot de-al lor, Eriksson, a stîrnit discuții în rîndul iubitorilor fotbalului nostru, generînd tot felul de speculații. Sîntem de acord, spre a evita orice suspiciune, U.E.F.A. s-ar fi putut orienta altfel dar, ca să zicem așa, zarurile au fost aruncate. Un eventual demers la forul european, în ideea schimbării brigăzii lui Frederiksson, n-ar avea (judecînd după antecedente) nici un efect, U.E.F.A. apre-cînd că, la acest nivel al competiției,

toți arbitrii delegați, indiferent de naționalitate, sînt de valoare ridicată, tînînd la „cărțile lor de vizită”, făurite după multe strădăanii.

Încă mai mult. Constantin Oțet și-a adus aminte că, pe cînd funcționa ca secund la F.C. Argeș, echipa piteșteană a înfîlțit, în cadrul Cupei U.E.F.A., pe Panathinaikos Atena, al cărei antrenor era, în 1978, polonezul Górski. La partida retur, programată în capitala Greciei, U.E.F.A. a desemnat o brigadă de arbitri polonezi, care au condus la Atena, fără cusur, formația piteșteană cîștigînd meciul cu 2—1! Am căutat în colecția ziarului „Sportul” și am găsit confirmarea amintirilor antrenorului Oțet, colegul Constantin Alexe notînd, lapidar, că „polonezul Jarguz a arbitrat foarte bine”.

De ce am insistat asupra acestui aspect? Sore a le întări jucătorilor craioveni convingerea că, la Lisabona, nu atît de arbitru va depinde soarta partidei, cît de ei înșiși. Dacă ei vor evolua bine, la nivelul maxim al posibilităților, e sigur că nu va conta (cel puțin așa sperăm) naționalitatea celor 3 arbitri!

Un nou fapt incredibil: popularitatea Cenaclului Flacăra concurează popularitatea fazelor de gol din cupele europene, pe stadionul Central din Craiova. Entuziasmul, de-a lungul întregului spectacol al Cenaclului Flacăra, a fost comparabil cu cel al minutului 82 din meciul Universitatea Craiova - F.C. Kaiserslautern, Mulțumim, Craiova în aer liber!

Craiova sarbătorească

Localitatea: Craiova, 17 martie 1983, orele 14, stadionul „Central”
Durată: 5 ore și un sfert
Număr de spectatori: 30 000
Calitatea spectacolului: excepțională
Atmosfera: sărbătorească
Noutăți: Valeriu Penișoară a lansat „Cintec pentru Oltenia” (versuri Adrian Păunescu)
Aportul organizatorilor: ireproșabil. Mulțumim încă o dată conducerii organizației de partid a județului Dolj, tovarășului prim-secretar Ion Radu, pentru prilejul oferit de-a face acest spectacol. Subliniem în mod pozitiv efortul organizatorilor uteciști care au reușit, în ciuda timpului scurt pe care l-au avut la dispoziție, să se achite de această dată de sarcinile ce le-au revenit.

O zi splendidă de primăvară ne-a dăruit cerul pentru manifestarea ce avea să încheie triumfală noastră trecere prin Bănie. Și chiar dacă n-ar fi fost așa, chiar dacă natura ne-ar fi fost potrivnică, noi tot am fi dat acest regal de artă tinăra, frumoasă și meritată recompensă sărbătorii noastre. La numai o zi după importantă victorie olteană obținută pe terenul „Centralului”, la numai o zi după fascinanta manifestare a cenaclului nostru de la Hotelul Jiul, o altă victorie, a spiritului, la care publicul craiovean s-a făcut din nou părtaș (era să spun „incredibil”, dar îmi dau seama că astăzi, după atâtea incredibile întâmplări ale acestei echipe a cenaclului nimic nu ni se mai poate părea în afara firescu-

IMPORTANT

Manifestarea cu numărul 900 a Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar va avea loc la București duminică, 27 martie, orele 18, în Sala Polivalentă.

lui), deci, firesc transformată într-o adevărată sărbătoare a sportului și culturii. Din nou, aici, cele două variante parcă ale unei definiții concrete a păcii — sportul și arta — și-au dat mina într-o manifestare totală, un omagiu adus generației libertății tuturor generațiilor dar, mai ales generației ridicate în anii de cind la cirna țării se află președintele Nicolae Ceaușescu. Participanți cu drepturi egale au fost de această dată, alături de membrii cenaclului nostru, merituoșii fotbaliști ai Universității Craiova dar și publicul care a știut să-l poarte cu dragoste, răbdare și temperament oltean spre marea victorie. Primii au urcat pe scena cenaclului Aurel Ticleanu și Silviu Lung, insoțiți aici de familiile lor. Văzându-l, mi-am dat seama de ce îl iubim de atâtea vreme, de ce încrederea în el va fi mereu neclintită căci privindu-l cu atenție și curiozitate n-am observat nici o urmă măcar de înfumurare sau suficiență înnoirindu-le seninul privirii ci doar semnul unei bucurii launtrice, ca o imagine reflectată de satisfacția vizibilă a celorlalți, luminându-i. Era timpul deci să cîntăm cu Valeriu Penișoară, „Cintec pentru Oltenia”. Cu ajutorul lui Adrian Păunescu, astăzi neobosit, într-o vervă extraordinară, tribunele învală repede refrenul pe care l-am dori înălțat peste cât mai multe victorii: „Oltenia, eterna Terra-Nova / Un cîntec

are astăzi și-n priviri, / Hai Universitatea, hai Craiova / Tu, campioana unei mari iubiri”. Sintem fericiți (și nu putem să n-o mărturisim) că deși de obicei în momentele unui anumit fel de bucurie, oamenii uită celelalte bucurii, lângă echipa lor de fotbal, craiovenii n-au uitat Cenaclul Flacăra. Costică Ștefănescu, căpitanul alb-albaștrilor, sublinia chiar adresându-se celor prezenți: „Mă bucur că și astăzi, la acest spectacol deosebit, sințefi prezenți în număr la fel de mare. Mulțumesc tuturor celor care au fost alături de noi în lupta pentru prețioasa victorie și urez tuturor să se simtă la fel de bine la acest spectacol”. Ca un răspuns, „Viitorul”, această extraordinară poezie a lui Labiș, pulsează în cîntec, ca bătăile unei inimi de mărimea unui stadion. Constantin Gherghina, un trompetist a cărui valoare indiscutabilă Cenaclul Flacăra încearcă s-o repună în circulație, înalță cîntecul oltenesc la rang de imn triumfal. Și pentru că garnitura echipei craiovene este aproape completă (îi recuperăm de prin tribune pe Cămătaru, Geolău, Donose, Beldeanu, Cițu, Boldici și chiar și pe antrenorul Constantin Ojeț), aveam, inevitabil, să urmeze câteva superbe momente petrecute pe gazonul stadionului, cu schimburi de pase între jucători și membrii cenaclului, cu șuturi la poartă și încheind cu o tură de stadion în ovațiile tuturor celor prezenți. Ne-am despărțit de jucătorii care urmau să se integreze imediat programului de recuperare și ne-am continuat manifestarea într-o atmosferă de destindere și receptivitate extraordinare. Oamenii au primit cu o la fel de mare bucurie momentele de umor (adaptarea fotbalistică realizată de grupul Mesaj și la fel de adecvata intervenție a lui Nicolae Cenani) dar și momentele de profunzime în care s-au cîntat eroii neamului, țara, eforturile închinat păcii. Am rămas de aceea mult peste ora la care ne propusesem să încheiem, oferind oamenilor tot ceea ce puteam. Cîntecelor aduse li s-au adăugat — la repetata solicitare a celor prezenți — recitarea poeziei „Pacient”, a lui Adrian Păunescu și mai mult chiar am făcut și un top la care aveau să participe foarte mulți dintre cei prezenți. Învingător și de această dată (cu 2 524 de puncte) „Iancu la Tebea”, cîntec scris de Adrian Păunescu. I-au urmat în ordine: „Rugă pentru părinți” (Ștefan Hrușcă — 2 066 puncte), „La adio” (Vasile Șeicar — 1 673 puncte), „Craiova, my love” (autor Adrian Păunescu, interpret Duce Bertzi — 1 576 puncte) și „Cîntec șoptit” (Poesis — 916 puncte).

„Mă dusei să trec la Olt”

Localitatea: Slatina, 18 martie 1983, orele 16 și orele 20, sala Casei de cultură.
Durată: 3 ore și jumătate — primul spectacol, 5 ore și un sfert — cel de-al doilea.
Număr de spectatori: 2 000, ambele spectacole însumate.
Calitatea spectacolelor: foarte bună.
Atmosfera: bună participare și receptivitate.

Noutăți: Ildiko Szabo se remarcă recitînd cu sensibilitate și talent „Ultima oră” (versuri Ion Minulescu) și tot ea reduce pe scena cenaclului cîntecul din filmul „Satra”.
Aportul organizatorilor: excelent. Mulțumim conducerii de partid a județului Olt, tovarășului prim-secretar Vasile Bărbulescu, pentru sprijinul acordat realizării acestor manifestări. Salutăm aportul organizatorilor uteciști care nu ne-au creat nici un fel de false probleme. Exemplară organizare! Problemele sînt iar legate de plîngerile oamenilor care nu au încăput în sală.

Florile pe care le primeam fiecare dintre noi la intrarea în hotelul din Slatina unde aveam să rămînem peste noapte spuneau aproape totul despre sentimentele cu care ne așteptaseră oamenii acestor locuri. Dorința lor fierbinte de-a rămîne cît mai mult împreună ne determinase deja să acceptăm un spectacol suplimentar față de ceea ce prevăzusem. Și n-am regretat! Pentru un public doritor de cultură, atent și entuziast, așa cum ni s-a arătat acesta, chiar că merita să faci orice efort. Iar manifestărilor de aici nu le-a lipsit de aceea nimic din rețeta marilor noastre spectacole. Am cîntat cu Alexandru Zărnescu și Flacăra pop „Ordinea de zi”. O variantă culturală a ceea ce președintele Nicolae Ceaușescu spunea cu privire la viață, darul cel mai de preț al oamenilor. Cu Duce Bertzi redescoperim frumusețea folclorului maramureșean simțînd încă o dată unitatea spațiului în care trăim parcă într-o relaționare perpetuă și putînd a spune deci: „Leagăn primului bărbat / Olt, fii binecuvîntat!” Cîntăm, în spiritul unei depine și mature asimilării a concepțiilor noi privind dezvoltarea liberă a tuturor

naționalităților din țara noastră, pentru o unitate pe care o dorim deplină și a cărei realizare ne-o dovedesc faptele de viață ale oamenilor. „Olteni lui Tudor”, cu Arpad Domokos, firesc, precum cu oricare dintre cei de față. Într-o atmosferă emoționantă s-a cîntat „Trăiască România”. Oamenii voiau parcă să se predea păcii și țării cu brațele ridicate într-o dăruire a cărei frumusețe ni s-a părut fără seamăn. Reacția la recitarea poeziei „Repetabila povară”, o recompensă pentru modul în care s-a cîntat „Rugă pentru părinți”, face dovada unui public educat, dîndu-ne senzația că ne aflăm într-o sală de teatru. De la șoaptă pînă la cristallul pur pe care-l șlefuieste-n aer vocea lui Ștefan Hrușcă, totul este acum receptat cu competență și temeinicie. Adrian Păunescu găsește prilejul de-a reinvia amintirea lui Zaharia Stancu, poet de aleasă simțire, recitînd o poezie dedicată acestuia și apoi grupul Poesis aduce „Cintec șoptit”. Ildiko Szabo se integrează perfect atmosferei create întocmai talentului ei pe care Cenaclul Flacăra îl alătură concertului de tinere valori ale României de azi. Luminița ne scrie: „Sînt doar de citeva zile operată, dar din dragoste pentru frumos am venit să vă văd. Nu pot să nu intru, chiar scrișind din dinți, în această atmosferă tinerească”. Considerăm că aceasta este menirea artei noastre: să umple frumos timpul liber al oamenilor (atît cît este), prelungind în mod fericit viața. Adrian Păunescu i-a îndemnat de aceea pe oamenii în vîrstă să-i iubească pe tineri cînd sînt tineri, împrumutînd din tinerețea lor, urmînd ceea ce se cheamă „cenacloterapie”. Constantin Gherghina a adus în prim plan frumusețea cîntecului oltenesc continuat firesc cu slagăre internaționale, între care cîntecul lui Costas Caracostas, trecînd peste hazul situației de-a-și agăța pantalonii chiar la intrarea în scenă, au cucerit pe de-a întregul. Și pentru că dovada integrării noastre într-o spiritualitate cu tendințe universalizatoare să fie și mai convingătoare, prezentăm și aici caseta cu înregistrările în limba română de la radio Beijing pe care sînt prezente cîntecul popular „La oglindă”, poezia lui Adrian Păunescu, „Mamă țară” și cîntecul lui George Nicolescu „Ordinea de zi”.
Iată și primele cinci locuri ale topului realizat prin participarea oamenilor de aici: 1. „Iancu la Tebea” (autor Adrian Păunescu, interpret Ildiko Szabo și Vasile Șeicar), 2. „Rugă pentru părinți” (Ștefan Hrușcă), 3. „La o cană cu vin” (Ecoul), 4. „La adio” (Vasile Șeicar), 5. „Dor de Eminescu” (Alexandru Zărnescu).
Remarcabile au fost de asemenea momentele recitalurilor lui Valeriu Penișoară („Viitorul” a fost cîntat cu toată

(Continuare în pagina 21)

Topul cenaclului

Topul din această săptămînă a fost realizat prin opțiunile cumulative ale participanților la spectacolele noastre desfășurate la Craiova, Slatina, Pitești, Slobozia și Brăila. Reamintim iubitorilor cenaclului nostru din țară că au posibilitatea de a participa la totalizările noastre, alăturînd opțiunile lor talonului de participare. Iată configurația actuală a topului nostru:

Piesă	Interpret	Autor	Punctaj
1. Rugă pentru părinți	Ștefan Hrușcă	Ștefan Hrușcă	22 767
2. Iancu la Tebea	Ildiko Szabo și Vasile Șeicar	Adrian Păunescu	22 092
3. La adio	Vasile Șeicar	Vasile Șeicar	20 630
4. La o cană cu vin	Ecoul	Ecoul	16 076
5. Totuși iubirea	Ildiko Szabo	Májay Gyözö	9 008
6. Cîntec șoptit	Poesis	Poesis	7 436
7. Te salut generație-n blugi	Pro Musica	Pro Musica	6 232
8. Dor de Eminescu	Alexandru Zărnescu	Alexandru Zărnescu	5 412
9. Cînd s-o'mpărțit noroc	Duce Bertzi	cîntec popular	5 354
10. Foaje verde spic de piine	Tatiana Filipoiu	cîntec popular	4 198

Cenaclul Flacăra
al Tineretului
Revoluționar
**TOPUL
MUZICII TINERE**
**Talon de
participare**
nr. 4
martie 1983

Flacăra, Redacția, București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Dumitru Constantinescu, Mihai Pelin, Dorin Sălăjan — 26 00, Tudor Octavian — 25 59, Ion D. Goia — 25 66); secția cultură-învățămînt (N. Grigore Mărășanu, Elena Ghera — 25 66, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu — 14 57); secția probleme cetățenești, scrisori (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Emanuel Valeriu — 25 42, Mihai Stănescu, Lionel Nițescu — 14 57 Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu — 21 30; Audiențe — 25 58; secția știință, urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto — Ovidiu Ioanțoia — 21 28, Liviu Timbus — 25 66, Oprea Georgescu, Constanțin Balaciu, Constantin Dragomir — 21 28, Cici Adam, Dumitru Graur, Sorin Postolache, Victor Rădulescu — 14 53, Dan Birlădeanu — 21 23, George Cușnăreanu, Mircea Popp — 25 69, 20 72 — Vasile Măneanu — 25 28); secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43, redactor șef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor-șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11 126 București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU